

РАДАСЦЬ ТВОРЧАСЦІ І СТВАРЭННЯ

Навучэнцам, студэнтам,
аспірантам, настаўнікам,
навукова-педагагічным
работнікам

Дарагія сябры!
Віншую вас з Днём ведаў!
Шлях чалавека ў вялікае
жыццё пачынаецца
са школьнай лаўкі, дзе фар-
міруецца яго характар і све-
тапогляд, адбываецца ста-
наўленне асобы.

1 верасня ў жыцці наву-
чэнцаў адкрываецца новая
старонка, напоўненая ціка-
вымі сустрэчамі, незабыўны-
мі ўражаннямі і бязмежнымі
магчымасцямі. З асаблівым
хваляваннем гэтай яркай
падзеі чакалі зусім юныя
грамадзяне нашай краіны,
для якіх прагучыць першы
ў іх жыцці званок. Важным
і вызначальным у выбары
прафесіі будзе гэты год для
выпускных класаў.

У гэты дзень словы шчы-
рай удзячнасці выказваем
педагогам. Ваш прафесія-
налізм, адданасць справе
і цярпенне дапамагаюць
падрастаючаму пакаленню
набываць глыбокія веды
і развіваць таленты. Сваім
прыкладам вы фарміруеце
ў іх пачуццё патрыятызму
і гонару за Айчыну. Адказ-
ная роля ў гэтым працэсе
належыць і бацькам. Пера-
кананы, што толькі сумесны-
мі намаганнямі можна выха-
ваць дастойных грамадзян
Беларусі, якія будуць жыць
і працаваць на карысць
сваёй краіны.

Ад усе душы жадаю вам
здараўя і шчасця. Няхай
новы навучальны год будзе
паспяховым і падорыць ра-
дасць творчасці і стварэння.
Са святам вас!

Прэзідэнт
Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

ЦЫТАТА ДНЯ

Марыяна ШЧОТКІНА,
намеснік старшыні Савета
Рэспублікі:

«У краіне прадугледжаны
досыць вялікі комплекс мер
з боку дзяржавы для падтрымкі
маладых сем'яў. Гэта
і крэдытаванне жылля,
і шэраг дапаможных выплат.
Было б нядарэнна распрацаваць
пакет на падтрымку студэнцкай
сям'і. Гэта можа быць
прадастаўленне інтэрната
і падобнае. Кожная сям'я
павінна мець магчымасць
жыць самастойна, самім
вырашаць свае пытанні. Таму,
вядома, такія меры павінны
абмяркоўвацца. Комплекс мер
мы будзем прапрацоўваць
разам з Міністэрствам працы,
Міністэрствам аховы здароўя,
грамадскімі аб'яднаннямі».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 01.09.2017 г.

Долар ЗША		1,9353 ▲
Еўра		2,2994 ▼
Рас. руб.		0,0330 ▲
Укр. грыўня		0,0753 ▼

ISSN 1990 - 763X

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

1

ВЕРАСНЯ 2017 г.

ПЯТНІЦА

№168 (28532)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Хай шлях будзе добрым!

Фота БЕЛТА

Першакласнік сталічнай школы №22 Арцём ЛУКАШЧУК.

«БЕЛАРУСЬ — МАЯ АЙЧЫНА» —

урок пад такой назвай
пройдзе ў Дзень ведаў
ва ўсіх школах і гімназіях нашай краіны

1 верасня да заняткаў прыступяць каля мільёна
навучэнцаў, у тым ліку 110 тысяч першакласнікаў.
У падарунак яны традыцыйна атрымаюць кнігу
ад Прэзідэнта «Беларусь — наша Радзіма».
У гэтым навучальным годзе ў сістэме агульнай
сярэдняй адукацыі будуць дзейнічаць
3063 установы. Сваіх першых вучняў прымуць
і дзве школы-новабудовы. У сталіцы, у мікрараёне
Дамброўка, за парты СШ №41 сядуць больш
за 1 200 дзяцей. Яшчэ адна новая школа
на 1020 месцаў адкрываецца ў Крычаве, у мікрараёне
Камсамольскі.

Вучыцца школьнікі будуць па абноўленых вучэбных
праграмах, якія дазваляць знізіць нагрузку на іх.
Да пачатку навучальнага года было выдадзена
30 новых падручнікаў і навучальных дапаможнікаў:
большасць з іх трапяць да вучняў трэціх і сёмых
класаў. А першакласнікі пачнуць вучыцца грамаце
па новых букварых: у беларускамоўных школах —
па буквары Анатоля Клышкі, а ў рускамоўных —
па буквары Вольгі Цірынавай. Беларускаму
кантэнт у новых падручніках удзяляецца асаблівая
ўвага. Мяркуецца, што рубрыка «Гістарычныя
славутасці» стане традыцыйнай ва ўсіх навучальных
дапаможніках па гісторыі Беларусі.

■ Сялянам у дапамогу

КАБ КАПУСТУ КАСІЦЬ...

Лідскія вытворцы прыдумалі камбайн
для ўборкі капусты і атрымалі заказ з Далёкага Усходу

Агрэгат зразае качаны, аддзяляе верхнія лісты і праз транспар-
цёр адпраўляе капусту ў кантэйнер ці прычэп. За гадзіну кам-
байн можа сабраць ураджай амаль з паловы гектара. Першымі
праверылі новую тэхніку на сваіх палетках фермеры.

Адзін з іх — Генрых Мыслівец з Мастоўскага раёна. Яго спецыялі-
зацыя — вырошчванне гародніны. Пад капусту адведзена 40 гектараў.
Дагэтуль вялі нарыхтоўку ўручную. Вядома ж, праца марудная і нялёг-
кая. Новы камбайн скараціў тэрмін уборкі ў некалькі разоў.

— Эксперымент правялі восенню, — кажа фермер, — тады ўба-
чылі, на што трэба вытворцам звярнуць увагу, дзе яшчэ дапраца-
ваць, каб менш траўміраваць качаны. Пажаданні прыняты
да ведама.

СТАР. 4

**ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА,
5 разоў на тыдзень!**

Ідзе падпіска на «Звязду» на IV квартал 2017 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

ПЕРАХОДЗІМ НА ЭЛЕКТРЫЧНАСЦЬ

Прэзідэнт даручыў стварыць мадэль электрамабіля, параўнальную з Tesla

Учора ў двары Палаца Незалежнасці тэсціравалі... гэты су-светна вядомы аўтамабіль. Абсалютна бязгучны рухавік і невялікі дадатковы багажнік пад капотам, а яшчэ — магчы-масць літаральна імгненна разганяцца да 200 кіламетраў у гадзіну! Tesla сёння — легендарнае аўто, але пройдзе не так шмат часу — і айчыны аўтапром зможа скласці ёй кан-курэнцыю. Гэта сцверджанне — не фантастыка.

З дакладам да Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі завіталі старшыня Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі на-вук Уладзімір Гусакоў, памочнік Прэзідэнта Аляксандр Косінец, міністр прамысловасці Віталь Воўк і распрацоўшчыкі айчы-най мадэлі электракара.

— Гутарка пойдзе пра да-статкова актуальны і перспек-тыўны кірунак нашай эканомі-кі, без перабольшвання можна сказаць — і нашай дзяржа-вы, — заявіў Аляксандр Лука-шэнка ў пачатку размовы і ўда-кладніў: — Калі, натуральна, мы не будзем спаць у шапку і не адстанем. Мы рэалізуем шэраг буйных нацыянальных праек-таў, кантроль за імі здзяйсняе спецыяльны памочнік. Адзін з такіх праектаў — будаўніцтва ўласнага завода па вытворчас-ці легкавых аўтамабіляў — за кошт крэдытаў Кітайскай На-роднай Рэспублікі.

Другі нацыянальны праект — атамная электрастанцыя, якая дазволіць дзяржаве замясціць пяць мільярдаў кубоў прырод-нага газу і стварыць прафіцыт электрычнай энергіі.

— На шчасце, мы папалі ў плынь, — канстатаваў кіраў-нік краіны. — Сённяшні трэнд у

свеце — гэта чыстыя тэхналогіі. Гэта чыстыя аўтамабілі, чыстыя рухомыя саставы... Гэта замена вуглевадародаў на чыстае палі-ва. Электрычнасць якраз з'яўля-ецца падобным палівам, не мне вам тлумачыць.

У сувязі з гэтым некалькі гадоў таму назад Прэзідэнтам была пастаўлена задача, каб у краіне пачалі прыстасоўвацца да гэтых дабротаў. А іх Беларусь атрымала літаральна праз два гады — з уводам у дзейнасць БелАЭС.

Аляксандр Лукашэнка звяр-нуў увагу, што ва ўсім свеце аўтамабілебудаўнікі актыўна займаюцца распрацоўкай элект-ракараў. Ён прывёў у прыклад Вялікабрытанію, якая прыняла рашэнне да 2030 года адмовіцца на сваёй тэрыторыі ад аўто з ру-хавіком унутранага згарання.

А канцлер Германіі нядаўна заявіла, што ў краіне будуць выпускаць толькі гібрыдных аўтамабілі з двума рухавікамі: унутранага згарання і электра-рухавіком.

— Амерыканцы нічога нікому не кажучы стварылі супераўта-мабіль, — канстатаваў Прэзі-дэнт. — Я яго так і называю. Ма-лайцы. Tesla стварыла чужоўны электрамабіль.

Прэзідэнт расказаў, што Tesla — гэта трэці аўтамабіль, які яму давялося тэсціраваць.

— Я вам раскрываю ўсе кар-ты: гэта маё хобі з даўніх даў-ніх часоў, — прызнаўся Прэ-зідэнт. — Я сачу за развіццём гэтай галіны. І калі мы ўжо ства-рылі свой аўтамабіль — а Geely будзе добрым аўтамабілем з рухавіком унутранага згаран-ня, вельмі добрым: і па цане, і па якасці. Гэта наш аўтамабіль. Тут будзе сэрвіс, тут будуць за-пасныя часткі. Мы стварылі і народны, і вір-аўтамабіль. І для багатых, і для бедных. Але гэта першая ступень. Можна сказаць ужо ўчарашняга дня.

Цяпер жа, упэўнены Аляк-сандр Лукашэнка, нам патрэбен айчыны электрамабіль.

— Можна быць, на тым заводзе, можа быць, асобна. Будзеце вы з амерыканцамі, з немцамі яго ствараць, з англічанамі — ваша справа. Вы павінны мне ў найблі-жэйшы час унесці прапановы. Вы стварылі свой фактычна дослед-ны ўзор — я не скажу, што гэта электрамабіль — доследны ўзор электрамабіля. Я з ім уважліва азнаёміўся. Не ведаю, наколькі высокі ўзровень гэтага рухавіка, які вы стварылі, хадавая частка і гэтак далей, але выглядае знеш-не прыстойна. Узровень нашага ўзору ў параўнанні з Tesla — безумоўна, пра гэта яшчэ скла-дана казаць, таму што шмат чаго вам трэба яшчэ дапрацоўваць, перапрацоўваць. Але вышы абя-цанні мяне натхняюць і, з іншага боку, насцярожваюць.

Так, калі мы можам ства-рыць і батарэю-назапашваль-нік электраэнергіі, якая зара-джаецца, а потым аддае гэтую электрычнасць, то чаму мы яе не ствараем?

— Што для гэтага патрэб-на? — пацікавіўся Прэзідэнт. — Людзі, грошы, кампетэнцыя? Не марудзячы трэба гэта рэалізоў-ваць. Ніхто ў найбліжэйшай бу-дучыні не будзе купляць масава, як гэта было раней, аўтамабілі з рухавіком унутранага згарання.

Звярнуў увагу кіраўнік краіны і на іншыя распрацоўкі айчы-ных канструктараў:

— Наступны кірунак — элект-равеласіпеды, электраматацык-лы. У нас гэта прадпрыемства ёсць. Вы можаце гэта ўжо ра-біць. Трэба хутчэй запускаяць — правільна вы кажэце, для вёскі адзін варыянт, для горада — другі варыянт...

Пасля сустрэчы з Прэзідэн-там усе яе ўдзельнікі змаглі азнаёміцца з той самай Tesla, якую тэсціраваў Аляксандр Лу-кашэнка.

Уладзімір Гусакоў, старшы-ня Прэзідыума НАН Беларусі, падчас знаёмства з тэсціруе-май мадэллю Tesla на тэры-торыі Палаца Незалежнасці, расказаў, што айчыны ўзор электрамабіля трэба яшчэ ўдасканальваць «у плане за-радкі акумулятара, магутнас-ці, праходнасці». Пакуль наша мадэль можа ехаць на хуткасці 100—120, стаіць задача дабіц-ца хуткасці ў 150 і вышэй кіла-метраў у гадзіну.

ЗОЛАТА З ПАЛЁЎ

Кіраўнік дзяржавы заслухаў даклады Міхаіла Русага і Леаніда Зайца

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка пры-няў з дакладам віцэ-прэм'ера Міхаіла Русага і Міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Леаніда Зайца. Тэма су-стрэчы — папярэднія вынікі сёлетняга збору ўраджая.

Штогод тэме ўборачнай у жніўні ўдзяля-ецца першачарговая ўвага. Сёлета — з-за складаных умоў надвор'я як вясной, так і ўлет-ку — збору збожжавых, а таксама іншых куль-тур надаецца выключнае значэнне. Ураджай добры, але трэба яго сабраць. І без страт.

У першую чаргу кіраўнік дзяржавы спы-таў пра ўжо амаль канчатковыя вынікі ўборкі збожжавых культур:

— ...Без грэчкі, без проса, таму што мы іх трошкі пазней ўбіраем, хоць ужо і пачалі. І самае галоўнае — баланс па збожжавых. Ці хопіць нам, каб пракарміць народ? Гэта безумоўна, не абмяркоўваецца. У нас заў-сёды хапала ўжо 20 гадоў запар з запасам. Мы дамаўляліся, што каля мільёна тон мы возьмем у рэзерв, няхай будучь. Гэта зола-та, гэта золатавалютныя рэзервы.

— Другое — якія прагнозы па ўборцы бульбы, кукурузы на зерне? — спытаў Аляк-сандр Лукашэнка. — Гэта велізарныя, можна

сказаць, плошчы, таму ўборка не скончана пасля ўборкі хлеба. Садавіна і агародніна. Ці хопіць нам гэтых культур для стварэння, як вы іх называеце, стабілізацыйных фон-даў. Для таго каб народ мог заўсёды купіць і моркву, і буракі, і капусту, і яблыкі...

Наступнае пытанне Прэзідэнта датычы-лася нарыхтоўкі травяных кармоў, для якіх сёлетнія ўмовы надвор'я спрыяюць. Кіраўнік краіны таксама пацікавіўся і сляўбой азімых.

Леанід ЗАЯЦ, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання, расказаў журналістам пра вынікі ўборачнай кампаніі. Ён паведаміў, што на сёння збожжавых абмало-чана на плошчы ў два мільёны шэсцьсот тысяч гектараў — гэта 96% ад пасея-нага. Валавы намалот склаў 7 мільёнаў 361 тысяччу тон. Гэта плюс 480 тысяч тон да ўзроўню мінулага года. Ураджайнасць склала 35,7 ц/га, што на 2,2 цэнтнера больш, чым у 2016 годзе.

— У полі яшчэ больш за 500 тысяч тон хлеба, з якіх 350 тысяч тон у грамадскім сектары сельгасарганізацыі нашай краіны, 170 тысяч — у сялянска-фермерскіх гас-падарках, — адзначыў міністр. — Валавы намалот збожжавых і зернебабовых культур ва ўсіх катэгорыях гаспадарак складзе 8 мільёнаў 130 тысяч тон. Практычна на мільён тон вышэй за ўзровень мінулага года. Акрамя гэтага ў нас маецца 156 тысяч га кукуру-зы, якая пасеяна на зерне. Плануем намалаці не менш мільёна тон зерня кукурузы. Акрамя гэтага намалоча 740 тысяч тон рапсу... Агульны валавы збор складзе каля 10 мільёнаў тон.

Асобна Аляксандр Лукашэнка пацікавіў-ся станам спраў у Віцебскай вобласці, дзе ў асноўным уборачная яшчэ працягваец-ца з-за складаных умоў надвор'я. Кіраўнік дзяржавы параіў даць магчымасць ураджаю даспець. Пры гэтым папярэдзіў, каб «не пе-ратрымалі»:

— Калі вы хочаце іх убраць, ператрымлі-ваць нельга. Лепш дасушыць. Вы гэта лепш за мяне разумееце.

Калійнае лідарства

Падчас сустрэчы беларускага лідара Аляксандра Лукашэнкі і расійскага біз-несмена Міхаіла Гуцэрыева, старшыні савета дырэктараў замежнага тавар-ыства з абмежаванай адказнасцю «Слаўкалій», абмяркоўваліся перспектывы вытворчасці калійных угнаенняў у нашай краіне.

— Беларусь з'яўляецца адным з лі-дараў вытворчасці і рэалізацыі калійных угнаенняў, — канстатаваў Прэзідэнт. — Прытым мы робім ужо грануляваныя ўгна-енні. Не проста «муку» прадаём, хоць і гэта мае месца — гэта танней. Але ўсё большы і большы запыт на іншую якасць прадукцыі. Мы — адны з вядучых лідараў. Але калі мы рэалізуем два нацыянальныя праекты — у Петрыкаве мы будзем кам-бінат па вытворчасці калійных угнаенняў, праект «Слаўкалій», таксама па вытвор-часці калійных угнаенняў — мы ўвогуле будзем лідарамі ў свеце па вытворчасці калійных угнаенняў.

Цяпер задача ў тым, каб шукаць на-дзеіных партнёраў.

— Можна быць, Індыя, можа быць, Кі-тай, — мяркуе Аляксандр Лукашэнка. — І з імі выбудоўваць сёння палітыку аж да рэалізацыі гэтых угнаенняў. Індыя — ры-нак каласальных, таксама каласальны

рынак — Бразілія. І ў іх практычна няма калійных угнаенняў у патрэбным аб'ёме. Яны гатовы з намі працаваць. Трэба з імі знаходзіць агульную мову, агульны па-дыходзі ўжо зараз. Але гэта — аддаленая перспектыва.

Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся ў Мі-хаіла Гуцэрыева, які рэалізуецца праект «Слаўкалій». Гэта Нежынскі горна-аб-гачальны камбінат на базе Старобінска-га радовішча калійных соляў. Яго магут-насць складзе да 2 млн тон калію ў год. Інвестыйны праект прадугледжвае будаўніцтва горназдабыўнога комплек-су, абгачальнай фабрыкі, газатурбіннай электрастанцыі для ўласных патрэб, чыгу-начнай, аўтадарожнай, жыллёвай і іншай інфраструктуры. Будаўніцтва камбіната запушчана ў 2016 годзе. Па словах Міха-іла Гуцэрыева, яго прадпрыемства будзе рэалізоўваць прадукцыю толькі праз Бе-ларускую калійную кампанію.

Шукаем

надзейных партнёраў

Аляксандр Лукашэнка ўчора сустрэўся таксама з Віктарам Шэйманам, кіраўніком справаў Прэзідэнта.

Віктар Шэйман курыруе ўзаемадзеянне з Аф-рыканскім кантынентам. Прэзідэнт пацікавіўся ў яго, як ідзе развіццё адносін з рэгіёнам — у прыватнасці ў плане асваення новых рынкаў і паглыблення ўзаемадзеяння з нашымі парт-нёрамі там.

Аляксандр Лукашэнка канстатаваў, што на-шай дзяржаве не хопіць магчымасцяў развіваць супрацоўніцтва адразу з усім кантынентам, таму неабходна вызначыць краіны, якія ў будучыні змогуць стаць нашымі надзейнымі партнёрамі.

З Віктарам Шэйманам Аляксандр Лукашэнка абмеркаваў і свае ранейшыя даручэнні па Ар-шанскім раёне. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся станам спраў там. Ён нагадаў, што Аршаншчына павінна стаць узорам развіцця раённых цэнтраў у Беларусі.

Матэрыялы падрыхтавала
Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

■ Тры пытанні да ўлады

Акцябрскія будні

Як жыве пасёлак-спадчыннік сталіцы былой Рудабельскай рэспублікі? Пра гэта «Звяздзе» расказаў старшыня Акцябр-скага райвыканкама Руслан ГЛУШКО.

— **Пачынаецца новы навучальны год. Як Акцябрскі раён да яго падрыхтаваўся?**

— Гэта, несумненна, адказная пара не толькі для педагагічных калектываў, вучняў і іх бацькоў, але і для ўсіх службаў, зацікаўле-ных у бяспечным знаходжанні дзяцей у шко-лах. У Акцябрскім раёне паспяхова прайшла прыёмка гатоўнасці ўстановаў адукацыі і спор-ту да новага навучальнага года: пашпарты гатоўнасці атрымалі 23 установы. Рабочая група правярыла тэхнічны стан будынкаў і ка-бінетаў, спартыўных збудаванняў, наяўнасць і адпаведнасць патрабаванням нарматыўных дакументаў і матэрыяльна-тэхнічную базу.

Першага верасня ў яшчэ не зусім вывет-раныя ад фарбы класы ўвойдзе больш за 1500 вучняў раёна, якія пачнуць навучальны год з першага ўрока «Беларусь — мая Айчына!» У абноўленых школах сядуць за парты 147 пер-шакласнікаў. Да пачатку навучальнага года ўсе школьнікі забяспечаны падручнікамі і навучаль-нымі дапаможнікамі ў поўным аб'ёме.

Сем школьных аўтобусаў будуць дастаў-ляць больш за 250 вучняў, у дзіцячыя садкі і дадому будуць падвозіцца 30 дашкольнікаў. Да новага навучальнага года атрыманы новы аўтобус для Краснаслабодскага дзіцячага са-да-срэдняй школы. Усе ўстановы адукацыі і спорту раёна забяспечаны кваліфікаванымі кадрамі. 35 маладых спецыялістаў пачнуць свой працоўны шлях у Акцябрскім раёне.

Шчыра віншую ўсіх з новым навучальным годам. Хацелася б пажадаць кожнаму вярлікага поспеху, мэтанакіраванасці і добрага здароўя.

— **Гарадскі пасёлак Акцябрскі ў жніўні адзначаў свой Дзень горада. Пасёлак быў утвораны ў сярэдзіне мінулага стагоддзя з некалькіх населеных пунктаў. У тым ліку з Рудобелкі, якая магла б сёлета адзна-чыць сваё 510-годдзе. Як гістарычнае міну-лае знаходзіць адлюстраванне ў сучасным Акцябрскім?**

— Сёлета, 19 жніўня, на свяце горада тэ-матычная кампазіцыя ў выкананні мясцовых работнікаў культуры адлюстравала летапіс гістарычных этапаў г. п. Акцябрскі. Першая пісьмовая згадка сяла Рудыя Белкі (Рудобел-ка) знаходзіцца ў кнізе запісаў №8 Літоўскай Метрыкі за 1499—1541 гады. Там утрымлі-ваецца грамата караля польскага і вяліка-га князя літоўскага Жыгімонта Старога ад 12 лютага 1507 года, у адпаведнасці з якой троцкі ваявода Мікалай Радзівіл атрымаў на 10 гадоў прыбытак і даніну з Рудых Белак у Мазырскім павеце Бчыцкай (Піціцкай) волас-ці. У 1516 годзе Рудыя Белкі былі падораны Мікалаю Радзівілу «на вечнасць».

На карце нашай рэспублікі гарадскі пасё-лак Акцябрскі з'явіўся як цэнтр раёна 31 жніў-ня 1954 года. Ён быў утвораны ў выніку аб'-яднання трох населеных пунктаў: Рудобелкі, Карпілаўкі і Рудні — і атрымаў статус раён-нага цэнтра.

Ададаючы даніну мужнасці і подзвігу многіх пакаленняў рудобельцаў, вывучаючы і разві-ваючы гістарычную спадчыну, жыхары пасёл-ка берагуць памяць продкаў, захоўваюць са-мабытную культуру. Прыкладам гэтага можа служыць Рэспубліканскі фестываль фальк-лорнага мастацтва «Берагіня». У 2018 го-дзе ён будзе праводзіцца ўжо дзясяты раз у Акцябрскім, што дасць магчымасць моладзі далучыцца да духоўна-маральных каштоў-насцяў, фальклору і народнага мастацтва.

— **У краіне пачаўся працэс вяртання грошай, налічаных за 2015 год па Дэкрэ-це №3, тым, хто спачатку трапіў у спіс непрацоўных грамадзян, але пасля быў з яго выдалены. Растлумачце, калі ласка, як працэс вяртання ідзе ў вашым раёне?**

Паколькі ў падатковую інспекцыю працяг-ваюць паступаць звароты, казаць пра кан-крэтныя лічбы па нашым раёне яшчэ рана. По-шукам работы для непрацоўных удзяляецца вялікая ўвага. У цэнтры занятасці Акцябрскага раёна з 1 студзеня 2017 года было зарэгістра-вана 278 чалавек, з якіх працаўладкавана 215, 69 чалавек удзельнічалі ў грамадскіх работах, якія аплачваюцца, выдадзена тры субсідыі для адкрыцця прадпрыемальніцкай дзейнасці, пра-фесійнае навучанне прайшлі 4 беспрацоўныя. Па стане на 24 жніўня 2017 года знаходзяцца на ўліку 53 чалавекі. Вакансій у раёне — 114, у тым ліку у г. п. Акцябрскі — 54, у сельскай мясцовасці — 60. Узровень рэгіструемага бес-працоўя — 0,9%.

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@zviazda.by

■ На кантролі

У КАГО КРАДЗЁМ? НА КІМ ЗАРАБЛЯЕМ?

Болевая кропкі школьнага харчавання

Дзеці хочуць, каб у школе іх кармілі смачна. Для бацькоў важна, каб гэта было яшчэ і танна. А як усё адбываецца ў рэчаіснасці? Што ўключае школьнае меню, чым гандлююць школьныя буфеты, чаму кошт школьнага абеду істотна вар’іруецца ў розных рэгіёнах? Усё гэта стала прадметам праверкі Камітэта дзяржаўнага кантролю. Напярэдадні новага навучальнага года ў сценах КДК адбылася сур’ёзная размова з запрашэннем усіх зацікаўленых бакоў.

МАКАРОНА ЗАМЕСТ РЫБЫ

— Сёння харчаваннем ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі ахоплены амаль адзін мільён навучэнцаў, пры гэтым каля паўмільёна школьнікаў харчуюцца бясплатна — за кошт сродкаў бюджэту, — паведаміў старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Леанід АНФІМАЎ. — Забеспячэнне харчаваннем — важная мера сацыяльнай абароны навучэнцаў. Датацыі з бюджэту на гэтыя мэты складаюць штогод каля 135 мільёнаў рублёў, або 70 мільёнаў долараў. Таму кожная капейка павінна быць выдаткавана так, каб потым не даводзілася чырванець ці яшчэ горш — адказваць па ўсёй строгасці закона.

Але спачатку некалькі фактаў, якія выявілі дзяржаўныя кантралёры. Натуральныя нормы харчавання (а пад імі трэба мець на ўвазе задавальненне сутачных фізіялагічных патрэб дзіцяці ў пажыўных і мінеральных рэчывах) не выконваюцца амаль паўсюдна. Так, у адной з магілёўскіх школ каларыйнасць сутачнага рацыёну аказалася ніжэйшай за ўстаноўленую на 30—40% (у залежнасці ад узросту).

— Натуральныя нормы не захоўваюцца яшчэ на этапе планавання двухтыднёвага меню, — паведаміла начальнік упраўлення кантролю спажывецкага рынку і сферы паслуг КДК Алена МАСУРНОЎСКАЯ. — Так, у прыкладным меню, зацверджаным у камбінаце школьнага харчавання Фрунзенскага раёна сталіцы на асенне-зімовы перыяд, сярэднядзённым расход прадуктаў складаў па рыбе ўсяго толькі 30 працэнтаў ад натуральнай нормы харчавання, садавіне — 40%, соках — 30%, смятане — 45%. У той жа час па макаронных вырабах, крупах і бабовых назіралася перавышэнне на 132%.

Варта зазначыць, што сітуацыя з выкананнем натуральных нормаў значна лепшая там, дзе пытаннямі арганізацыі харчавання займаюцца органы кіравання адукацыяй.

«СВАБОДНЫЯ» ЦЭНЫ

У Камітэце дзяржаўнага кантролю лічаць праблемай той факт, што ў сістэме адукацыі адсутнічае адзіны падыход да арганізацыі харчавання навучэнцаў. У Мінскай вобласці гэту функцыю ўзялі

на сябе аддзелы і ўпраўленні адукацыі рай- і гарвыканкамаў, у сталіцы амаль цалкам — спецыялізаваныя камбінаты школьнага харчавання (КШХ). Па краіне школьным харчаваннем займаюцца таксама арганізацыі спажывецкай кааперацыі і іншыя юрыдычныя асобы. Як вынік — адсутнічаюць адзіныя падыходы да цэнаўтварэння.

Для прыкладу, у Віцебскай, Гродзенскай, Мінскай і Магілёўскай абласцях узровень гандлёвых надбавак на сыравіну не быў абмежаваны і нацэнкі школьнага харчавання прымяняліся да свабодна сфарміраваных рознічных цэн, што дазваляла арганізатарам харчавання прымяняць на прадукцыю свабоднае цэнаўтварэнне. Пры гэтым у Мінску, нават ва ўмовах абмежавання гандлёвых надбавак і нацэнак, завывшаліся рознічныя цэны на гатовыя вырабы. Парушэнні дапускаліся ўсімі камбінатамі школьнага харчавання. Гандлёвая надбаўка прымянялася не да адпускной цаны арганізацыі-вытворцы ці імпарцёра, а да цаны пасярэдніка, які ўжо прымяняў аптовую набаўку, і ў асобных выпадках даходзіла да 200%.

Пры гэтым арганізацыі, якія ажыццяўляюць харчаванне навучэнцаў, вызваляюцца ад аплаты камунальных паслуг, платы за арэнду памяшканняў, што з улікам існуючых нацэнак на прадукцыю дазваляе кіраўнікам гэтых прадпрыемстваў атрымліваць заробатную плату да 3 тысяч рублёў у месяц.

— На момант праверкі гэта быў большы заробак, чым у віцэ-прэм’ера ўрада і тых міністраў, што мы запрасілі на сённяшняе пасяджэнне калегіі, — заўважыў Леанід Аніфімаў.

А ПАДАЙЦЕ МНЕ ФАРЭЛЫ!

Што датычыцца работы камбінатаў школьнага харчавання, то тут выяўляліся таксама і выпадкі закупкі дарагіх прадуктаў, не прадугледжаных у рацыёнах двухтыднёвых меню для харчавання дзяцей у школах. 23 лютага і 9 сакавіка 2017 года са склада КШХ Заводскага раёна сталіцы ў 9 школьных сталовых адправілі фарэль слабасалёную фасаваную агульнай колькасцю 8 кілаграмаў па цане 8,72 рубля за ўпакоўку ў 200 грамаў і 12,80 рубля за 300-грамовую ўпакоўку. Па дакументах рыба быццам бы была рэалізаваная ў выглядзе бутэрбродаў праз свабодны продаж, а ў дзвюх школах нават была дабаўлена ў комплекс на абед і падвячорак.

— Ну як можна паверыць ў тое, што гэту рыбу з’елі школьнікі? — задае рытарычнае пытанне Алена Масурноўская. — Не паддаецца ніякаму здароваму сэнсу і наступны абуральны факт: у школьных сталовых Віцебска былі рэалізаваныя пірожныя з выкарыстаннем... каньяку. Якімі ж гурманамі павінны быць нашы школьнікі, каб для задавальнення іх вытанчанага густу было закуплена аж пяць бутэлек каньяку? Заўважу, што гэта адбывалася ў сакавіку...

— За здароўе школьнікаў можна не хвалявацца, бо мы ўсе разумеем, што алкаголь прызначаўся зусім для іншых мэт, — пракаментаваў ускрыты факт Леанід Аніфімаў.

ВАШ АБЕД КРЫШАЧКУ «САПСАВАЎСЯ»

Яшчэ адна праблема — прыём наяўных сродкаў за харчаванне. Як правіла, грошы перадаюцца школьнікамі настаўнікам, а тыя перадаюць іх работнікам сталовых без атрымання чэка. Прычым у большасці школьных сталовых і буфетаў грошы на харчаванне прымаюцца без касавога абсталавання і плацежных тэрміналаў.

— У дзень назірання за прыёмам сродкаў у сталовай адной са сталічных гімназій выручка склала 2 439 рублёў — гэта на 71% больш, чым тая сума, якая была атрымана за папярэдні дзень, але без нагляду кантралёраў. Сітуацыя паўтарылася і на наступны дзень, — канстатавала начальнік упраўлення.

Якія яшчэ парушэнні былі выкрыты работнікамі Дзяржкантролю? Факты выкарыстання прадуктаў з тэрмінам прыдатнасці, які скончыўся.

У адной з мінскіх гімназій дзяцей кармілі пловам, у якім недаўкладанне мяса складала... 75%. Не выключана, што хтосьці «зэканомленае» мяса выкарыстаў дома для падрыхтоўкі класічнага плову.

У сталовай мінскай школы ў мыечным памяшканні знайшлі 2,4 кілаграма свіной лапатачнай часткі і амаль 3 кілаграмы свінога фаршу. Зразумела, што яны былі падрыхтаваныя на вынас.

— У каго крадзём? Ва ўласных дзяцей-школьнікаў? — пытанне старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю павісла ў паветры.

Леанід Аніфімаў паабяцаў: вынікі праверкі Камітэта дзяржкантролю будуць накіраваныя ў Генпракуратуру, а прапановы Камітэта па паляпшэнні сітуацыі ў арганізацыі школьнага харчавання — у Савет Міністраў і мясцовыя органы ўлады.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

Больш падрабязную справаздачу глядзіце на сайце www.zviazda.by

ЁСЦЬ ПРАБЛЕМНАЕ ПЫТАННЕ — ВЫХОДЗЬЦЕ НА СУВЯЗЬ З УЛАДАЙ

Па традыцыі, у наступную суботу, 2 верасня, аблвыканкамы і Мінгарвыканкам правядуць прамыя тэлефонныя лініі з насельніцтвам.

Так, у гэты дзень з 9.00 да 12.00 на сувязь выйдуць: намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Алег Іванавіч ВЯЛІЧКА (80162213121); намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Віктар Вітальевіч АСКЕРКА (80212222222); намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч ГАРБАЧОЎ (80232751237); намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Віктар Андрэевіч ЛІСКОВІЧ (80152735644); старшыня МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Уладзімір Віктаравіч ДАМАНЕЎСКІ (80222501869); старшыня МІНСКАГА АБЛАСНОГА Савета дэпутатаў Іван Эдуардавіч ЛІПНІЦКІ (80175004160); намеснік старшыні МІНСКАГА ГАРВЫКАНКАМА Ігар Віктаравіч ЮРКЕВІЧ (80172224444).

Францыск Скарына яднае народы і літаратуры

Заўтра ў Полацку ў межах праграмы Дня беларускага пісьменства пройдзе круглы стол замежных і беларускіх літаратараў «Дыпламатыя слова: Францыск Скарына ў сусветнай гуманітарнай прасторы».

Арганізатары традыцыйнай сустрэчы пісьменнікаў з розных краін — Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, Саюз пісьменнікаў Беларусі, Выдавецкі дом «Звязда», выдавецтва «Мастацкая літаратура». Пачатак гэтаму творчаму міжнароднаму праекту быў пакладзены яшчэ ў 2007 годзе. Сёлета ўдзел у круглым stole прымаюць літаратары з Беларусі, Азербайджана, Казахстана, Кітая, Латвіі, Літвы, Малдовы, Расіі, Украіны, Францыі.

— Невыпадкавай з’яўляецца сёлетняя назва круглага стала — «Дыпламатыя слова: Францыск Скарына ў сусветнай гуманітарнай прасторы», — расказвае пра падзею намеснік дырэктара Выдавецкага дома «Звязда» — галоўны рэдактар часопіса «Нёман», вядомы перакладчык Аляксей ЧАРОТА. — Мы прапанавалі гасцям пагутарыць на наступныя тэмы — «Францыск Скарына і вытокі беларускага кнігадрукавання», «500-годдзе беларускага кнігадрукавання як знакавая падзея ў культурным жыцці розных народаў», «Развіццё беларускага кнігадрукавання ў кантэксце сусветнай гісторыі кнігі». Спадзяюся, што абдудзеца шчырая, зацікаўленая размова пра стасункі беларускіх і замежных перакладчыкаў мастацкай літаратуры. Ведаю, што шмат хто з удзельнікаў круглага стала вязуць у Беларусь новыя публікацыі нашых класікаў на розных мовах. А пачаткам, своеасаблівым зачынам размовы стане прэзентацыя роліка «Францыск Скарына на мовах народаў свету».

Што прыемна, работа круглага стала пройдзе ў Музеі беларускага кнігадрукавання ў Полацку. Будзе ў гасцей Беларусі магчымасць пазнаёміцца і з іншымі адметнасцамі нашай краіны, старажытнай Полацкай зямлі, багатай на гісторыю і традыцыі асветніцтва.

Сяргей ШЫЧКО.

■ Надвор'е

На дзень ведаў — без ападкаў

Сіноптыкі абяцаюць дождж

на наступным тыдні

Даволі цёпла і сонечна будзе ў Беларусі 1 верасня, паведамляе начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ.

Сёння ўдзень чакаецца камфортнае надвор'е. На тэрыторыі краіны ў асноўным будзе гаспадарыць зона павышанага атмасфернага ціску. «Будзе пераважна без ападкаў», — сказаў сіноптык. Максімальная тэмпература паветра ўдзень складзе плюс 21—27 градусаў. У Мінску будзе 22—24 цяпла. У суботу тэрыторыя краіны будзе знаходзіцца ў полі паніжанага атмасфернага ціску, на паўночным захадзе адаб’ецца ўплыў малаактыўнага фронтальнага падзелу. У асобных раёнах па паўночна-заходняй частцы Беларусі пройдуць кароткачасовыя дажджы. Уначы і раніцай чакаецца слабы туман. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 7—14 градусаў. Удзень крыху пасвяжэе і чакаецца ад плюс 18 да плюс 24 градусаў, па поўдні — да 26 цяпла.

Згодна з доўгатэрміновымі прагнозамі айчынных спецыялістаў, у нядзелю надвор’е ў краіне будзе вызначаць фронтальная сістэма, якая змяшчаецца да нас з Балканскага паўвострава. Уначы ў асобных раёнах, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі Беларусі пройдуць кароткачасовыя дажджы, днём магчымы навалыніцы. Уначы і раніцай чакаецца слабы туман. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 8—14 градусаў, удзень — 15—22 цяпла, па паўднёвым усходзе — плюс 23—26 градусаў. Хутчэй за ўсё, у пачатку наступнага тыдня Беларусь будзе знаходзіцца пад уплывам маларухомых атмасферных фронтаў. А яны прынясуць у краіну воблачнае і дажджлівае надвор’е.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Мінабароны Японіі запытала рэкордны бюджэт

Міністэрства абароны Японіі запытала рэкордны бюджэт на 2018 фінансавы год (пачынаецца 1 красавіка) у памеры 5,25 трыльёна іен (48,6 мільярда долараў) на фоне абвастрэння сітуацыі на Карэйскім паўвостраве і падвышанай актыўнасці Кітая ў раёне спрэчных тэрыторый. Згодна з апублікаваным на сайце японскага абаронага ведамства дакументам, сума перавышае бюджэт на бягучы год на 2,5%. У прыватнасці, міністэрства разлічвае на выдзяленне яму грошай на набыццё двух патрульных караблёў, шасці самалётаў F-35A, чатырох канвертапланаў Osprey, а таксама на будаўніцтва новай падводнай лодкі.

У Бразіліі адбылося ДТЗ з удзелам 36 машын

Два чалавекі загінулі, яшчэ 20 пацярпелі ў выніку ланцуговага ДТЗ на паўднёвым усходзе Бразіліі. У раёне населенага пункта Жакарэ, на трасе, якая злучае Сан-Паўлу і Рыа-дэ-Жанэйра, сутыкнуліся 36 аўто. Рух па трасе ў напрамку Рыа-дэ-Жанэйра быў цалкам перакрыты. На месца здарэння тэрмінова выехалі ратавальнікі і паліцыя. Па словах сведак, прычынай інцыдэнту стаў лясны пажар. З-за яго дарогу зацягнула дымам. Ва ўмовах дрэннай бачнасці вадзіцель аднаго з грузавікоў не справіўся з кіраваннем і справакаваў шматлікія спадарожныя сутыкненні.

Пентагон раскрыў дакладную колькасць вайскоўцаў у Афганістане

Пентагон заявіў, што на тэрыторыі Афганістана цяпер знаходзіцца 11 тысяч амерыканскіх вайскоўцаў, перадае Reuters. Прадстаўнік ведамства Дана Уайт адзначыла, што «гэта не павелічэнне колькасці салдат», але жаданне быць больш адкрытымі ў плане аб прысутнасці ЗША ў Афганістане. Мінабароны ЗША раней заяўляла, што на тэрыторыі Афганістана знаходзіцца каля 8400 вайскоўцаў. Гэтыя звесткі былі вызначаны адміністрацыяй экс-прэзідэнта ЗША Барака Абама.

Заснавальнік Zara стаў найбагацейшым чалавекам у свеце

Заснавальнік іспанскага тэкстыльнага канцэрна Inditex і гандлёвай маркі Zara Амансія Артэга стаў самым багатым чалавекам у свеце, адціснуўшы на другое месца аднаго з заснавальнікаў кампаніі Microsoft Біла Гейтса. Аб гэтым па выніках таргоў паведаміў часопіс Forbes: акцыі Inditex выраслі, а разам з імі — і ацэнка капіталу Артэгі. Па ацэнцы Forbes, яго аб’ём складае 85 млрд долараў. Гэта на 200 млн долараў больш, чым у Гейтса. У сакавіку часопіс паставіў Артэгу на чацвёртае месца — пасля Гейтса, заснавальніка Amazon Джэфа Безаса і інвестара Уорэна Бафета.

■ Камандзіроўка па пісьму

ЖЫЛЛЁ ДЛЯ СЕМЯРЫХ

Шматдзетная сям'я з вёскі амаль год чакае, каб ім распрацавалі праект дома

Яўген і Вольга БЕГУНОВЫ і іх пяцёра дзяцей жывуць у агра-гарадку Мышкавічы Кіраўскага раёна. Жывуць дружна, але цесна. Чакаюць, калі нарэшце змогуць пераехаць ва ўласны прасторны дом. Праўда, дом для шматдзетнай сям'і будаваць яшчэ нават не пачыналі. А яго праект, які паабяцалі аплаціць яшчэ ў канцы мінулага года, так і не гатовы.

ОРДЭН МАЦІ І СТРАШНЫ ДЫЯГНАЗ

«Праходзьце, — запрашае Вольга Бегунова. — Не глядзіце, што фарба адлупліваецца: тут такая вільгаць у доме! Кожны год веранду фарбаваць даводзіцца. А з цвіллю за батарэямі не ведаем ужо, што рабіць: нічога не дапамагае».

Пра тое, што тут жыве шмат дзяцей, здагадваешся яшчэ на ўваходзе: тумбачка забіта маленькімі чаравікамі і тапачкамі. Уся сям'я дома амаль у поўным складзе. Няма толькі трохгадовай Вары: малая цяпер у дзіцячым садку. Старэйшаму з дзяцей, Косцю, 11, малодшай Каці — усяго год.

Некалькі месяцаў таму Вольга атрымала Ордэн Маці (ім уганароўваюць жанчын, якія нарадзілі і годна выхавалі пяць і больш дзяцей). Узнагарода дагэтуль вісіць прышпіленая да сукенкі, у якой Вольга ездзіла на ўрачыстае ўручэнне. Жанчына прызнаецца: вялікая сям'я для яе не ў навіну — у яе бацькоў было шасцёра дзяцей.

Стары дом, дзе цяпер жывуць Бегуновы, — службовы. Гаспадарка «Світанак», дзе Вольга працавала вядучым інжынерам па ахове працы і тэхніцы бяспекі, выдзеліла яго ў 2013 годзе. Тады дзяцей у сям'і было двое і 45 квадратных метраў жылой плошчы хапала. А цяпер няма нават месца, каб шафу добрую паставіць.

Самім пабудавальцаў ці набыць свой дом — задача, здаецца, нерэальная. Муж Яўген — галоўны кармілец — два гады таму атрымаў інваліднасць. У той час ён матаўся ў Расію, каб зарабіць, браўся нават за самую цяжкую працу. У адзін з тых дзён шчыраваў на будоўлі. І раптам — кальнула ў шыі. Боль быў такі востры, што мужчына нават не застаўся дапрацоўваць на аб'екце — хутчэй паехаў дадому.

Аказалася, што ў Яўгена кіста ў шыйным аддзеле спіннага мозгу. Апісанне дыягназу займае ў медкарты некалькі радкоў: «цэрвікальная міелапатыя пасля ўдару спіннага мозгу на шыйным узроўні...». Усё, што можна зрабіць, — прымаць падтрымліваючыя лекі.

— Мы ездзілі нават да прафесара ў Мінск на кансультацыю. Думалі, можна выдаліць кісту. Але ён нам адкрыта сказаў: «Дарма абнадейваць не буду. Рабіць аперацыю не возьмуцца ні ў нашых медыцынскіх цэнтрах, ні ў замежных клініках», — расказвае Вольга.

Працу на будоўлях і рамонт мэблі Яўгену прыйшлося кінуць. Дапамагае жонцы весці дамашнія справы. Таму цяперашні даход сям'і — пенсія бацькі па інваліднасці і дзіцячыя дапамогі. На жыццё больш-менш хапае, але адкладваць грошы, разумела, не атрымліваецца.

Ва ўласнасці сям'і ёсць толькі зямельны ўчастак у Мышкавічах з нежылой пабудовай. Набылі яго некагдаўно, ды так і не паспелі прывесці ў парадак. Падлога ў той пабудове прагніла, вокны ледзь не рассыпаюцца.

КВАТЭРА — НЕ ВАРЫЯНТ

Вольга падавала заяву на палішэнне жыллёвых умоў. Паколькі сям'я пражывае ў сельскай мясцовасці, то мае права на бясплатнае

Сям'я БЕГУНОВЫХ амаль у поўным складзе.

Ордэн Маці дагэтуль вісіць прышпілены да сукенкі, у якой Вольга ездзіла на ўрачыстае ўручэнне.

будаўніцтва дома. Плошча будучага дома — каля 200 квадратных метраў (згодна з Указам Прэзідэнта №13, будаўніцтва для шматдзетных сям'яў на вёсцы крэдытуецца з разліку 30 «квадратаў» на чалавека). Ужо амаль распрацавана праектна-каштарысная дакументацыя. Засталося толькі зрабіць праект газа- і электразабеспячэння. Але ўзнікла праблема.

— Кошт праекта, які нам агучвалі ў арганізацыі, — 1400 рублёў. 500 з іх заплаціў мой калгас, астатнія 900 абяцаў перавесці райвыканкам яшчэ ў снежні мінулага года. Так дагэтуль і не разлічыўся. У выніку праект да канца не гатовы, будаўніцтва не пачалося, — дзеліцца жанчына.

За гэты год яна столькі разоў была ў выканкаме, што на прапускной нават дакументы паказваць не просяць: ужо ведаюць у твар.

Сям'і некалькі разоў прапаноўвалі кватэру ў Кіраўску, але Бегуновы адмаўляліся.

— Па-першае, нам патрэбна свая гаспадарка. Цяпер у нас ёсць агарод, козы, качкі, куры, трусы. Для шматдзетнай сям'і гэта значная эканомія — мяса ў краме дарагое, — тлумачыць Вольга. — Па-другое, нашы родныя — мая мама, свякроў — жывуць тут, у Мышкавічах. Я часта ў бальніцы з сынам ляжу (у двухгадовага Віці II ступень страты здароўя з-за ДЦП. — **Аўт.**), трэба, каб было каму за дзецьмі на гэты час прыглядзець. А ў Кіраўску ў нас нікога няма.

У аграгарадку і садок са школай непадалёк знаходзіцца. Дзеці, кажа Вольга, стараюцца вучыцца: амаль выдатнікі. Ходзяць у Палац культуры на гурток малявання — старэйшы Косця, напрыклад, марыць быць архітэктарам.

— Хочацца, каб нарэшце выраслыся гэта пытанне з жыллём, пакуль дзеці яшчэ малыя, — уздыхае жанчына. — Мы з мужам пацярпім, а дзеці павінны расці ў нармальных умовах.

«СРОДКАЎ НА РАЁН ВЫДЗЯЛЯЮЦЬ МАЛА»

У Кіраўскім райвыканкаме запэўніваюць: сітуацыю Бегуновыя яны трымаюць на кантролі.

— Разумеецца, такая сям'я ў нас не адна. Бегуновы — шостыя па

Участак, дзе павінны пабудавальцаў новы дом.

КАБ КАПУСТУ КАСІЦЬ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Такі камбайн варта набыць тым вытворцам, дзе вядзецца прамысловая перапрацоўка капусты, лічыць Генрых Мыслівец. Машына падыходзіць як для позніх сартоў, так і сярэдняспелых. Лепш, калі сабраны ўраджай адразу пойдзе на засолку альбо кансервацыю. Для таго, каб капуста ляжала даўжэй, яе трэба як мага менш траўміраваць. Лідскія канструктары як раз і працуюць над гэтым. Цяпер машына гатова для серыйнага выпуску.

Тэхнічны дырэктар вытворчага аб'яднання «Тэхмаш» Сямён ЯГОЎДЗІК запэўніў, што такой машыны больш няма на постсавецкай прасторы. Ды і ў свеце такія камбайны — рэдкасць. Усе вузлы і дэталі лідчане прыдумалі і сабралі на сваёй базе. Па цане камбайн можа канкураваць з заходнімі аналагамі.

Пакуль выпушчана толькі пяць адзінак капустаўборачнай тэхнікі. З іх дзве ўжо прададзены на Далёкі Усход расійскім фермерам.

— Купляюць пакуль толькі замежныя фермеры. У нас паўсюдна капусту ўбіраюць уручную, — тлумачыць Сямён Ягоўдзік. — Мы гэты прабел імкнёмся запоўніць. Спадзяемся, што камбайн будзе працаваць і на нашых палетках.

Беларусы таксама працягваюць інтарэс да навінкі. Фермер Генрых Мыслівец ужо разважае над тым, каб дадаць капустаўборачны камбайн да свайго тэхнічнага парка. Значным плюсам, на яго думку, з'яўляюцца розныя модулі машыны. Адна з мадыфікацый новага камбайна дазваляе рэзаць качан, аддзяляць лісты і ўручную загрузіць у кантэйнер. Тады лісты застаюцца на полі. Але для

фермераў важна скарыстаць усю гародніну. Яшчэ адна мадыфікацыя машыны якраз і робіць гэта аўтаматычна, а загрузка ідзе ў прычэп.

Дарэчы, не так даўно ў Гродзенскім раёне прайшла выпрабаванне машына лідскіх вытворцаў па зборы агуркоў. Ураджай на ёй збіраюць, лежачы на платформах, шырыня якіх складае 18 метраў. Агрэгат сам агуркоў не рве, а толькі вязе работнікаў, якія гэту працу выконваюць. У гэтым сезоне адразу дзве такія машыны набыла адна «рыбная» фірма, якая пачала практыкавацца на вырошчванні гародніны.

Лідскія вытворцы гатовы прапанаваць аграрыям да 120 відаў сельскагаспадарчай тэхнікі. Ёсць у іх арсенале нават такія складаныя агрэгаты, як машыны для ўборкі кветканосаў часнаку і машыны для абрэзкі цыбулі, лінія

сяўбы насення ў спецыяльныя касеты, машына для праполкі суціц і многа іншага. Зараз праходзіць выпрабаванні плёнкаўкладачны камбайн. Як ні дзіўна, але прадпрыемства працуе ў асноўным на экспарт. Туды ідзе 99% тэхнічных сельгаснавінак. У асноўным, гэта краіны Мыйтнага саюза — Расія, Казахстан, Узбекістан. Купляе тэхніку Украіна. Днямі прадпрыемства наведала дэлегацыя з Гамбурга. Немцы зацікавіліся новымі мадэлямі культыватароў для апрацоўкі глебы.

Чаму беларусы адстаюць ад тэхнічнага прагрэсу, нават маючы сваіх вытворцаў? Ці не атрымаецца, што нашы палеткі будуць толькі палігонам для выпрабавання сельгастэхнікі, а карыстацца ёй будуць больш прагрэсіўныя замежныя аграрыі?

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@zviazda.by

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

■ Дзіцячае «Еўрабачанне-2017»

УДАЧЫ, ХЕЛЕНА!

Прадстаўніцу Беларусі на конкурс
вызначылі падчас нацыянальнага адбору

Аматары айчыннай музыкі ўжо ведаюць імя пераможцы нацыянальнага адбору для міжнароднага дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2017». Тыдзень таму ўсе ўзрушана сачылі за развіццём падзей у прамым эфіры тэлеканалаў «Беларусь 1» і «Беларусь 24», а цяпер актыўна знаёмяцца з творчасцю юнай спявачкі, пакуль пераможная песня гучыць на нашых радыёстанцыях. Прадставіць Беларусь на музычным спаборніцтве 26 лістапада ў Тбілісі (Грузія) на сцэну выйдзе чатырнаццацігадовая Хелена Мерааі з песняй «Я самая».

ТАЛЕНАВІТЫЯ І ПРЫГОЖЫЯ

«Еўрабачанне», напэўна, самы папулярны замежны конкурс выканальніцкага майстэрства ў нашай краіне. Цікава, да яго з кожным годам толькі ўзрастае. Беларусы пачынаюць хвалявацца за любімых выканаўцаў яшчэ да таго, як тыя трапляць у фінал: праходзяць з імі ўсе этапы нацыянальнага адбору, сочаць за стварэннем візіт-вак, падтрымліваюць у сацыяльных сетках, бяруць удзел у галасаванні для гледачоў. Здаецца, такая адказнасць — прадстаўляць на прэстыжным міжнародным конкурсе сваю краіну — можа падацца вялікай нават для дарослых спевакоў, але вось ужо 15-ы раз юныя таленты Беларусі смела імкнуцца скарыць міжнародную аўдыторыю. У іх папярэднікаў двойчы атрымалася вярнуцца дамоў з перамогай: планка, узятая Ксеніяй Сітнік і Аляксеем Жыгалковічам, надзвычай высокая.

Гэтым разам у прамым эфіры юных выканаўцаў падтрымлівалі вядучыя конкурсу Вольга Рыжыкава і Тэа. Тыя, хто глядзеў нацыянальны адбор у студыі Белтэлерадыёкампаніі, адчувалі: напал падчас абвешчвання вынікаў галасавання для дзіцячага «Еўрабачання» не меншы за напал дарослага конкурсу. Некаторыя ўдзельнікі ўжо не першы раз прыходзяць сюды па перамогу. Здаецца, больш за дзяцей хваляюцца іх бацькі: перад пачаткам эфіру маці канкурсантаў размаўляюць паміж сабой, падбадзёрваюць адна адну. Маленькія выканаўцы трымаюцца мужна. Яны аднолькава гатовыя да паражэння і перамогі, але, безумоўна, спадзяюцца на лепшае. На жаль, выйсці са студыі з узнагародай у руках можа толькі адзін удзельнік...

Судзіць спаборніцтвы для маленькіх цяжка. Усе дзеці — надзвычай таленавітыя, прыгожыя ды індывидуальныя. Усе яны ўжо

Фота БЕЛТА

бралі ўдзел у прэстыжных вакальных спаборніцтвах, добра пачуваюць сябе на сцэне і ведаюць, як трэба выступаць перад камерай. Галоўнае — усе дзеці, якія міла ўсміхаюцца з візіт-вак на тэлеэкранах, прыклалі зусім не дзіцячы намаганні, каб трапіць на сцэну ў будынку Белтэлерадыёкампаніі. За кожным нумарам стаіць складаная праца, шэраг памылак і перамог, а таксама шчырая любоў да творчасці. Як жа нікога не пакрыўдзіць?

№1 — ШЧАСЛІВЫ?

Атрымалася, што першай на сцэне з’явілася Хелена Мерааі з песняй «Я самая». Дзяўчына кажа, што была рада распачаць спаборніцтва: хто ведае, мабыць, нумар адзін сапраўды дапамог ёй стаць найлепшай? На конкурс песні Хелена прыйшла добра падрыхтаваная. Яна займаецца музыкай з 6 гадоў, іграе на фартэпіяна, нават спрабуе пісаць музыку самастойна. Досвед сцэнічных выступленняў чатырнаццацігадовай дзяўчыны ўражае: яна паспела ўзяць удзел у трэцім сезоне расійскага шоу «Голас. Дзеці», дзе была ў камандзе Дзімы Білана, а таксама выйсці на сцэну дзіцячай «Новай хвалі — 2016» у складзе трыа «Эйва». Перад спаборніцтвам юная пераможца два гады наведвала заняткі па вакале з Вольгай Драздовай — педагогам, які мае багаты вопыт падрыхтоўкі выканаўцаў да «Еўрабачання». «Зорную» песню «Я самая» для Хелены Ме-

рааі напісалі выпускнікі «Фабрыкі зорак — 7» Рыта Дакота (мінчанка Маргарыта Герасімовіч) і Улад Сакалоўскі. Кампазіцыя атрымалася моцная і запамінальная, але ж назваць яе дзіцячай нельга: песню з такім тэкстам лёгка можна ўявіць і на дарослым «Еўрабачанні». Кліп для маладой спявачкі здымалі ў Санкт-Пецярбургу. Напэўна, менавіта падчас здымак кліпа каманда вызначылася са сцэнічным вобразам Хелены: стыль і рухі дзяўчыны падчас жывога выступлення адпавядаюць тым, што гледачы пабачылі ў відэароліку. У выніку на сцэне перад камерай паўстала дзёркая, пластычная, упэўненая ў сабе спявачка.

— Не магу сказаць, што я чакала перамогу. Але вельмі ў яе верыла! — падзялілася Хелена Мерааі пасля трыумфальнага выхаду. — Атмасфера конкурсу нерэальная. Выступленнем я задаволеная, бо на поўную атрымала аддачу ад залы. Перамогу абавязкова адзначу з бацькамі, сябрамі, з тымі, хто прыклаў свае намаганні для таго, каб мой нумар адбыўся: сённяшня перамога — вынік не толькі маёй працы, але і клопату іншых людзей.

НЕ ПЕРАМАГЛІ, АЛЕ ЗАПОМНІЛІСЯ

Акрамя Хелены Мерааі пасля расійскага шоу «Голас. Дзеці» ў нацыянальным адборы на «Еўрабачанне» ўзялі ўдзел мінчане Стафанія Сакалова і Яраслаў Саколікаў, магіляўчанка Анастасія Дзмітрачкова. Насця Дзмітрачкова — прадстаўніца каманды Пелагеі ў трэцім сезоне «Голас. Дзеці». У нацыянальным адборы яна выступіла дуэтам са сваёй аднакласніцай Арынай Пехцеравай з песняй «Музыка — Сусвет». Дарэчы, Арына таксама мае сцэнічны досвед: удзельнічала ва ўкраінскім прасекце «Голас», прайшла ў паўфінал «Новай хвалі — 2017» разам з Анастасіяй Дзмітрачкавай. Дзесяцігадовы Яраслаў Саколікаў выступаў у другім сезоне шоу ў камандзе Макса Фадзеева. Ён быў самым малод-

шым удзельнікам праекта, але ўсё ж такі здолеў выйсці ў фінал. У фінал нацыянальнага адбору на дзіцячае «Еўрабачанне» Яраслаў прайшоў з песняй «Акіян», якую напісаў для хлопчыка мастацкі кіраўнік арт-гурта «Беларусь» Валерый Шмат (сёлета ён стаў аўтарам песні яшчэ і для канкурсанткі з Брэста Анастасіі Цімафеевіч). Нягледзячы на тое, што песня здавалася для маленькага выканаўцы занадта сур’ёзнай (хоць і раскрывала яго вакальныя здольнасці), ён выдатна справіўся са сваёй задачай, спеў душэўна і эмацыйна.

Адзінаццацігадовая Стафанія Сакалова запамнілася беларускім тэлегледачам не толькі па чацвёртым сезоне расійскага шоу «Голас. Дзеці» (маленькая мінчанка спява-

Эліна МАТАРАС.

ла ў камандзе Валерыя Меладзе), але і па трэцім сезоне праекта «Я спяваю» на канале АНТ, і па ўдзеле ў дзіцячым конкурсе «Славянскага базару» «Віцебск-2015», дзе яна атрымала другую прэмію, і нават па спробе прабіцца на дзіцячае «Еўрабачанне» ў 2016 годзе. Сёлета ў нацыянальным адборы дзяўчына выступіла ажно два разы. Першы раз яна самастойна выканала добрую і шчырую песню «Мама» (дарэчы, аўтарам слоў з’яўляецца маці Стафаніі Алена Ганчарэнка, якая займаецца з дачкой вакалам), другі — выйшла

на сцэну ў складзе квартэта Нацыянальнага цэнтра дзіцячай творчасці імя Уладзіміра Мулявіна. З песняй «Працягвай ісці» разам са Стафаніяй Сакаловай да гледачоў звярнуліся Максім Цупрыкаў, Ангеліна Ламака і Стафанія Круглая.

Узнялі настрой аўдыторыі Анастасія Цімафеевіч і Руслана Панчышына, якія выступілі ў фінале адна за адной. Жыццесцвярдзальная песня Анастасіі Цімафеевіч арганічна змянілася запальнай і пазітыўнай кампазіцыяй Русланы Панчышынай «Танцуй са мной», якую дзяўчына запісала дзякуючы вядомаму кампазітару Брэндану Стоўну на студыі ў Берліне. Прыкметна, што Руслана прадстаўляе Беларусь на многіх музычных конкурсах: заняла шостае месца ў фінале дзіцячай «Новай хвалі», стала лаўрэатам I ступені конкурсу Riga Symphony 2014 (Латвія), лаўрэатам I ступені конкурсу Orfeo in Italia 2014 (Італія), лаўрэатам I ступені конкурсу Vonderland 2015 (Грузія), лаўрэатам III ступені Berliner Perle 2015 (Германія) і не плануе спыняцца на дасягнутым.

Сярод песень астатніх удзельнікаў вылучалася кампазіцыя Эліны Матарас: дзяўчына выйшла на сцэну са скрыпкай у руках і пачала выконваць сапраўдную рок-кампазіцыю ў суправаджэнні юнакоў з гітарамі і ударнай устаноўкай. Песня «Ты вырашаеш сама» надзвычай блізкая самой спявачцы: ці можа быць інакш, калі Эліна — аўтар яе слоў? Музыка для кампазіцыі напісаў вядомы беларускі выканаўца Пётр Ялфімаў, які займаецца з Элінай вакалам.

Дванаццацігадовая Марыя Жыліна ў фінале нацыянальнага адбору на «Еўрабачанне» ўжо другі раз. Яна займаецца ў Нацыянальным цэнтры музычнага мастацтва імя Уладзіміра Мулявіна пад кіраўніцтвам Святланы Стацэнкі, чые вучні — Ксенія Сітнік, Аляксей Жыгалковіч і Андрэй Кунец — з поспехам бралі ўдзел у дзіцячым «Еўрабачанні» ў мінулыя гады. Марыя —

Міжнародны дзіцячы конкурс песні «Еўрабачанне-2017» у Грузіі сёлета пройдзе пад дэвізам «Shine Bright» («Ззяй ярка»). Калі браць за аснову гэтае выказванне, усе ўдзельнікі нацыянальнага адбору заслужылі права паехаць у Тбілісі: дзеці цудоўна выступалі, паказалі гледачам высокі ўзровень выканальніцкага майстэрства, насамрэч «запалілі» аўдыторыю сваімі энтузіязмам і энергіяй. Авацыі, якія канкурсанты атрымалі ад гледачоў, былі цалкам заслужаныя. Тым, хто не трапіў на асноўны конкурс, трэба прытрымлівацца дэвіза, які прагучаў у песні квартэта Нацыянальнага цэнтра дзіцячай творчасці імя Уладзіміра Мулявіна, — «Працягвай ісці»! А беларусам застаецца чакаць эфіру з Грузіі і надалей падтрымліваць пераможцу.

Дар’я ЧАРНЯЎСКАЯ

гульня ў гарады

Што: «ТРЫ ДНІ Ў МАСКВЕ»
Калі і дзе: «Культура»,
9 верасня ў 10.05

Чым адзначыць за выдатную працу маладога міліцыянера з Сібіры? Кіраўніцтва зрабіла яму шыкоўны падарунак — трохдзённую камандзіроўку ў Маскву. Праўда, той як «падазроны тып» выпадкова трапляе ў міліцыю, дзе знаёміцца з малодшым лейтэнантам Вольгай Патапавай і, мабыць, з першага позірку ўлюбляецца ў строгую калегу. Хто ж ведаў, што з гэтага прыгоды хлопца толькі пачаліся і ўвесь час камандзіроўкі, недарэчныя сітуацыі, нечаканыя знаёмствы і няпростыя выпрабаванні будуць літаральна пераследаваць яго... З іншага боку, хто яшчэ за тры дні змог бы і з касманаўтам пазнаёміцца, і бабুলю знайсці, і ледзь не ажаніцца?

Карацей, гэты двухсерыйны музычны фільм — вельмі добры, і галоўнае ў ім не столькі камедыйны складнік, колькі лірычна-насталёгічнае прывітанне з 70-х, калі Масква была не толькі мегаполісам, але і горадам-садам, дзе прыватныя забудовы суседнічаюць са шматпавярховікамі, а людзі вераць у лепшае...

Што: «ЦІХІ ЦЭНТР»

Калі і дзе: СТБ, 9 верасня ў 11.35, 13.45 і 0.55

Гэта чатырохсерыйная стужка, знятая на «Беларусьфільме» паводле аднайменнай аповесці Тамары Лісіцкай, — не толькі пра ўменне любіць навакольных людзей, як блізкіх, так і зусім далёкіх. Яшчэ гэта гісторыя пра вяртанне з вялікай тлумнай сталіцы ў адносна невялікую, у стары раён, дзе ўсе адзін аднаго ведаюць да драбноткіх трэшчынак і ў той жа час не ведаюць зусім — пра любоў да Мінска, якім яго памятае пакаленне 40+.

Пасля больш як 10 гадоў жыцця ў Маскве бізнесмен Вадзім разам з маладзенькай жонкай прыязджае ў старэнькі родны двухпавярховік у ціхім цэнтры Мінска. У яго перад вачыма радасная перспектыва — адрамантаваць бацькоўскую кватэру, развіваць тут бізнес, нарадзіць дзяцей. Але, па ўсім відаць, найвышэйшыя сілы з гэтых планаў доўга смяяліся ды перайначылі іх на свой капыл, кардынальным чынам змяніўшы жыццё Вадзіма і ўсіх яго суседзяў, ад вядомай у мінулым актрысы да таленавітага мастака з абмежаванымі магчымасцямі...

Што: «ПЕЦЯРБУРГ. ТОЛКІ ПА КАХАННІ»
Калі і дзе: TV1000Ru, 8 верасня ў 0.10

У Піцеры — хахачы! Прынамсі, пра гэта, кожная па-свойму, расказваюць аўтары асаблівага кінаальманаха, сярод якіх — Аўдоця Смірнова, Рэната Літвінава, Аксана Бычкова, Аксіння Гог і іншыя. Сем гісторый, напісаных мяккім жаночым почыркам — дзе інтэлектуальным, дзе падкрэслена хуліганістым, дзе празмерна экзальтаваным, але аднолькава жывым і эмацыйна насычаным, — паказваюць сучасную Паўночную Пальміру як яна ёсць.

Пра што гаворка? Пра атмасферу горада, дзе лёгка рашыцца на авантуру, вокамгненна змяніць рабочы камбіз на вясэрні ўбор і даверыць свой лёс шаману, дзе здаецца, што бронзавыя скульптуры вось-вось ажывуць, з дахаў пры вялікім жаданні можна ўзляцець, а Іосіфа Бродскага — выратаваць, зняўшы пра яго кіно... Ну, і пра любоў да Санкт-Пецярбурга, вядома.

6 ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Панядзелак,
4 верасня

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.40** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.25 Зона X (16+).
9.10 Галоўны эфір.
10.20 Кулінарная дыпламатыя.
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «**Любімая настаўніца**». 1-я серыя (16+).
12.10 Серыял «**Позняя раскаянне**» (16+).
13.10, 15.25, 16.05 **Меладрама «Калі зацвіце багун»**. 1-я серыя (16+).
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
17.30 Беларуская касінка.
19.20 Арэна.
21.00 Панарама.
21.45 Серыял «**След**» (16+).
0.00 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 19.10, 21.25 Тэлебарометр.
9.35 Капейка ў капейку. (12+).
10.05 Кіслы comment. (12+).
10.15 **Фэнтэзі «Спайдэрвік: хронікі»**. (12+).
11.55 «Свет навыварат». Трэвел-шоу. (16+).
12.50 Рэпарцёр. (16+).
13.40 Серыял «**Шчаслівыя разам-5**». (16+).
15.40 Анімацыйны фільм «**Монстры на канікулах-2**». (12+).
17.10 Баявік «**In Ман**». (16+).
19.15 Суперлато.
20.10 «Вяселле ўсялякую». (16+).
22.00 КЕНО.
22.05 «Вярніце мне прыгавосць». (16+).
23.20 Серыял «**Іх пераблыталі ў раддоме**». 1-я серыя. (16+).

3 Беларусь 3

6.00, 14.10 Серыял «Вароніны». (12+).
8.00, 4.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.20, 4.40 М/ф «Фіксікі». (0+)
8.40, 4.55 М/ф «Дуда і Дада». (0+)
9.00 «Ералаш». (6+)
9.30 «Містэр і місіс Z» (12+).
10.00 «Проста кухня». (12+).
10.30 Меладрама «За мной апошні танец-2». (12+).
12.20 Скетч-шоу «Мільёны ў сетцы» (16+).
12.40 «Дурні і дарогі». (16+).
13.10 «Паспеець за 24 гадзіны». (16+).
16.20, 1.50 Серыял «Беглыя сваякі». (16+).
17.20, 3.50 Серыял «Гэта каханне». (16+).
17.50 Серыял «Кухня-6». (16+).
20.00 Серыял «Мамачкі-3». (16+).
21.00 Баявік «Міраж». (16+).
22.50 «Уральскія пельмені». (16+).
0.00 Серыял «Тут хтосьці ёсць...» (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
2.40 «Лаві момант». (16+).
3.00 «Не можа быць!» (16+).
5.10 Серыял «Амазонкі». (16+).

4 Беларусь 4

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 Хто ў доме гаспадар.
7.05 «Легенды сусветнага кіно». Мікалай Кручкоў.
7.35 «Падарожжы натураліста».
8.05, 21.50 «Правілы жыцця».
8.30, 22.20 «Каломба». Серыял.
10.15, 12.25, 14.00, 15.10, 16.10, 17.10, 18.30 «Назіральнік» на Шабалаўцы.
11.15, 0.30 XX стагоддзе. «Голубой огонек» на Шабалаўцы.
1962.

5 Беларусь 5

7.00 «Дабрананак».
7.40 «Беларуская кухня». Ножкі ў фасолі. Яблычны дэсерт.
8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15, 15.30, 23.05 «Гэты дзень».
8.25 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 14.45 «Пастарайся застацца жывым». Драма (12+).
10.30 «Навукаманія» (6+).
10.55 «Неадкрытыя астравы». Прыгоды (12+).
12.20 «Наперад у мінулае».
12.45 «Глыбокая плынь». Драма (12+).
14.20 «Ліра». Народны пісьменнік Беларусі Іван Шамякін.
15.50, 21.05 «Дзённікі беларускага падполля». Брэст (12+).
16.15, 17.55, 21.30 «Час кіно».
16.25, 21.35 «Чырвонае лісце». Драма (12+).
18.00 «Сунічная паляна». Драма (16+).
19.30 «Майстэрня». Гісторыя аднаго мастака. Антаніна Слабодчыкава, Міхаіл Гулін.
20.10 «Ліра». Народны пісьменнік Беларусі Янка Брыль.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.10 «Адзін у чатырох абліччах». Дак. фільм (12+).

5 Беларусь 5

8.00 Футбол. Кваліфікацыя да ЧС-2018. Беларусь — Швецыя.
9.55 Пра спорт. Вынікі тыдня.
10.30 Лёгкаа атлетыка. Міжнародны турнір. Рыеці.
12.35 «Нашы трэнеры. Алег Дулуб».
12.50 Піт-стоп.
13.20 Футбол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2019. U-21. Беларусь — Грэцыя.
15.10 Валейбол. Чэмпіянат Еўропы. 1/2 фіналу.
17.15 Аўтаспорт. Дрыфтынг. Чэмпіянат Беларусі. 4-ы этап. Пінск.
18.20 Футбол. Кваліфікацыя да ЧС-2018. Агляд гульніавага дня.

13.20 «Гіпербалойд інжынера Шухова». Дак. фільм.
15.30 Да юбілею Уладзіміра Федасеева. Вакальна-сімфанічная паэма В. Гаўрыліна «Ваенныя пісьмы».
16.40 Жыццё выдатных ідэй. «Тайны блакітнага экрана».
18.05 «Адлюстраваны час... Навагодні капуснік у ЦДРМ». Дак. фільм.
19.45 Галоўная роля.
20.05 Ступені цывілізацыі. «Шэсць жонак Генрыха VIII». Дак. серыял. 1-я серыя.
20.55 «Добрай ночы, малыя!»
21.10 «Саці. Нясумная класіка...»
0.05 «Магістр гульні». «Каму верная Таццяна Ларына?»
1.40 Оперныя тэатры свету з Мікалаем Цыскарыдзэ. «Парыжская нацыянальная опера».
2.40 Сусветныя скарбы.

6 Беларусь 6

6.00, 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1984. 2011 год (16+).
7.00 Фільм-канцэрт «...Жадаем шчасця вам». 1985 год (12+).
7.20, 8.40, 12.50, 13.40, 14.25, 17.15, 18.55, 21.40, 23.00, 1.00, 2.30, 3.40 Музыкальная настальгія (12+).
8.00 Фільм-канцэрт «Бенефіс Савелія Крамарова». 1974 год (12+).
8.50 «Буй час». 2009 год (16+).
9.50 Маст. фільм «Бумбараш». (16+).
12.10 «Акулы піра». Мікалай Растаргуеў. 1995 год (12+).
13.10 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
14.00 Дак. фільм «Скрыжаванне рока». (16+).
15.00 Маст. фільм «Бедная Маша». (16+).
18.00 «СеваАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).
19.20 Маст. фільм «Цыган». 1-я серыя. (16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

18.50 Хакей. КХЛ. «Поўнач-сталь» (Чарапавец) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр).
21.10 Спорт-цэнтр.
21.20 Час футбола.
22.05 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету. Гала-паказ.
23.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.

7 Беларусь 7

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 Кантуры.
10.00 «Жыццё здорава!» (12+).
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), **21.00** Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10 «Давай пажэнімся!» (16+).
13.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
14.15, 16.20 «Час пакажа» (16+).
16.55, 0.00 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Чакай мяне» (12+).
20.00 Час.
21.05 Серыял «**Бяспека**» (16+).
23.00 Серыял «**Яўлампія Раманава-2. Следства вядзе дылетант**». (16+).
0.55 Начныя навіны.

8 Беларусь 8

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою»(6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.25, 17.35 «Званая вячэра» (16+).
10.20 «Дарагая перадача» (16+).
10.40 «Вялікае снеданне» (12+).
11.20 «Усім па катку» (16+).
11.50 «**Студэнты**». Серыял (16+).

23.15 Фільм-спектакль «Тэатральныя гісторыі». 1976 год (16+).
1.20 Фільм-спектакль «Алі-Баба і 40 разбойнікаў». 1983 год (16+).
4.00 «Колба часу» (16+).
5.00 Тэлеспектакль «Джэнтльмены, якім не пашанцавала». 1977 год (16+).

9 Беларусь 9

4.00, 8.00, 14.30, 16.30, 18.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
9.30, 13.30, 16.00 Веласпорт. «Вуэльта».
11.00 Веласпорт. Кубак Францыі.
12.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
12.30 Аўтагонкі. World Endurance.
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, Шэт і Матс».

10 Беларусь 10

0.55 Камедыя «Наша Russia. Яйкі лёсу». (16+).
2.25 Камедыя «Бармен». (16+).
4.00 Меладрама «Каханне з рызыкай для жыцця». (16+).
5.35 Камедыя «Пяць нявест». (16+).
7.30 Меладрама «Джэк і Джыл: каханне на чамаданах». (12+).
9.00 Меладрама «Каханне і іншыя абставіны». (16+).
10.45 Камедыя «Былыя: найлепшыя сябры!» (16+).
12.30 Камедыя «Паспеець за 30 хвілін». (16+).
14.00, 14.50, 15.40 Скетчкам «Паміж намі». (16+).
14.20, 15.10 «Камедыянты (Шоу)». (16+).
16.15 Дэтэктыў «Пагоня за трыма зайцамі». (12+).
17.50 Меладрама «Дазвольце цябе пацалаваць». (16+).
19.30 Камедыя «Вясельны разгром». (18+).
21.20 Камедыя «Муві 43». (18+).
23.05 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусіць усіх цябе ненавідзець». (16+).

11 Беларусь 11

13.50 Фінал рэспубліканскага творчага конкурсу юных чытальнікаў «Жывая класіка», прысвечанага 500-годдзю беларускага кнігадрукавання.
15.50 «Вялікі горад».
16.50 «Тэледоктар» (12+).
18.35 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Ваенная тайна» (16+).
23.05 «Тайны Чапман» (16+).
23.55 «Інструктар». Серыял (16+).
1.30 «Соль». Музычнае шоу. Гурт «Анимация» (16+).

12 Беларусь 12

6.00 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
7.30 Добрай раніцы, свет!
8.35 «Няма праблем» (16+).
10.00 «Любімыя акцёры». Сямён Стругачоў (12+).
10.30, 13.15 Серыял «**Мар'ін гай**». (16+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.25, 3.00 «Іншы свет» (12+).
15.00 «Справы сямейныя» (16+).
16.15 Серыял «**Вяртанне Мухтара**». (16+).
19.20 Серыял «**Аддзел 44**». (16+).
23.10 Маст. фільм «**Вячэрняя казка**» (12+).
1.05 Маст. фільм «**Паненка-сялянка**» (0+).
4.25 Маст. фільм «**Насця**» (16+).

13 Беларусь 13

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Пакой смеху». (16+).
12.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
13.35 «Наша справа». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 20.40, 22.00 Серыял «**Тайны следства**». (12+).
16.25 «Пакой смеху». (16+).
17.35 Серыял «**Сваты**». (16+).
18.40 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).

14 Беларусь 14

6.00 М/ф (6+).
7.30 «10 самых» (16+).
8.00 «Доктар I...» (16+).
8.30, 19.00, 2.20 «Падарунак лёсу». Серыял (16+).
10.15 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.50 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.20 «Без падману» (16+).
13.10 «Жанчына з лілеямі». Меладрама (16+).
15.00 «Чалавек. Права на вечнае жыццё» (16+).
15.55 «Спатканне з зоркай» (16+).
17.05, 3.55 «Пра што маўчала Ванга». Дак. фільм (12+).
17.55 «Сіндром дракона». Серыял (16+).
20.50, 1.35 «Ежа, я люблю цябе» (16+).
21.40 «Рэвізора» (16+).
22.40, 4.35 «Вокладка» (16+).
23.10 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
23.55 «Кіраванне гневам». Трылер (12+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

15 Беларусь 15

6.10, 17.50 Пітэр Пэн (12+).
8.30 Усмешка Моны Лізы (12+).
10.55 Экстрасэнс (16+).
13.10 Персанаж (12+).
15.30 Шукальнік вады (16+).
20.10 Розум і пачуцці (12+).
22.45 Каханне жыве тры гады (16+).
0.40 Да чагосьці прыгожага (12+).
2.40 З цемры (16+).
4.30 Міс Пецігру (16+).

16 Беларусь 16

6.20 Чалавек каля акна (12+).
8.20 Сняданак у таты (12+).
10.20 Не хлебам адзіным (12+).
12.35 Аповесць непагашанага месяца (0+).
14.20 Анёл (12+).

17 Беларусь 17

22.20, 23.10 Серыял «**Чорная кроў**». (12+).
0.25 «Спецыяльны карэспан-дэнт».

18 Беларусь 18

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.10, 8.05 Серыял «**Таксістка**». (16+).
8.55 Серыял «**Вяртанне Мухтара**». (16+).
9.45 «За гранню».
10.20, 19.40 Дзённікі «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
10.25 Серыял «**Ляснік**». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.10 «Зоркі сышліся». (16+).
16.30 «Новыя рускія сенсацыі». (16+).
17.30 «Ты не паверыш!» (16+).
19.45 Серыял «**Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы**». (16+).
21.30 Серыял «**Жонка паліцэйскага**» (16+).
23.20 «Н3.бу».
23.40 «Вынікі дня».
0.10 Серыял «**Агенцтва схаваных камер**». (16+).

19 Беларусь 19

7.00, 15.55, 19.10, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 М/ф.
8.15 Камедыя «**Асабліваеці нацыянальнай рыбалкі**».

Аўторак, 5 верасня

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.15 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.40 Зона X (16+).
9.10, 10.05, 15.25, 16.05 Меладрама «Дылетант». 1-я серыя (16+).
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00 Дзіцячы доктар (6+).
11.40, 12.10, 20.00 Серыял «Любімая настаўніца» (16+).
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.00 Серыял «Позняе раскаянне» (16+).
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
17.30 Беларускае часінка.
19.20, 0.00 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Спецыяльны рэпартаж (12+).
22.00 Серыял «След» (16+).
0.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 18.50 Тэлебарометр.
9.05, 18.55 Драма «Помста». 1-я серыя. (16+).
10.55, 22.05 «Нераскрытыя тайны». (12+).
12.00, 17.05 «Калі мы дома». Скетчам. (16+).
12.35 «Багіня шопінгу». (16+).
13.05, 20.55 «Панаехалі-2. Канікулы ўспляваю». (16+) [СТ].
14.10 «Паненка-сялянка». (16+).
15.20, 23.10 Серыял «Іх пераблыталі ў раддоме». (16+).
16.20, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.40 Меладрама «Шалёны анёл». 1-я серыя. (12+).
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 14.00 «Беларуская кухня». Цярцюха і гароховыя аладкі.

8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15, 15.00, 22.20 «Гэты дзень».
8.25, 18.45 «Людміла Гурчанка». Драма. 1-я серыя (12+).
9.10, 18.05 «Апошні дзень». Людміла Гурчанка (12+).
9.50, 15.05 «Салдаты». Драма (12+).
11.35 «Святло далёкай зоркі». Памяці заслужанага дзеяча культуры БССР Віталя Вольскага.
12.20 «Цуда-востраў, або Палескія рабінзоны». Прыгоды (12+).
14.30 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
16.45, 21.05 «Гісторыя міліцыі ў асобах». 1-я серыя. «Станаўленне» (12+).
17.20, 21.30 «Загадана знішчыць. Аперацыя «Кітайская шкатулка». Драма. 1-я серыя (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.20 «Твар у твар». Выпуск першы (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
22.25 «Мая Кармэн». Фільм-опера (12+).

5 Беларусь 5

8.00 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіятат свету. Гала-паказ.
9.00 Час футбола.
9.45 Валеібол. Чэмпіятат Еўропы. Фінал.
11.50 Хакей. КХЛ. «Поўнач-сталь» (Чарапавец) — «Дынама-Мінск».
13.45 Гульні «навыраст».
14.15 Піт-стоп.
14.45 Лёгкае атлетыка. Міжнародны турнір. Рыеці.
16.50 Хакей. КХЛ. «Металург» (Магнітагорск) — «Адмірал» (Уладзівасток). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.10 «Якаў Шапіра. Адзін за ўсіх». Дак. фільм.
20.20 Хакей. КХЛ. «Слован» (Браціслава) — «Авангард» (Омск). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
22.40 Спорт-цэнтр.
22.50 Спорт-кадр.
23.20 Бокс. Чэмпіятат свету. Фіналы.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыцц здорава!» (12+).
10.20 «Смак» (12+).
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10 «Давай пажэнімся!» (16+).
13.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
14.15, 16.20 «Час пакажа» (16+).
16.55, 0.00 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.05 Серыял «Бяспека» (16+).
23.00 Серыял «Яўлампія Раманава-2. Следства вядзе дылетант». (16+).
0.55 Начныя навіны.

СТВ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою»(6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
8.30, 23.30 «Тайны Чапман» (16+).
9.25 «Дарагая перадача» (16+).
9.35, 17.35 «Званая вячэра» (16+).
10.40, 18.35 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.35 «Глядзець усім!» (16+).
11.50 «Студэнты». Серыял (16+).
13.50 «Самая карысная праграма» (16+).
14.40 «Рамонт па-сумленнаму» (16+).

15.20 Канцэрт Міхаіла Задорнава (16+).
16.00 «Цэнтральны рэгіён».
16.50 «Салдаты і афіцэры». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Тэрыторыя памылак» (16+).
21.55 «Глядзець усім!» (16+).
23.05 «Аўтапанарама» (12+).
0.25 «Загадкі чалавецтва» (16+).
1.15 «Інструктар». Серыял (16+).

МІР

6.00 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
7.30 Добрай раніцы, свет!
8.35 «Няма праблем» (16+).
10.00 «Любімыя акцёры». Яўген Стычкін (12+).
10.30, 13.15 Серыял «Мар'ін гай». (16+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.25, 3.00 «Іншы свет» (12+).
15.00 «Справы сямейныя» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
19.20 Серыял «Аддзел 44». (16+).
23.10 Маст. фільм «Кука» (12+).
1.10 Маст. фільм «Вячэрняя казка» (12+).
4.25 Маст. фільм «Урача выклікалі?» (0+)
5.30 М/ф (0+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «60 хвілін». Ток-шоу.
12.45 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 20.40, 22.00 Серыял «Тайны следства». (12+).
16.25 «Пакой смеху». (16+).
17.35 Серыял «Сваты». (16+).
18.40 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
21.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).

22.40, 23.10 Серыял «Чорная кроў». (12+).
0.40 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 «Дзелавае раніца НТБ». (12+).
7.10, 8.05 Серыял «Таксістка». (16+).
8.55 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
9.45, 23.20 «Н3.by».
10.20, 19.40 Дзённікі «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
10.25 Серыял «Ляснік». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 «Месца сустрэчы».
16.35 Серыял «ППС». (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы». (16+).
21.30 Серыял «Жонка паліцэйскага» (16+).
23.40 «Вынікі дня».
0.10 Серыял «Агенцтва схаваных камер». (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.10, 21.10, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.00 «Мультипарад».
7.50 Серыял «Агнём і мячом».
8.40, 16.30 Серыял «Цёмная тэрыторыя».
10.15 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Маст. фільм «Парк Юрскага перыяду».
13.20, 19.15 Серыял «Вікторыя».
15.00, 17.45 Серыял «Канвой».
20.55 «Вечарніца».
21.15 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.25 Прыгоды «Востраў Нім».
23.00 Серыял «Станіца».

ВТВ

6.00, 14.10 Серыял «Вароніны». (12+).
8.00, 4.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.20, 4.40 М/ф «Фіксікі». (0+)
8.35, 4.55 М/ф «Дуда і Дада». (0+)
9.00 «Ералаш». (6+)
9.30, 23.00 «Уральскія пельмені». (16+).
11.00 Баявік «Міраж». (16+).
12.40 «Дурні і дарогі» (16+).
13.10, 20.00 Серыял «Мамачкі-3». (16+).
16.20, 1.50 Серыял «Беглыя сваякі». (16+).
17.20, 3.50 Серыял «Гэта каханне». (16+).
17.50 Серыял «Кухня-6». (16+).
21.00 Камедыя «На мора!» (12+).
0.00 Серыял «Тут хтосьці ёсць...» (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
2.40 «Лаві момант». (16+).
3.00 «Не можа быць!» (16+).
5.10 Серыял «Амазонкі». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 Хто ў доме гаспадар.
7.05 «Легенды сусветнага кіно». Юрый Якаўлеў.
7.35 «Падарожжы натураліста».
8.05, 21.50 «Правілы жыцця».
8.30, 22.20 «Каломба». Серыял.
10.15, 18.30 «Назіральнік».
11.15, 0.05 XX стагодддзе. «Без рэтушы. Анатоль Сабчак». 1992.
12.20 «Робязважжасць». Дак. фільм.
13.00 «Саці. Нясумная класіка...»
13.45, 20.05 «Шэсць жонак Генрыха VIII». Дак. серыял.
14.30 «Алег Басілашвілі. Аб сябрах-таварышах, пра час і пра сябе». Дак. фільм. Частка 1-я.

15.10 Да юбілею Уладзіміра Федасеева. С. Пракоф'еў. Канцэрт №1 для скрыпкі з аркестрам. Фрагменты музыкі балета «Рамэа і Джульета».
16.10 «Эрмітаж».
16.40 «Астравы». Ізабэла Юр'ева.
17.20, 2.40 Сусветныя скарбы.
17.35 Оперныя тэатры свету з Мікалаем Цыскарыдзэ. «Парыжская нацыянальная опера».
19.45 Галоўная роля.
20.55 «Добрай ночы, малыя!»
21.10 Штучны адбор.
1.10 Оперныя тэатры свету з Уладзімірам Малахамавым. «Нямецкая дзяржаўная опера».
2.00 «Робязважжасць». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Акулы п'яра». Мікалай Растаргуеў. 1995 год (12+).
6.40, 7.40, 8.25, 11.15, 12.50, 15.40, 17.00, 19.10, 20.45, 21.40, 23.00, 1.20, 2.40, 3.40 Музычная настальгія (12+).
7.10 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
8.00 Дак. фільм «Скрыжаванне рока». (16+).
9.00 Маст. фільм «Бедная Маша». (16+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: Гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).
13.20, 19.30 Маст. фільм «Цыган». (16+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
17.15 Фільм-спектакль «Тэатральныя гісторыі». 1976 год (16+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Дзеці палітычнай эліты. Л. І. Брэжнеў». 2005 год (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1984. 2-я частка. 2011 год (16+).
1.00 Фільм-канцэрт «...Жадаем шчасця вам». 1985 год (12+).
2.00 Фільм-канцэрт «Бенефіс Савелія Крамарава». 1974 год (12+).

2.50 «Быў час». 2009 год (16+).
3.50 Маст. фільм «Бумбараш». (16+).

EuroSport 1

4.00, 6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00, 21.15, 0.30, 2.15 Тэніс. US Open.
9.30, 11.00, 12.30, 15.15, 16.00 Веласпорт. «Вуэльта».
11.30 Watts.
14.45 «Найлепшае з коннага спорту».
15.45, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
21.00, 23.35, 2.00 Тэніс. «Гейм, Шэт і Матс».
0.00 «Дух паруснага спорту».

Кінакамедыя

1.05 Фантастыка «Поўнае ператварэнне». (16+).
2.40 Камедыя «Вампірша». (16+).
4.10, 14.20, 15.05 «Камедыянты (Шоу)». (16+).
4.45, 14.00, 14.50, 15.40 Скетч-кам «Паміж намі». (16+).
5.10 Прыгоды «Ліхтугі кітайца ў Кітаі». (16+).
7.05 Меладрама «Разумнікі». (16+).
8.45 Камедыя «Мярзотнік». (16+).
10.30 Камедыя «Гульня ў чатыры рукі». (16+).
12.25 Камедыя «Як па масле». (16+).

16.00 Дэтэктыў «Пагоня за трыма зайцамі». (12+).
17.35 Камедыя «Дазвольце цябе пацалаваць... Зноў!». (16+).
19.30 Камедыя «Паслявясельны разгром». (18+).

21.10 Камедыя «Халасцякі ў адрыве». (16+).
22.55 Камедыя «Мноства». (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.40 «Шафа». (16+).
8.25 «Доктар І...» (16+).
8.55, 19.15, 2.25 «Падарунак лёсу». Серыял (16+).
10.35, 4.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15 «Сляпая» (12+).
13.15 «Варажбітка» (12+).
14.15 «Паралельны свет» (12+).
15.10 «Трэндзі» (16+).
15.40 «Здзелка» (16+).
16.15 «Натуральны адбор» (12+).
17.10 «Шчыра» (12+).
18.05 «Сіндром дракона». Серыял (16+).
21.10 «Вакол свету. Месцы сілы» (16+).
22.10 «Рэвізора» (16+).
23.15, 5.35 «Гісторыі выратавання» (16+).
23.45 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.30 «Улада страху». Трылер (16+).

ТВ 1000 ТБ1000

6.10, 15.40 Баец (16+).
8.30 Каханне жыве тры гады (16+).
10.45 Смurfікі (12+).
12.55 Розум і паучці (12+).
18.10 Міс Пецігру (16+).
20.10 Аднакласнікі (16+).
22.10 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).
0.35 Ілюзіяніст (16+).
2.35 Як баязлівы Роберт Форд забіў Джэсі Джэймса (16+).
5.35 Востраў праклятых (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Мёртвыя дочки (16+).
8.45 На мора! (16+).
10.40 Пуцёўка ў жыццё (12+).
12.35 Міа, мой Міа (12+).
14.30 Канец выдатнай эпохі (16+).

16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера. Частка 1 (12+).
18.20 Практыкаванні ў прыгожым (16+).
20.20 Ваўкалакі (16+).
22.05 Дзень выбараў (16+).
0.30 Каханне напрат (12+).
2.25 Нулявы кіламетр (16+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму. (12+).
6.50, 9.10, 13.45 Мегазаводы. (12+).
7.35 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
8.25 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха. (12+).
9.55 Ледзяная дарога. (12+).
10.40, 20.15 Аўта-SOS. (12+).
11.30 Прарыў. (12+).
12.15, 18.00, 21.00, 22.55, 0.45, 3.50, 5.35 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
14.35 Дзіяна: страчаныя кадры. (12+).
16.25, 19.30, 0.00, 2.20 Расследаванні авіякатастроф. (12+).
18.45, 21.45, 1.35, 4.45 80-я. (12+).
22.30 Код небяспекі. (12+).
23.15, 3.05 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00, 15.30, 21.30, 6.45 Як гэта ўстроена? (12+).
9.30, 15.00, 21.00, 6.20 Харчовая фабрыка. (6+).
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Балтфлот. (12+).
10.30, 16.30, 23.30, 4.15 Паляўнічыя на склады. (16+).
11.00 Дарога да прыбытку. (12+).
14.00 Смяротны ўлоў. (16+).
18.00, 20.00 Хуткія і гучныя (12+).
19.00 Залатая ліхаманка. (16+).
0.00 Востраў. (16+).
1.00, 7.10 Вулічныя гонкі. (16+).
2.00 Самагоншчыкі. (16+).
2.55 Бгвы робатаў. (16+).
5.30 Маланкавыя катастрофы. (16+).

Зубамі званіць ды ў бульбу хавацца, калі вочы па яблыку

Тэлевізійная гульня «Размаўляем па-беларуску», якая ідзе на тэлеканале «Беларусь 3», — з верасня пачынае новы сезон. Наступны раз мы надрукуем адказы на пытанні, якія дастануцца ўдзельнікам у гэту суботу. Сёння ж — для тых, хто не збіраецца прыпыняцца ў вывучэнні беларускай мовы, растлумачым значэнне яшчэ аднаго беларускага фразеалагізма. Ці ведалі вы, як узнік выраз «у страху вочы па яблыку»?

Кожны чалавек у сваім жыцці не раз глядзеў у аблічча страху. «У страху глаза велики» — кажуць нашыя ўсходнія суседзі. «У страху вочы лупатыя, і лыжка здаецца лапатаю», — пісаў некалі Сяргей Грахоўскі. Баяцца па-беларуску: зубамі званіць або ў кусты пазіраць. Магчыма, ад гэтай схільнасці зашыцца ў кусты паходзіць вядомы заклік «хавайся ў бульбу!». У страху вочы па яблыку, кажуць беларусы, але ж важна пераадолець гэты страх і пачаць дзейнічаць. Бо часам не такі страшны чорт, як яго малююць!

Для тых, хто мяркуюе пра свой удзел у тэлепраграме, нагадаем: каб стаць гульцамі, неабходна зайсці на сайт <http://tvrгомel.by> або <http://3belarus.by> і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Паўтары выпускаў тэлевіктарыны — у ранішнім эфіры «Беларусь-3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@zviazda.by

Тэлесеткі

ГЛЯДЗІ Ў HD

У новым сезоне тэлеканал СТВ стане першым агульнанацыянальным тэлеканалам з вяшчаннем у фармаце HD (англ. High Definition — высокае разрозненне).

Як заявіў на нядаўняй сустрэчы з жыхарамі Брэста генеральны дырэктар ЗАТ «Сталічнае тэлебачанне» Юрый Казіятка, ужо сёння, 1 верасня, канал пачынае вяшчанне ў фармаце высокага разрознення. Праўда, для гледачоў гэта версія даступна пакуль што толькі ў сетках платнага тэлебачання.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

Не прапусціце!

Сабраць кракадзіла і асядлаць чарапаху

У віцебскай ратушы адкрылася выстаўка «Планета дыназаўраў». На ёй можна не толькі ўбачыць макеты старажытных гігантаў, але і ўступіць з імі ў «кантакт».

У прыватнасці, можна «пакарміць» тыраназаўра, «акальцываць» дыпладока, прасядзець на трыцэратапсе. Наведвальнікам

вельмі падабаецца магчымасць пагушкацца на вялікай дагістарычнай чарапасе. Шмат ахвотных паўдзельнічаць у баях дыназаўраў без правілаў, «папалаваць» на дагістарычных монстраў...

Як адзначылі ў Віцебскім абласным краязнаўчым музеі, усе экспанаты — з прыватнай калекцыі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

Серада,
6 верасня

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.15 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.40 Зона X (16+).
9.10, 10.05, 15.25, 16.05 Мела-драма «Дылетант» (16+).
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00 Дзіцячы доктар (6+).
11.40, 12.10, 20.00 Серыял «Любімая настаўніца» (16+).
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.00 Серыял «Позняе раскаянне» (16+).
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
17.30 Беларуская часінка.
19.20, 0.00 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Актуальнае інтэрв'ю.
22.00 Серыял «След» (16+).
0.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 18.40 Тэлебарометр.
9.05, 18.45 Драма «Помста». (16+).
11.15, 22.05 «Нераскрытыя тайны». (12+).
12.25 «Багіня шопінгу». (16+).
13.00, 21.00 «Бітва салонаў». (16+).
14.00 «Паненка-сялянка». (16+).
15.15, 23.10 Серыял «Іх пераблыталі ў раддзе». (16+).
16.20, 0.05 «Пін код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Калі мы дома». Скетч-кам. (16+).
17.35 Меладрама «Шалёны анёл». (12+).
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 14.35 «Беларуская кухня». Паляндвіца па-гусарску.

8.05, 12.00, 19.55 «Калейда-скоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15, 15.30, 22.20 «Гэты дзень».
8.25, 18.45 «Людміла Гурчанка». Драма (12+).
9.10, 15.35 «Яна абараняе Радзіму». Драма (12+).
10.30 «Камертон». Джазавы гітарыст, народны артыст Расіі Аляксей Кузнячоў.
10.55 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага артыста СССР Леаніда Рахленкі.
11.20, 18.05 «Апошні дзень». Эдуард Хіль (12+).
12.20 «Быў. Ёсць. Буду». Письменнік Уладзімір Караткевіч (12+).
13.05 «Славянскі базар у Віцебску — 2012».
15.05 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
16.55, 21.05 «Гісторыя міліцыі ў асобах». «Супрацьстаянне» (12+).
17.20, 21.30 «Загадана знішчыць. Аперацыя «Кітайская шкатулка». Драма (12+).
19.30 «Запіскі на палях». Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч.
20.10 «24 пытанні». Аксана Волкава (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
22.25 І. Штраус. «Цыганскі барон». Мюзікл (12+).

5 Беларусь 5

8.00 Хакей. КХЛ. «Металург» (Магнітагорск) — «Адмірал» (Уладзівасток).
9.55 Спорт-кадр.
10.25 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету.
12.30 Дзюдо. Чэмпіянат свету.
15.20 Хакей. КХЛ. «Слован» (Браціслава) — «Авангард» (Омск).
17.15 Свет англійскай прэ'м'ер-лігі. Відэачасопіс.
17.45 Час футбола.
18.30 Козел пра футбол.
18.50 Слэм-данк.
19.20 Хакей. КХЛ. ХК «Сочы» — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.40 Спорт-цэнтр.
21.50 Гандбол. СЕНА-Газпрам ліга. «Цэле» (Славенія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).

23.25 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Дынама» (Маладзечна).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!» (12+).
10.20 «Смак» (12+).
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10 «Давай пажэнімся!» (16+).
13.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
14.15, 16.20 «Час пакажа» (16+).
16.55, 0.00 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.05 Серыял «Камісарша» (12+).
23.00 Серыял «Яўлампія Раманава-2. Следства вядзе дылетант». (16+).
0.55 Начныя навіны.

СТВ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10. 23.00 «СТВ-спорт».
8.30, 23.05 «Тайны Чапман» (16+).
9.25 «Далёкія сваякі» (16+).
9.35, 17.35 «Званая вячэра» (16+).
10.40, 18.35 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30, 22.00 «Глядзець усім!» (16+).
11.45 «Студэнты». Серыял (16+).
13.50 «Тэрыторыя памылак» (16+).
15.20 «Прадчуваючы лёс». (16+).

16.10 «Аўтапанарама» (12+).
16.50 «Салдаты і афіцэры». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
23.55 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.45 «Інструктар». Серыял (16+).

МІР

6.00 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
7.30 Добрай раніцы, свет!
8.35 «Няма праблем» (16+).
10.00 «Любімыя акцёры». Сяргей Праханаў (12+).
10.30, 13.15 Серыял «Сінія ночы». (12+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.25, 2.55 «Іншы свет» (12+).
15.00 «Справы сямейныя» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
19.20 Серыял «Аддзел 44». (16+).
23.10 Маст. фільм «Трэці ліні» (16+).
1.05 Маст. фільм «Кука» (12+).
4.15 Маст. фільм «Белы клык» (0+).
5.40 М/ф (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).
12.00 «60 хвілін». Ток-шоу.
13.00 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 20.40, 22.00 Серыял «Тайны следства». (12+).
16.25 «Пакой смеху». (16+).
17.35 Серыял «Сваты». (16+).
18.40 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
22.20, 23.10 Серыял «Чорная кроў». (12+).
0.20 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

22.55 Фантастыка «Поўнае ператварэнне». (16+).

ТВБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.30 «Шафа» (16+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.10, 3.00 «Падарунак лёсу». Серыял (16+).
10.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10 «Сляпая» (12+).
13.10 «Варажбітка» (12+).
14.10, 4.40 «Паралельны свет» (12+).
15.05 «Трэндзі» (16+).
15.35 «Здзелка» (16+).
16.10 «Натуральны адбор» (12+).
17.05 «Шчыра» (12+).
18.00 «Сіндром дракона». Серыял (16+).
21.05 «Магазіна» (16+).
22.05 «Рэвізора» (16+).
23.10, 5.30 «Лінія абароны» (16+).
23.40 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.25 «Скалалаз». Баявік (16+).
2.10 «Жанна, пажані» (16+).

ТВ1000

8.10 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).
10.30 Ілюзіяніст (16+).
12.35 Аднакласнікі (16+).
14.30 Як баззілвы Роберт Форд забіў Джэсі Джэймса (16+).
17.35 Востраў праклятых (16+).
20.10 Адступнікі (16+).
23.05 Рэальнае каханне (16+).
1.45 Экстрасэнс (16+).
3.50 Усмешка Моны Лізы (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Дзень выбараў (16+).
8.45 Ваўкалакі (16+).
10.20 Каханне напракат (12+).
12.20 Новы Адзон (16+).
13.45 Экіпаж (16+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 «Дзелявая раніца НТБ». (12+).
7.10, 8.05 Серыял «Таксістка». (16+).
8.55 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
9.45, 23.20 «H3.by».
10.20, 19.40 Дзённікі «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
10.25 Серыял «Ляснік». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 «Месца сустрэчы».
16.35 Серыял «ППС». (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы». (16+).
21.30 Серыял «Жонка паліцэйскага» (16+).
23.40 «Вынікі дня».
0.10 Серыял «Агенцтва схаваных камер». (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.10, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.00 «Мультипарад».
7.50 Серыял «Агнём і мячом».
8.40 Серыял «Цёмная тэрыторыя».
10.15 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
10.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
11.00 Драма «Зыход. Цары і багі».
13.25 Серыял «Вікторыя».
15.00, 17.45 Серыял «Канвой».
16.15 Камедыя «Падарунак з характарам».
18.40 «Мой любімы гадаванец» (0+).
19.15 Драма «Дзіяна».
20.50 «Вечарніца».
21.05 Трылер «Аперацыя «Арго»».
23.05 Серыял «Джо» (16+).

16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера. Частка 2-я (12+).
18.10 Ванечка (16+).
20.20 Калектар (16+).
22.05 Дзень выбараў-2 (12+).
0.15 Белая белая ноч (12+).
2.40 Сняданак у таты (12+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму. (12+).
6.50, 8.45, 12.35, 22.55, 5.35 Навуковыя неадарэчнасці. (12+).
7.10, 9.35, 14.10 Мегазаводы. (12+).
8.00 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
10.20 Ледзяная дарога. (12+).
11.05, 20.15 Аўта-SOS. (12+).
11.50 Парыў. (12+).
14.55 Папа супраць Гітлера. (16+).
16.25, 19.30, 0.05, 2.25 Расследаванні авіякатастроф. (12+).
18.00, 21.00, 0.50, 3.55 Дзікі тунец. (12+).
18.45, 21.45, 1.35, 4.45 80-я. (12+).
22.35 Код небяспекі. (12+).
23.20, 3.10 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00, 15.30, 21.30, 6.45 Як гэта ўстроена? (12+).
9.30, 15.00, 21.00, 6.20 Харчовая фабрыка. (6+).
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Балтфлот. (12+).
10.30, 16.30, 23.30, 4.15 Паляўнічыя на склады. (16+).
11.00 Каралі аўкцыёнаў. (12+).
14.00 Востраў. (16+).
18.00 Хуткія і гучныя. (12+).
19.00 Залатая ліхаманка. (16+).
20.00 Скаваныя. (12+).
0.00 Кола: гульня на выжыванне. (16+).
1.00, 7.10 Вулічныя гонкі. (16+).
2.00 Самагоншчыкі. (16+).
2.55 Інжынерныя пралікі: работа над памылкамі. (12+).
5.30 Маланкавыя катастрофы. (16+).

Усходні гараскоп на

АВЕН. Усе прынцыповыя пытанні вырашыць, хутчэй за ўсё, не атрымаецца, але імкнучца да гэтага трэба.

Серада — удалы дзень для заключэння дагавораў. Магчыма паступленне важнай інфармацыі. У чацвер ваша індывідуальнасць можа праявіцца ярка, што выкліча захапленне навакольных. Але не спыняйцеся на дасягнутым — наперадзе новыя прывабныя гарызонты. Можаче разлічваць на падтрымку сяброў. Выхадныя лепш прысвятчыць адпачынку і забавам. У нядзелю будуць удалыя паездкі і вандраванні.

ЦЯЛЕЦ. Новыя ідэі і планы лепш старанна прааналізаваць, звярнуць увагу на недахопы і

ліквідаваць іх і толькі пасля гэтага пачаць увасабляць задумкі ў жыццё. Тыдзень будзе да крайнасці насычаным — магчымыя знаёмствы, сустрэчы, паездкі, наступленне вялікай колькасці новай інфармацыі. Не спрабуйце прымаць удзел ва ўсім. Наўрад ці атрымаецца выкарыстоўваць усе шанцы адразу — гэта прывядзе толькі да таго, што вы нічога не паспееце. Вас могуць знерваваць праблемы сяброў, выявіце вытрымку і дапамажыце ім мудрай парадай.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні неабходна сканцэнтравана на вырашэнні важных і неадкладных спраў.

Паспрабуйце не марнаваць каштоўную энергію дарма. Вашы таленты ацэняць важныя людзі. Магчымы пачатак новага цікавага творчага праекта. Скрунцца з мёртвага пункта справы, на якія вы ўжо нават махнулі рукой. Варта ўсур'ёз задумацца аб пазбаўленні ад шкодных звычак, якія ў вас ёсць. Правядзіце выхадныя з каханым чалавекам.

РАК. На гэтым тыдні непажадана абмяркоўваць сваё асабістае жыццё нават з блізкімі сябрамі. Душэўная праца, хоць і непрыкметна, таксама прыносіць плён, развівайце свой унутраны свет і паспрабуйце пазбегчы сварак са сваякамі. Вам цяпер не варта плыць супраць цячэння, хіба што — з мэтай паляпшэння сваёй фізічнай падрыхтоўкі. На працы вас цэняць, ёсць шанц атрымаць прэмію. У пятніцу пажадана не будаваць напалеонаўскія планы. Пазбегнуць многіх канфліктаў дапамогуць мудрасць і падатлівасць. Стары сябар пазбавіць ад перашкод у кар'еры.

ЛЕЎ. Дзелявая паездка на гэтым тыдні можа адкрыць перад вамі новыя перспектывы. Ёсць шанц, што поспех усміхнецца вам, таксама магчымы і зусім заканамерны ўзлёт у кар'еры. Рызыкаўныя пачынанні завершацца паспяхова ў тым выпадку, калі вы правільна разлічыце свае сілы і не будзеце ўскладаць вялікія надзеі на чыёсьці дапамогу. Не адрываўцеся, рабіце сваю справу і дайце іншым займацца сваімі пытаннямі. Цяпер неабходна працаваць на перспектыву.

ДЗЕВА. Надзішоў спрыяльны момант для пабудовы доўгатэрміновых планаў. Аднак пажадана не спяшацца і не прыспешваць падзеі. На гэтым тыдні не варта прымаць усё, што адбываецца, занадта блізка да сэрца. Інакш вы толькі дарма знішчыце свае нервовыя клеткі. Калі вы не ў сілах змяніць абставіны, то неабходна тэрмінова мяняць стаўленне да іх. Рабіце менавіта так, і тады хмары над вашай галавой рассеюцца бяспследна. У панядзелак пажадана не пераконаваць калег або падначаленых у сваёй праваце. У чацвер лепш не пачынаць нічога новага.

ВТВ

6.00, 14.10 Серыял «Вароніны». (12+).
8.00, 4.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.20, 4.40 М/ф «Фіксікі». (0+)
8.35, 4.55 М/ф «Дуда і Дада». (0+)
9.00 «Ералаш». (6+)
9.30, 22.50 «Уральскія пельмені». (16+).
10.40 Камедыя «На мора!» (12+).
12.40 «Дурні і дарогі» (16+).
13.10, 20.00 Серыял «Мамачкі-3». (16+).
16.20, 1.50 Серыял «Беглыя сваякі». (16+).
17.20, 3.50 Серыял «Гэта каханне». (16+).
17.50 Серыял «Кухня-6». (16+).
21.00 Камедыя «Аб чым маўчаць дзяўчаты». (12+).
0.00 Серыял «Тут хтосьці ёсць...» (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
2.40 «Лаві момант». (16+).
3.00 «Не можа быць!» (16+).
5.10 Серыял «Амазонкі». (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 Хто ў доме гаспадар.
7.05 «Легенды сусветнага кіно». Фаіна Ранеўская.
7.35 «Падарожжы натураліста».
8.05, 21.50 «Правілы жыцця».
8.30, 22.20 «Каломба». Серыял.
10.15, 18.30 «Назіральнік».
11.15, 0.05 ХХ стагоддзе. КВЗ-90. Фінал.
12.35 «Магістр гульні». «Каму верная Таццяна Ларына?»
13.00 Штучны адбор.
13.45, 20.05 «Шэсць жонак Генрыха VIII». Дак. серыял.
14.30 «Алег Басілашвілі. Аб сябрах-таварышах, пра час і пра сябе». Дак. фільм.

15.10 Да юбілею Уладзіміра Федасеева. П. І. Чайкоўскі. Канцэрт №1 для фартэпіяна з аркестрам.

15.50 Колер часу. Караваджа.
16.10 «Пешшу...» Масква прагулачная.
16.40 80 гадоў з дня нараджэння Генадзя Шпалікава.
«Больш, чым каханне».
17.20 Сусветныя скарбы.
17.35 Оперныя тэатры свету з Уладзімірам Малахавым. «Нямецкая дзяржаўная опера».
19.45 Галоўная роля.
20.55 «Добрай ночы, малыя!»
21.10 «Абсалютны слых».
12.10 Оперныя тэатры свету з Любоўю Казарноўскай. «Венская дзяржаўная опера».
2.15 «Алмазная грань». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).
6.55, 7.40, 9.40, 11.00, 13.10, 14.45, 15.40, 17.00, 18.55, 20.45, 21.40, 23.00, 0.40, 1.40, 2.25, 5.15 Музычная настальгія (12+).
7.20, 13.30, 19.20 Маст. фільм «Цыган». (16+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
11.15 Фільм-спектакль «Тэатральныя гісторыі». 1976 год (16+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Дзеці палітычнай эліты. Л. І. Брэжнеў». 2005 год (12+).
18.00 «Спьем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
23.20 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год. Канцэрт Канстанціна Нікольскага (16+).
0.00 «Акулы п'яра». Мікалай Растаргуеў. 1995 год (12+).
1.10 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
2.00 Дак. фільм «Скрыжаванне 3.00». (16+).
3.00 Маст. фільм «Бедная Маша». (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 7.00, 19.00, 21.15, 0.00, 2.15 Тэніс. US Open.
9.30, 12.30, 13.30 Веласпорт. «Вуэльта».
11.00 Аўтагонкі. Суперкубак Porsche.
11.30 Аўтагонкі. World Endurance.
12.00 «Дух паруснага спорту».
13.15, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
21.00, 23.40, 2.00 Тэніс. «Гейм, Шэт і Матс».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

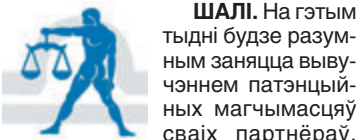
1.00 Камедыя «Муві 43». (18+).
2.40 Камедыя «Былыя: найлепшыя сябры!» (16+).
4.25, 14.20, 15.05 «Камедыянты (Шоу)». (16+).
5.00, 14.00, 14.50, 15.40 Скетч-кам «Паміж намі». (16+).
5.25 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусіць усіх цябе ненавідзець». (16+).
7.20 Камедыя «Паспець за 30 хвілін». (16+).
8.50 Камедыя «Наша Russia. Яйкі лёсу». (16+).

10.20 Камедыя «Вясельны разгром». (18+).
12.00 Камедыя «Мноства». (16+).
16.15 Камедыя «Трое і сняжынка». (16+).
17.50 Камедыя «Дазвольце цябе пацалаваць... На вяселлі». (16+).
19.30 Камедыя «Домік у сэрца». (16+).
21.10 Камедыя «Джэнтльмены, удачы!» (12+).

НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ

ШАЛІ. На гэтым тыдні будзе разумным заняцца вывучэннем патэнцыйных магчымасцяў сваіх партнёраў, ад гэтага могуць залежаць вашы ўласныя поспехі ў найбліжэйшай будучыні. Жыццё абячае быць цікавым і насычаным. Аднак дзявдзецца з галавой акаунца практычна ў кожнае бягучае працоўнае пытанне, так што часу на асабістае жыццё амаль не застанецца. Зрэшты, магчыма, вам больш падабаецца свабода і незалежнасць.

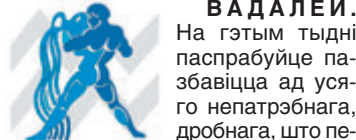
СКАРПІЁН. Калі вы жадаеце дамагчыся вынікаў, трэба дзейнічаць хоць і мякка, але вельмі настойліва. Не сядзіце склаўшы рукі, нават калі вы абсалютна ўпэўнены ў тым, што ўсё неабходнае для поспеху ўжо зроблена. Ад вашай актыўнасці будзе залежаць уvasабленне запаветных планаў у рэальнасць. У чацвер, займаючыся любімай справай, можаце здабыць згубленую гармонію. Будзьце клепатлівыя і далікатныя ў адносінах да блізкіх людзей, і яны абавязкова адкажуць вам тым жа.

СТРАЛЕЦ. Пажадана не брацца за важныя справы, па магчымасці скараціце аб'ём працы. Прадумвайце свае словы і дзеянні. Магчымыя перапады настрою, што не заўсёды са станоўчага боку адб'еца на працы. На гэтым тыдні можна чакаць паступлення абсалютна неспадзяванай інфармацыі. Вас могуць засмуціць службовыя інтрыгі. Да канца тыдня атрымаеца прыцягнуць да сябе ўвагу кіраўніцтва і заручыцца падтрымкай уплывовых асоб. У нядзелю пажадана заняцца навядзеннем парадку ў доме, але не забывайце пра адпачынак.

КАЗЯРОГ. Цярпенне і здольнасць улічваць і прымяняць на практыцы самыя розныя парады і меркаванні дазваляць вам праявіць сябе ў якасці мудрага кіраўніка. Панядзелак можа быць звязаны са спакусамі і навізнай, у гэты дзень добра быць у дарозе. У сераду, нягледзячы на ​​дробныя нестыкоўкі і затрымкі ў справах, не адступайцеся ад задуманага, і ўсе праблемы ўладзяцца. У пятніцу пажадана не панікаваць і не камплексаваць, а проста ўзяць новую вышыню. У выхадныя дні схадзіце ў госці, наведайце бацькоў ці іншых сваякоў.

ВАДАЛЕЙ. На гэтым тыдні паспрабуйце пазбавіцца ад усяго непатрэбнага, дробнага, што перашкаджае вам як у прафесійнай дзейнасці, так і ў асабістым жыцці. Добра час для поўнага абнаўлення гардэроба і рамонт у доме. У аўторак не зачыкайцеся на сабе і не адмаўляйцеся ад дапамогі сяброў. У сераду паспрабуйце не прапусціць важнай інфармацыі. Пазбягайце мітусні і не саромейцеся смяяцца над сабой. Пазітывны настрой вам неабходны. У пятніцу пажадана навесці парадак у справах, якія датычацца хатніх праблем. Прысвяціце больш часу дзеям.

РЫБЫ. У вас з'явіцца рэальны шанец ажыццявіць свае задумы, адзіным ворагам, які можа перашкодзіць вам, будзе ваша ж уласная мітуслівасць ці лянота. Першая палова тыдня можа быць асабліва насычанай і напружанай, але энергіі і сіл у вас хоць адбаўляй. Пажадана адкласці паездкі і камандзіроўкі. Паспрабуйце для рэалізацыі новых планаў і праектаў знайсці сабе аднадумцаў. У чацвер можаце разлічваць на дапамогу сяброў, а ў пятніцу схадзіце на спатканне. У выхадныя неабходна падзарадзіцца энергіяй прыроды, свежым паветрам — абавязкова выберыцеся за горад ці ў лес.

Чацвер, 7 верасня

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.15 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.40 Зона X (16+).
9.10, 10.05, 15.25, 16.30 Меладрама «Ісціна ў віне». 1-я серыя (16+).
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00 Дзіцячы доктар (6+).
11.40, 12.10, 20.00 Серыял «Любімая настаўніца» (16+).
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.00 Серыял «Позняе раскаяненне» (16+).
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 0.00 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Спецыяльны рэпартаж (12+).
22.00 Серыял «След» (16+).
0.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 18.45 Тэлебарометр.
9.05, 18.50 Драма «Помста». (16+).
11.15, 22.05 «Нераскрытыя тайны». (12+).
12.20 «Багіна шопінгу». (16+).
12.55, 20.50 «На нажах». Кулінарнае шоу. (16+).
14.05 «Паненка-сялянка». (16+).
15.15, 23.10 Серыял «Іх пераблыталі ў раддоме». (16+).
16.20, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.05 «Калі мы дома». Скетч-кам. (16+).
17.35 Меладрама «Шалёны анёл». (12+).
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35, 14.20 «Беларуская кухня». Пызы.

ВТВ ВТБ

6.00, 14.10 Серыял «Вароніны». (12+).
8.00, 4.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.20, 4.40 М/ф «Фіксікі». (0+)
8.35, 4.55 М/ф «Дуда і Дада». (0+)
9.00 «Ералаш». (6+)
9.30, 22.50 «Уральскія пельмені». (16+).
11.00 Камедыя «Аб чым маўчаць дзяўчаты». (12+).
12.40 «Дурні і дарогі». (16+).
13.10, 20.00 Серыял «Мамачкі-3». (16+).
16.20, 1.50 Серыял «Беглыя сваякі». (16+).
17.20, 3.50 Серыял «Гэта каханне». (16+).
17.50 Серыял «Кухня-6». (16+).
21.00 Камедыя «Экватар». (12+).
0.00 Серыял «Тут хтосьці ёсць...» (16+).
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка». (16+).
2.40 «Лаві момант». (16+).
3.00 «Не можа быць!» (16+).
5.10 Серыял «Амазонкі». (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 Хто ў доме гаспадар.
7.05 «Легенды сусветнага кіно». Андрэй Міронаў.
7.35 «Падарожжы натураліста».
8.05, 21.50 «Правілы жыцця».
8.30, 22.20 «Каломба». Серыял.
10.15, 18.30 «Назіральнік».
11.15, 0.05 XX стагоддзе. «Сустрача Л. І. Брэжнева з экіпажам «Саюз—Апалон». 1975 год.
12.15 Колер часу. Карандаш.
12.20 «Алмазная грань». Дак. фільм.

8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15, 15.15, 22.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.45 «Людміла Гурчанка». Драма (12+).
9.15, 15.20 «Узарванае пекла». Драма (12+).
10.50 «Камертон». Артыст балета, харэограф Аляксей Рас-таргуеў.
11.20, 18.05 «Апошні дзень». Булат Акуджава (12+).
12.20 «Калі нараджаўся Новы свет...» Письменнік Максім Лужанін (12+).
13.00 «Славянскі базар у Віцебску — 2011».
14.45 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
16.55, 21.05 «Гісторыя міліцыі ў асобах». «Ліквідацыя» (12+).
17.20, 21.30 «Загадана знішчыць. Аперацыя «Кітайская шкатулка». Драма (12+).
19.30 «Запіскі на палях». Паўлюк Багрым.
20.15 «24 пытанні». Раман Матульскі (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
22.20 «Галатэя». Фільм-балет (12+).

5 Беларусь 5

8.00 Хакей. КХЛ. ХК «Сочы» — «Дынама-Мінск».
10.05 Слэм-данк.
10.35 Гандбол. СЕНА-Газпрам ліга. «Цэле» (Славенія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
12.10 Спорт-кадр.
12.40 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Дынама» (Маладзечна).
14.45 Дзюдо. Чэмпіянат свету.
17.20 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету.
18.50 «Якаў Шапіра. Адзін за ўсіх». Дак. фільм.
20.05, 22.20 Спорт-цэнтр.
20.15 Свет англійскай прэ'м'ер-лігі. Відзачасопіс.
20.45 Авертайм.
21.15 «Салей, якога мы не ведалі». Дак. фільм.
22.30 Бокс. К. МакГрэгар — Ф. Майвейзер-мал.

13.00 «Абсалютны слых».
13.45, 20.05 «Шэсць жонак Генрыхы VIII». Дак. серыял.
14.30 «Алег Басілашвілі. Аб сябрах-таварышах, пра час і пра сябе». Дак. фільм.
15.10 Да юбілею Уладзіміра Федасеева. Д. Шастаковіч. Сімфонія №10.
16.10 «Расія, люблю мая!» «Дарога ў Таджу».
16.40 «Лінія жыцця». Максім Аверын.
17.35 Оперныя тэатры свету з Любоўю Казарноўскай. «Венская дзяржаўная опера».
19.45 Галоўная роля.
20.55 «Добрай ночы, малыя!»
21.10 «Слава Фёдарай». Дак. фільм.
1.05 Оперныя тэатры свету з Аленай Абразцовай. «Ла Скала».
2.00 «Снежны чалавек прафесара Паршнёва». Дак. фільм.
2.40 Сусветныя скарбы.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Дзеці палітычнай эліты. Л. І. Брэжнеў». 2005 год (12+).
7.10, 8.45, 9.40, 11.00, 12.55, 14.40, 15.40, 17.00, 18.55, 20.40, 21.40, 23.00, 0.55, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.20, 19.20, 1.20 Маст. фільм «Цыган». (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
17.20 «Рок-н-рол ТБ».
1992 год. Канцэрт Канстанціна Нікольскага (16+).
18.00 «Эліта Краіны Саветаў». Аляксандр Зацэпін. 2007 год (16+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: Гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Навіны.
6.05, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!» (12+).
10.15 «Смак» (12+).
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10 «Давай пажэнімся!» (16+).
13.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
14.15, 16.20 «Час пакажа» (16+).
16.55, 0.00 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.05 Серыял «Камісарша» (12+).
23.00 Серыял «Яўлампія Раманава-2. Следства вядзе дылетант». (16+).
0.55 Начныя навіны.

СТВ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою»(6+).
7.40, 20.10. 23.00 «СТВ-спорт».
8.30, 23.30 «Тайны Чапман» (16+).
9.25 «Далёкія сваякі» (16+).
9.35, 17.35 «Званая вячэра» (16+).
10.40, 18.35 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Глядзець усім!» (16+).
11.50 «Студэнты». Серыял (16+).
13.50 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
15.30 «Вадзіць па-руску» (16+).

5.15 Фільм-спектакль «Тэатральныя гісторыі». 1976 год (16+).

EUROSPORT EuroSport 1

4.00, 7.00, 11.00, 13.30, 19.00, 23.00, 1.00, 2.15 Тэніс. US Open.
9.30, 12.30, 15.00, 16.00 Веласпорт. «Вуэльта».
15.45, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
2.00 Тэніс. «Гейм, Шэт і Матс».
»»» КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя
0.30 Меладрама «Джэк і Джыл: каханне на чамаданах». (12+).
1.55 Камедыя «Як па масле». (16+).
3.30 Дэтэктыв «Пагоня за трыма зайцамі». (12+).
5.10 Камедыя «Мярозтнік». (16+).
7.00 Камедыя «Гульня ў чатыры рукі». (16+).
9.00 Камедыя «Паспець за 30 хвілін». (16+).
10.30 Камедыя «Паслявясельны разгром». (18+).
12.15 Камедыя «Халасцякі ў адрыве». (16+).
14.10 Камедыя «Нешта яшчэ». (16+).
16.00 Камедыя «Домік у сэрцы». (16+).
17.45 Камедыя «Дазвольце цеста пацалаваць... Бацька нявесты». (16+).
19.30 Камедыя «Кухня ў Парыжы». (16+).
21.20 Меладрама «Анж і Габрыель». (16+).
22.55 Камедыя «Бармен». (16+).
ТВ ТБЗ
6.00 М/ф (6+).
7.30 «Шафа» (16+).
8.10 «Доктар І...» (16+).
8.40, 19.05 «Падарунак лёсу». Серыял (16+).

15.55 «Мінск і мінчане».
16.50 «Салдаты і афіцэры». Серыял (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Залатая калекцыя беларускай песні» ў Полацку.
23.05 «Аўтапанарама» (12+).
0.20 «Загадкі чалавецтва» (16+).
1.10 «Інструктар». Серыял. Заключныя серыі (16+).

МІР

6.00 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
7.30 Добрай раніцы, свет!
8.35 «Няма праблем» (16+).
10.00 «Любімыя акцёры». Святлана Кручкова (12+).
10.30, 13.15 Серыял «Сінія ночы». (12+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.25, 2.50 «Іншы свет» (12+).
15.00 «Справы сямейныя» (16+).
16.15 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
19.20 Серыял «Аддзел 44». (16+).
23.10 Маст. фільм «У стылі джаз» (16+).
1.05 Маст. фільм «Трэці лішні» (16+).
4.15 Маст. фільм «Дзяўчына з характарам» (12+).
5.30 М/ф (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «60 хвілін». Ток-шоу.
12.45 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 20.40, 22.00 Серыял «Тайны следства». (12+).
16.25 «Пакой смеху». (16+).
17.35 Серыял «Сваты». (16+).
18.40 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
21.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).
22.40, 23.10 Серыял «Чорная кроў». (12+).
0.40 «Паядынак».

10.25, 3.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.05 «Сляпая» (12+).
13.00 «Варажбітка» (12+).
14.00, 4.40 «Паралельны свет» (12+).
14.55 «Трэндзі» (16+).
15.25 «Здзелка» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
16.55 «Шчыра» (12+).
17.50 «Сіндром дракона». Серыял (16+).
21.00 «Спатканне з зоркай» (16+).
22.10 «Рэвізора» (16+).
23.15, 5.30 «Алігарх ТБ» (16+).
23.45 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.30 «Слёзы сонца». Драма (16+).
2.20 «Хэлоў, Раша!» (16+).

ТВ 1000 ТБ1000

6.10, 17.55 Персанаж (12+).
8.20 Рэальнае каханне (16+).
10.50 Адступнікі (16+).
13.40 Усмешка Моны Лізы (12+).
15.55 Экстрасэнс (16+).
20.10 Зімовая спячка (12+).
23.50 Матч Пойнт (16+).
2.15 Да чагосьці прыгожага (18+).
4.10 Каханне жыве тры гады (16+).
6.10, 17.55 Персанаж (12+).
8.20 Рэальнае каханне (16+).
10.50 Адступнікі (16+).
13.40 Усмешка Моны Лізы (12+).
15.55 Экстрасэнс (16+).
20.10 Зімовая спячка (12+).
23.50 Матч Пойнт (16+).
2.15 Да чагосьці прыгожага (18+).
4.10 Каханне жыве тры гады (16+).
6.10, 17.55 Персанаж (12+).
8.20 Рэальнае каханне (16+).
10.50 Адступнікі (16+).
13.40 Усмешка Моны Лізы (12+).
15.55 Экстрасэнс (16+).
20.10 Зімовая спячка (12+).
23.50 Матч Пойнт (16+).
2.15 Да чагосьці прыгожага (18+).
4.10 Каханне жыве тры гады (16+).

6.20 Дзень выбараў-2 (12+).
8.30 Калектар (16+).
10.15 Белая белая ноч (12+).
12.40 На залатым ганку сядзелі (12+).
14.20 Сняданак у таты (12+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера-2 (12+).
18.10 Не хлебам адзіным (12+).
20.20 Пячорын (0+).
22.20 Бяжы! Сезон 1 (16+).
0.20 Ведзьма (16+).
2.20 На мора! (16+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.10, 8.05 Серыял «Таксістка». (16+).
8.55 Серыял «Вяртанне Мухтара». (16+).
9.45, 23.20 «НЗ.by».
10.20, 19.40 Дзённікі «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
10.25 Серыял «Ляснік». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 «Месца сустрэчы».
16.35 Серыял «ППС». (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы». (16+).
21.30 Серыял «Жонка паліцэйскага». (16+).
23.40 «Вынікі дня».
0.10 Серыял «Агенцтва схаваных камер». (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.05, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 М/ф.
7.40 Серыял «Агнём і мячом».
8.45 Камедыя «Падарунак з характарам».
10.15 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
10.50 Трылер «Джоні Д».
13.30 Драма «Дзіяна».
15.00, 17.45 Серыял «Канвой».
16.00 «Мультипарад».
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».
18.50 «Фэшн is my прафэшн».
19.10 Серыял «Каралева-нявінніца. 1-я серыя».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.20 Драма «Землятрус».
23.05 Серыял «Джо» (16+).

National Geographic

6.00, 20.35 Гульні розуму. (12+).
6.50 Зрабі або памры. (12+).
7.15, 22.30 Код небяспекі. (12+).
7.35, 14.10, 22.55, 5.35 Навуковыя неадарэччасці. (12+).
8.00, 10.20, 14.55 Мегазаводы. (12+).
8.45 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
9.30 Дзікі тунец. (12+).
11.05 Ледзяная дарога. (12+).
11.50 Аўта-SOS. (12+).
12.35 Прарыў. (12+).
13.25, 17.15 Чалавек супраць YouTube. (12+).
15.40 Грашовое сховішча ЗША. (12+).
16.25, 18.00, 19.30, 21.00, 0.00, 2.20, 3.55 Расследаванні авіякатастроф. (12+).
18.45, 21.45, 1.30, 4.45 80-я. (12+).
23.15 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 4.40 Махінатары. (12+).
9.00, 15.30, 21.30, 6.45 Як гэта ўстроена? (12+).
9.30, 15.00, 21.00, 6.20 Харчовая фабрыка. (6+).
10.00, 16.00, 23.00, 3.50 Балтфлот. (12+).
10.30, 16.30, 23.30, 4.15 Паляўнічыя на склады. (16+).
11.00 Механізмы Да Вінчы. (12+).
14.00 Смяротны ўлоў. (16+).
18.00 Хуткія і гучныя. (12+).
19.00 Залатая ліхаманка. (16+).
20.00 Востраў. (16+).
0.00 Гандляры космасам. (12+).
1.00, 7.10 Вулічныя гонкі. (16+).
2.00 Самагоншчыкі. (16+).
2.55 Скаваныя. (12+).
5.30 Маланкавыя катастрофы. (16+).

ЧЭМПІЯНАТ ЕЎРОПЫ

У першы тыдзень жніўня ў Віцебску прайшоў маладзёжны чэмпіянат Еўропы па міжнародных шашках, у якім прынялі ўдзел больш за 200 шашыстаў з 15 краін. У асноўнай праграме чэмпіёнамі Еўропы сталі Георгій Вайдзерка, Марыя Часнакова і Вольга Федаровіч. Сярэбраныя ўзнагароды ў Яны Лазовік, Веры Хвашчынскай. Бронзу атрымалі Яна Якубовіч, Дар'я Федаровіч і Антаніна Кучынская. У хуткай гульні залатыя медалі выйгралі Паліна Петрусева, Вікторыя Мікалаева, Вера Хвашчынская. У бліц першае месца ў Яны Лазовік і Дар'і Федаровіч. У скарбонку нашай каманды сярэбраныя медалі дадалі ў хуткай гульні Г. Вайдзерка, Уладзіслаў Валюк, Аляксей Куніца, Дар'я Нікіфарава, бронза ў М. Часнаковай. Сярэбранымі прызёрамі ў бліц сталі Мікіта Васько, Сцяпан Дарашэнка. Бронза на рахунку В. Валюка, Аляксандры Сіняк, В. Нікалаевай.

У агульнакамандным заліку каманда Беларусі на другім месцы.

Паглядзіце цікавую камбінацыю са спорніцтваў.

№93 Р. Лыдокаў — Д. Ілын
Белыя простыя шашкі: 25, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 40, 42, 43, 45 (14)

Чорныя простыя шашкі: 3, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 26 (14)

Неасцярожны ход белых 1. 28-22? быў абвергнуты разгромнай камбінацыяй. Пакажыце яе.

Для самастойнага рашэння прапануюцца праблемы, дасланыя па электроннай пошце вопытным шашачным кампазітарам з Літвы Рымасам Мацкявічусам.

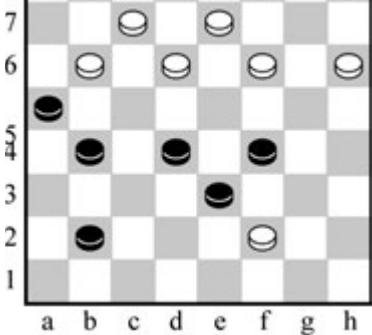
№94
Белыя простыя шашкі: а5, а7, б6, d2, e1, g1 (6)

Чорныя простыя шашкі: d4, d6, d8, f4, g3, h4 (6)

№95
Белыя простыя шашкі: б6, с7, d6, e7, f2, f6, h6 (7)

Чорныя простыя шашкі: а5, b2, b4, d4, d8, e3, f4, f8 (8)

№95

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні: Выпуск №44 ад 18.08.17.

№90 1.4238 1014 2.3732 2628 3.3833 2132 4.3311 1607 5.2420 1524 6.3429 2334 7.3910+

№91 1.a7-b8 h6:f4 2.e5:g3 h2:f4 [2...c3:c7 3.b8:c1 h2:f4 4.c1:f8] 3.b8-c7 c3:e5 4.c7-b8 (c7d8?,f8(a1=) e5:c7 5.b8:f8

№92 1.e1-d2 h4:f6 2.c7-b8 a5:c7 3.b8:g3 h2:f4 4.e3:e7 f8:d6 5.h6-g7 a3-b2A 6.d2-c3 b2:d4 7.g7-f8 d6-e5 8.f8-g7 e5-f4 9.g7:c3 f4-g3 A10.c3-d4 g3-h2 11.d4-g1

Правільныя адказы даслалі В. Ваўчukoў (Маладзечна), П.і.В. Шульгі (Мінск), У. Бандарык (в. Лугавая Слабада, Мінскі р-н), А. Ліцвінаў, В. Таўкачоў (Клімавіцкі р-н), І. Ананіч (Гродна).

Пішыце на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, газета «Звязда»,

e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

Пятніца, 8 верасня

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 1.40** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.20 Зона Х (16+).
8.50 Слова Мітрапаліта Тадэвуша Кандрусевіча на свята Нараджэння Прасвятой Багародзіцы.
9.10, 10.05, 16.45 **Меладрама «Ісціна ў віне».** **2-я серыя (16+).**
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00 Дзіцячы доктар (6+).
11.40, 12.10, 20.00 **Серыял «Любімая настаўніца» (16+).**
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.00, 15.25 **Серыял «Позняе раскаянне» (16+).**
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
21.45 Нашы (6+).
22.00 **Камедыя «Тата напракат».** **1—4-я серыі (12+).**
2.00 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 Тэлераніца. (12+).
9.00, 18.45 Тэлебарометр.
9.05, 18.50 **Драма «Помста».** (16+).
11.00 «Шыфры нашага цела». (12+).
12.05, 17.05 «Калі мы дома». Скетчам. (16+).
12.35 «Багіня шопінгу». (16+).
13.10, 20.55 «ЛавЛавСаг». Трэвел-шоу. (16+).
14.10 «Паненка-сялянка». (16+).
15.20 **Серыял «Іх пераблыталі ў раддome».** (16+).
16.20, 0.15 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.40 **Меладрама «Шалёны анёл».** (12+).
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасэнсаў. 14-ы сезон». (16+).

ВТВ ВТВ

6.00, 14.10 **Серыял «Вароніны».** (12+).
8.00, 4.20 М/ф «Смяшарыкі». (0+)
8.20, 4.40 М/ф «Фіксікі». (0+)
8.35, 4.55 М/ф «Дуда і Дада». (0+)
9.00 «Ералаш». (6+)
9.30, 19.00 «Уральскія пельмені». (16+).
11.00 Камедыя «Экватар». (12+).
12.40 «Дурні і дарогі» (16+).
13.10 **Серыял «Мамачкі-3».** (16+).
16.20, 1.50 **Серыял «Беглыя сваякі».** (16+).
17.20, 3.50 **Серыял «Гэта каханне».** (16+).
17.50 **Серыял «Кухня-6».** (16+).
21.00 Камедыя «Усё ўключа-на-2». (12+).
23.00 Жахі «Праклён-3». (16+).
0.40 **Серыял «Бязмоўны сведка».** (16+).
2.40 «Лаві момант». (16+).
3.00 «Не можа быць!» (16+).
5.10 **Серыял «Амазонкі».** (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 Хто ў доме гаспадар.
7.05 «Легенды сусветнага кіно». Луі дэ Фюнес.
7.35 «Падарожжы натураліста».
8.05, 21.50 «Правілы жыцця».
8.30 «Расія, любоў мая!» «Дарога ў Таджу».
9.00 «Снежны чалавек прафесара Паршнёва. Дак. фільм.
9.40, 13.30 Сусветныя скарбы.
10.20 Шэдэўры старога кіно. «Кутузаў». Маст. фільм.
12.05 «Слава Фёдараў». Дак. фільм.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.40, 14.20 «Беларуская кухня». Рагойш.
8.05, 12.00, 19.55 «Калейдаскоп». Навіны культуры.
8.20, 12.15, 15.15, 22.20 «Гэты дзень».
8.25, 18.45 «**Людміла Гурчанка».** **Драма (12+).**
9.15, 15.20 «**Абеліск».** **Драма (12+).**
10.50 «Святало далёкай зоркі». Памяці спевака, народнага артыста БССР Ісідара Балоціна.
11.20, 18.05 «Апошні дзень». Алег Даль (12+).
12.20 «Шчасце берагчы...» Андрэй Макаёнак (12+).
12.50 «Славянскі базар у Віцебску — 2011». Юбілейны канцэрт арт-гурта «Хор Турэцкага».
14.50 «Сіла веры».
16.55, 21.05 «Гісторыя міліцыі ў асобах». «Гераізм» (12+).
17.20, 21.30 «**Загадана знішчыць. Аперацыя «Кітайская шкатулка».** **Драма, заключная серыя (12+).**
19.30 «Запіскі на палях».
Францішак Багушэвіч.
20.10 «24 пытанні». Андрэй Смаляк (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
22.15 «Час кіно».
22.25 «**Шлюб па-італьянску».** **Камедыя (12+).**

5 Беларусь 5

8.00 Дзюдо. Чэмпіянат свету.
10.40 «Салей, якога мы не ведалі». Дак. фільм.
11.45 Авертайм.
12.15 Свет англійскай прэ'м'ерлігі. Відэачасопіс.
12.45 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету.
14.40 Аўтаспорт. Дрыфтынг. Чэмпіянат Беларусі. 4-ы этап. Пінск.
15.45 Змяшаныя адзінаборствы. UFC 214.
18.20 Фактар сілы.
18.50 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)

ВТВ ВТВ

12.45 «Захавальнікі спадчыны». Дак. фільм.
13.45, 20.05 «Шэсць жонак Генрыха VIII». Дак. серыял.
14.30 «Алег Басілашвілі. Аб сябрах-таварышах, пра час і пра сябе». Дак. фільм.
15.10 Да юбілею Уладзіміра Федасеева. М. Рымскі-Корсакаў. Сімфанічная сюіта «Шахеразада».
16.10 «Пісьмы з правінцыі».
16.35 «Царская ложа».
17.15 Геніі і ліхадзеі. Аляксандр Бэл.
17.45 «Любоў да бліжняга». Маст. фільм.
19.00 Смеханастальгія.
19.45, 2.05 «Шукальнікі». «Загадкавы палёт самалёта Мажыскага».
20.35 Да 70-годдзя Аляксандра Галіна. «Лінія жыцця».
21.30 Кіно на ўсе часы. «Эрын Брокавіч». Маст. фільм. ***
0.00 «Тры суперзоркі ў Берліне. Ганна Нятрэбка, Пласіда Дамінга, Раланда Вільясон».

НОСТАЛЬГІЯ Ностальгія

6.00 «Спаем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
6.55, 8.45, 9.40, 11.00, 12.55, 14.40, 15.40, 17.00, 19.05, 20.40, 21.40, 23.00, 1.10, 2.45, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20, 13.20, 19.20, 1.30 Маст. фільм «Цыган». (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Нараджаныя ў СССР» (12+).
11.20 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год. Канцэрт Канстанціна Нікольскага (16+).
12.00 «Эліта Краіны Саветаў». Аляксандр Зацэпін. 2007 год (16+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1991. 1-я частка. 2008 год (18+).
19.20 Тэлеспектакль «Ліка». 1978 год (16+).

21.10, 22.55 Спорт-цэнтр.
21.20 Гандбол. СЕНА-Газпрам ліга. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
23.05 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Юнацтва-Мінск» — «Дынама» (Маладзечна).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!» (12+).
10.15 «Смак» (12+).
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), **21.00** Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10 «Давай пажэнімся!» (16+).
13.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
14.15 «Час пакажа» (16+).
16.20 Маст. фільм «Глыбокая плынь» (12+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 Час.
21.05 «Голас». Новы сезон (12+).
22.50 «Вячэрні Ургант» (16+).
23.35 «Генадзь Шпалікаў. Жыццё абаяльнага чалавека» (12+).
0.35 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30, 23.05 «Тайны Чапман» (16+).
9.25 «Далёкія сваякі» (16+).
9.35, 17.35 «Званая вячэра» (16+).
10.40, 18.35 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30, 22.00 «Глядзець усім!» (16+).

22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Дзеці палітычнай эліты. Л. І. Брэжнеў». 2005 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 5.45, 22.45, 2.00 Тэніс. «Гейм, Шэт і Матс».
4.15, 6.00, 11.00, 13.30, 21.00, 23.00, 2.15 Тэніс. US Open.
9.30, 12.45, 15.00, 16.00 Веласпорт. «Вуэльта».
15.45, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
19.00 Тэніс. US Open. Мікст. Фінал.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.35 Камедыя «Вясельны разгром». (18+).
2.20 Камедыя «Пяць нявест». (16+).
4.20 Дэтэктыў «Пагоня за трыма зайцамі». (12+).
6.00 Камедыя «Вампірша». (16+).
7.40 Камедыя «Муві 43». (18+).
9.20 Фантастыка «Поўнае ператварэнне». (16+).
10.55 Камедыя «Як па масле». (16+).
12.30 Камедыя «Домік у сэрцы». (16+).
14.15 Камедыя «Дробныя махляры». (12+).
16.00 Камедыя «Джэнтльмены, удачы!» (12+).
17.55 Камедыя «Наша Russia. Яйкі лёсу». (16+).
19.30 Камедыя «Шлюб па-італьянску». (0+).
21.20 Камедыя «Вельмі моцна закаханы». (16+).
23.10 Меладрама «Разумнікі». (16+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.30 «Шофа» (16+).
8.15 «Доктар І...» (16+).

11.50 «Студэнты». **Серыял (16+).**
13.50 «Дзіўная справа» (16+).
15.30 «Вадзіць па-руску» (16+).
16.05 «Аўтапанарама» (12+).
16.50 «Скардзіцца дазваляецца».
17.10 «Ведай нашых!» (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «НЛА супраць ваенных!» (16+).
23.50 Маст. фільм «**На раздарожжы».** (12+).
1.25 «Загадкі чалавецтва» (16+).

МІР

6.00 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
7.30 Добрай раніцы, свет!
8.35 Маст. фільм «**Запасны ігрок» (0+).**
10.05 «Любімыя акцёры». Аляксей Смірноў (12+).
10.35, 13.15, 1.30 **Серыял «Сінія ночы».** (12+).
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.25 «Іншы свет» (12+).
15.00 «Справы сямейныя» (16+).
16.15 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
17.10 **Серыял «Вяртанне Мухтара».** (16+).
19.20 **Серыял «Агурковае каханне».** (12+).
22.55 Маст. фільм «**Казка пра страчаны час».** (0+).
0.30 «Трымайся, шоубізі!» (16+).
1.00 «Кашмар вялікага горада» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. (12+).
12.00 «60 хвілін». Ток-шоу.
13.00 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 20.40 **Серыял «Тайны следства».** (12+).
16.25 «Пакой смеху». (16+).

8.45 «Падарунак лёсу». **Серыял (16+).**
10.30, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10 «Спячая» (12+).
13.10 «Варажбітка» (12+).
14.15 «Паралельны свет» (12+).
15.15 «Трэндзі» (16+).
15.45 «Здзелка» (16+).
16.15, 2.30 «Рыжыя» (16+).
17.15, 5.15 «Людзі пятніцы» (16+).
18.15, 1.40 «Бітва салонаў» (16+).
19.15, 0.50 «Жанна, пажані» (16+).
20.15 «Пакуль не згуляў у скрыню». Камедыя (12+).
22.05 «Савецкія мафіі» (16+).
22.55 «Чалавек-воўк». Фэнтэзі (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.20 Розум і пачуцці (12+).
8.55 Матч Пойнт (16+).
11.20 Зімовая спячка (12+).
15.15 Каханне жыве тры гадзіны (16+).
16.20 Ведзьма (16+).
8.20 Пячорын (0+).
10.20, 22.20 Бяжы! Сезон 1 (16+).
12.20 Дама з сабачкам (6+).
14.20 На мора! (16+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера-2 (12+).
18.20 Пуццёўка ў жыццё (12+).
20.20 Гуляй, Вася! (16+).
0.10 Пецярбург. Толькі па каханні (18+).
2.15 Дзень выбараў (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Ведзьма (16+).
8.20 Пячорын (0+).
10.20, 22.20 Бяжы! Сезон 1 (16+).
12.20 Дама з сабачкам (6+).
14.20 На мора! (16+).
16.20, 4.20 Як выйсці замуж за мільянера-2 (12+).
18.20 Пуццёўка ў жыццё (12+).
20.20 Гуляй, Вася! (16+).
0.10 Пецярбург. Толькі па каханні (18+).
2.15 Дзень выбараў (16+).

17.35 **Серыял «Сваты».** (16+).
18.40 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
22.20, 23.10 «Гумарына. Аксамітны сезон». (16+).
0.50 Маст. фільм «**Шэпт».** (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.10, 8.05 **Серыял «Таксістка».** (16+).
8.55 **Серыял «Вяртанне Мухтара».** (16+).
9.45, 23.20 «НЗ.by».
10.20, 19.40 Дзённікі «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
10.25 **Серыял «Ляснік».** (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 **Баявік «Пацалунак у галаву» (16+).**
16.35 **Серыял «ППС».** (16+).
19.45 **Серыял «Марскія д'яблы. Паўночныя рубяжы».** (16+).
23.35 Маст. фільм «**Шокавая тэрапія» (16+).**

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 М/ф.
8.20 **Серыял «Агнём і мячом».**
9.15, 17.00 **Серыял «Сакрэтныя матэрыялы».**
10.

Субота,
9 верасня

1 Беларусь 1

6.10 Існасць.
6.40 Меладрама «Рака памяці» (12+).
8.20 Кулінарная дыпламатыя (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Здароўе (12+).
10.00 Дача (12+).
10.35 Вялікі сэлфі-тур (12+).
11.10 50 рэцэптаў першага (12+).
12.10, 15.45 Камедыя «Тата на-пракат». 1—4-я серыі (12+).
15.15 Краіна.
16.35, 21.40 Меладрама «І шарык вернецца» (16+).
21.00 Панарама.
0.20 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Сябры анёлаў». (6+).
7.30 Фільм для дзяцей «Ушасцёх цэлы свет абыдзем». (12+).
8.30, 20.55 Тэлебарометр.
8.35 «Шыфры нашага цела». (12+).
9.30 «Вяселле ўсялякую». (16+).
10.45, 21.00 «Паненка-сялянка». (16+).
11.45 Анімацыйны фільм «Галаваломка». (0+).
13.50 Камедыя «Апошняя свята». (12+).
15.45 Капейка ў капейку. (12+).
16.20 Камедыя «Атэль для сабак». (12+).

18.05 «Навучы жонку руліць». (16+).
19.00 Баявік «Іп Ман-2». (16+).

22.05 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
22.10 «Вярніце мне прыгажосць». (16+).
23.15 Прыгоды «Піраты Карыбскага мора: праклён «Чорнай жамчужыны». (12+).

3 Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 13.30, 20.20 «Калейда-скоп». Навіны культуры.
8.15, 13.45 «Гэты дзень».
8.20 «Артыстка з Грыбава». Меладрама (12+).
10.40 «Беларуская кухня». Рулька ў піве.
11.05 «Беларусь як песня». Ансамбль «Песняры».
11.35 «Навукаманія» (6+).
12.00 «Уцекачы». Камедыя (12+).
13.50 «Камертон». Письменнік Алесь Савіцкі.
14.20 «Мелодыі лета — 2017».
15.20 «24 пытанні». Анатоль Ярмоленка (12+).
15.45 «Апошні дзень». Надзея Румянцава (12+).
16.25 «Чатыры танкісты і сабака». Маст. фільм (12+).
18.20 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага пісьменніка Беларусі Міхаса Лынькова.
18.50 «Міколка-паравоз». Маст. фільм (6+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Дом, у якім я жыву». Драма (12+).
22.40 «Час кіно».
22.50 «Гадзіны». Драма (16+).

5 Беларусь 5

7.55 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Юнацтва-Мінск» — «Дынама» (Маладзечна).
9.45 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама-Мінск».
11.40 Вялікі спорт. Ток-шоу.
12.25 Міні-футбол. Чэмпіянат Беларусі. «ВітЭн» (Орша) — «Фортэ» (Магілёў).
14.05 «Нашы трэнеры. Уладзімір Шантаровіч».
14.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Ліверпуль».

15.40 «Гульня ў бісер». «М. Салтыкоў-Шчадрын». Гісторыя аднаго горада».
16.25 Эпохі музычнай гісторыі. «Барока». Дак. фільм.
18.00 XX стагоддзе. «Голубой огонек» на Шабалаўцы. 1962.
19.15 «Большая сям'я». Маст. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 Dance Open. Міжнародны фестываль балета. Гала-канцэрт зорак сусветнай сцэны.
23.35 Партрэт пакалення. «Дакрананне ветру». Маст. фільм.
1.00 Серхіа Мендэс. Канцэрт на джазавым фестывалі ў В'ене.
1.55 «Шукальнікі». «Тайна горнага аэрадрома».
2.40 Сусветныя скарбы.

Настальгія

6.00 «Эліта Краіны Саветаў». Аляксандр Зацэпін. 2007 год (16+).
6.50, 8.45, 9.40, 11.00, 13.05, 14.40, 15.40, 17.00, 19.15, 20.40, 21.50, 23.20, 0.55, 2.40, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20, 1.20 Маст. фільм «Цыган». (16+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00, 18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1991. 2008 год (18+).
13.20 Тэлеспектакль «Ліка». 1978 год (16+).
16.00 «Колба часу» (16+).
19.30 Маст. фільм «Арыэль». (18+).
21.00 «Быў час». 2009 год (16+).
22.00 Маст. фільм «Мой пшчотна каханы дэтэктыў». (16+).
0.00 «Спаем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
5.20 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год. Канцэрт Канстанціна Нікольскага (16+).

16.25 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Крумкачы» (Мінск). (У перапынку — Спорт-цэнтр).
18.30 Спорт-цэнтр.
18.45 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відзачасопіс.
19.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Сток Сіці» — «Манчэстэр Юнайтэд». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.25 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відзачасопіс.
22.00 Змяшаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
7.05 Серыял «Яўлампія Раманава-2. Следства вядзе дылетант». (16+).
9.05 «Ералаш».
9.20 «Здароўе» (16+).
10.30 «Эххх, Разгуляй!» (16+).
13.20 «Удача ў прыдачу! з «Еўраопт» (12+).
14.15, 16.20 Камедыя «Пакроўскія вароты» (12+).
16.15 (з субцітрамі), 21.00 Навіны спорту.
17.00 «Тэорыя змовы» (16+).
17.55 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
19.30, 21.10 «Сёння ўвечары» (16+).
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
22.40 «КВЗ». Прэм'ер-ліга. Фінал (16+).
0.10 Камедыя «Ты — мне, я — табе» (12+).

СТБ

6.30 «Тайны Чапман» (16+).
7.20 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
8.15 «Анфас».
8.30 Маст. фільм «На раздаражжы». (12+).
10.10 «Мінск — гэта я».
10.25 «Тэледоктар» (12+).
11.00 «Мінск і мінчане».
11.35, 13.45, 0.55 Маст. фільм «Ціхі цэнтр». (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 6.30, 8.00, 12.15, 21.00, 1.45 Тэніс. US Open.
5.00, 22.45, 1.30 Тэніс. «Гейм, Шэт і Матс».
5.15, 9.30, 13.45, 14.45 Веласпорт. «Вуэльта».
11.00 Веласпорт. Гран-пры.
14.30, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
19.00 Тэніс. US Open. Парны разрад. Мужчыны. Фінал.
23.00 Тэніс. US Open. Жанчыны. Фінал.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.45 Камедыя «Паслявясельны разгром». (18+).
2.25 Камедыя «Мярзотнік». (16+).
4.15 Камедыя «Халасцякі ў адрыве». (16+).
5.55 Камедыя «Бармен». (16+).
7.35 Камедыя «Трое і сняжынка». (16+).
9.10 Камедыя «Джэнтльмены, удачы!» (12+).
11.00 Фантастыка «Поўнае ператварэнне». (16+).
12.35 Меладрама «Анж і Габрыель». (16+).
14.10 Камедыя «Сёння ў меню». (16+).
16.00 Камедыя «Вясельны разгром». (18+).
17.45 Камедыя «Домік у сэрцы». (16+).
19.30 Камедыя «Прыгоды Падынгтана». (12+).
21.10 Камедыя «Больш, чым жыццё». (0+).
22.50 Камедыя «Муві 43». (18+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
10.00 «Усё па фэн-шую» (12+).
10.55 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).

13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
15.50 «Вялікі горад».
16.40 «Самая карысная праграма» (16+).
17.35 Меладрама «Трамвай у Парыж». (12+).
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Камедыя «Белыя Росы». (12+).
21.45 «Жорсткі бізнес». Серыял. Заключныя серыі (16+).

МІР

6.10, 8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
7.50 «Саюзнікі» (16+).
9.00 «Вой, мамачкі!» (12+).
9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання». «Гардэмарыны, наперад!» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Здабытак рэспублік» (12+).
10.45, 21.55 Маст. фільм «Дванаццаць крэслаў» (6+).
13.50 Маст. фільм «Запасны ігрок» (0+).
15.30 «Любімыя акцёры» (12+).
16.15, 19.15 Серыял «Я прыйду сама». (16+).
1.00 Серыял «Сінія ночы». (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР— Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
7.40 Серыял «Неадкладная дапамога». (12+).
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.20 «Жывыя гісторыі». (12+).
12.10 «Пяцёра на аднаго». (12+).
13.00 «Наша справа». (16+).
13.15 «Пакой смеху». (16+).
14.15 «Гумар! Гумар! Гумар!» (16+).
16.35 Маст. фільм «Хатняя прыслужніца». (12+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.55 «Суботні вечар». (12+).
22.20 Урачыстае адкрыццё Міжнароднага конкурсу маладых выканаўцаў «Новая хваля — 2017». (16+).

11.45, 2.55 «Пальчатка Айро-ры». Серыял (16+).

15.10 «Жанаты халасцяк». Камедыя (12+).
16.50 «Жанна, пажані» (16+).
17.50 «Чалавек. Права на вечнае жыццё» (16+).
18.50 «10 самых» (16+).
19.25, 2.05 «Хэлоў, Раша!» (16+).
20.25 «Каханне з усімі прыпынкамі». Меладрама (16+).
22.20 «Леон». Драма (16+).
0.40 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 15.25 Тры метры над узроўнем неба: я цябе хачу (16+).
8.40 Бачнасць гневу (16+).
11.00 Кастрычніцкае неба (12+).
13.15 Ілюзіяніст (16+).
18.00 Аднакласнікі (16+).
20.10 Іншапланецянін (6+).
22.25 Хоць раз у жыцці (16+).
0.25 Карабель-прывід (16+).
2.10 Станцыя «Фрутвейл» (18+).
3.35 Адступнікі (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Гуляй, Вася! (16+).
8.20 Зусім не простая гісторыя (16+).
10.35 Бяжы! Сезон 1 (16+).
12.30 Водпуск у верасні. Серыя 1 (12+).
14.05 Каханне напратат (12+).
16.05 Дзень выбараў (16+).
18.30 Ваўкалакі (16+).
20.20 Стылягі (16+).
23.05 Масква, я люблю цябе! (16+).
1.15 Масква ніколі не спіць (18+).
3.10 Дзень выбараў-2 (12+).
5.00 Калектар (16+).

НТБ—Беларусь

5.20 «Астрапрагноз».
5.25 «Ты супер!» (6+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Урачэбныя тайны плюс». (12+).
8.50 «Паедзем, паядзім!» (0+).
9.40 «НЗ.by».
10.25 Галоўна дарога. (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая». (12+).
12.10 Кватэрнае пытанне. (0+).
13.20 «Удача ў прыдачу!»
14.10 Серыял «Марскія д'яблы» (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Валерыя. Частка 2-я. (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Ты супер! Танцы». (6+).
22.30 Дзённікі «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
22.35 Серыял «Куба». (16+).
0.10 «Кватэрнік НТБ у Маргуліса». «Машина времени». (16+).

3 мой 8 канал

9.00, 15.00, 19.15, 21.10, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка».
9.25 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
9.35 «Сінематограф». Маст. фільм «Парыжанка».
11.05 Фантастыка «Каўбоі супраць прышэльцаў».
13.05 Камедыя «Рыбка па імені Ванда».
14.55 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф.
16.00 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
16.30 Серыял «Эксперт» (16+).
17.25 Камедыя «Па запалкі».
19.10 Драма «Перамагаючы час».
20.50 «Вечарніца».
21.00 «Фэшн is my прафэшн» (12+).
21.15 Фантастыка «Праз Сусвет».

National Geographic

6.00 Займальная навука. (12+).
6.50, 14.10, 4.45 Навуковыя неадарэчнасці. (12+).
8.05 Інжынерныя ідэі. (12+).
10.20, 17.10, 21.00, 0.05 9/11: спецыяльны праект. (16+).
11.55 Гульні розуму. (12+).
13.25 Папулярная навука. (12+).
14.55 Аўта-SOS. (12+).
15.40 Шаша праз пекла. (12+).
16.25 Ледзяная дарога. (12+).
18.40 Неверагодныя машыны. (12+).
19.25 Навука будучыні. (12+).
20.10 Пачатак. (12+).
22.35, 2.20 Уварванне на Зямлю. (16+).
23.20 Даследчык. (18+).
3.05 Расследаванні авіякатастроф. (12+).
3.55 80-я: дзесьцігоддзе, якое стварыла нас.(16+).

Discovery

8.00 Бітвы робатаў. (16+).
9.00 Залатая ліхаманка. (16+).
10.00 Паляўнічы на чуды. (16+).
11.00 Горад навыварат. (12+).
12.00 Скаваныя. (16+).
13.00, 1.00 Аляска: сям'я з лесу. (16+).
14.00, 22.00, 7.10 Хуткія і гучныя. (16+).
15.00 Інжынерныя пралікі: работа над памылкамі. (12+).
16.00 Бітва за нерухомасць. (12+).
19.00, 23.00 Аўтасталкеры. (12+).
20.00, 0.00 Вулічныя гонкі. (16+).
21.00 Востраў. (16+).
2.00 Голья і напалоханыя. (16+).
4.40 Дарога да прыбытку. (12+).

Грыбы дапамаглі выйграць пяць мільёнаў

Жыхар амерыканскай вёскі Саранак-Лэйк (штат Нью-Ёрк) лічыць, што выйграў у латарэю пяць мільёнаў долараў дзякуючы грыбам, паведамляе UPI.

56-гадовы Джон Льюіс хацеў зрабіць соус для спагечі па рэцэпце свайго бацькі. Яму не хапала аднаго інгрэдыента — грыбоў. Ён зайшоў па іх у краму, а на рэшту набыў у гандлёвым аўтамаце латарэйны білет. Білет аказаўся выйгрышным. Льюіс вырашыў не атрымліваць усе пяць мільёнаў адразу. Замест гэтага грошы будучы выплываць часткамі — каля 172 тысяч долараў штогод. Мужчына плануе выдаткаваць частку выйгрышу на лячэнне сваяка, але пакуль не прыдумаў, што рабіць з астатнімі грашыма. «Я збіраўся працаваць дзе-небудзь, пакуль не памру, — прызнаўся ён. — Грошы могуць адкрыць перада мной яшчэ некалькі дзвярэй, але мы і так задаволеныя жыццём. Гэта добрае жыццё».

Прапанова рукі і сэрца праз анлайн-карту

Для гэтага хлопцу давалося прабегчы каля 15 кіламетраў.

У Астане (Казахстан) мясцовы жыхар зрабіў прапанову ажаніцца сваёй дзяўчыне, пакінуўшы пашланне на Гугл Мапс. Ён адолеў па горадзе каля 15 кіламетраў і пакінуў на карце пашланне «Выходзь за мяне». Як перадае today.kz, малады чалавек зрабіў прапанову ў чарговую гадавіну адносін. Ён выкарыстаў мабільную праграму і адсочваў перамяшчэнне з дапамогай GPS. Паводле слоў аўтара, складаней за ўсё было знайсці вуліцы ў Астане, каб змясціць тры словы і не ўперціся ў будынак. «Будынак суда перашкаджаў прамаляваць літару «Х», а Палац спорту «Жастар» стварыў складанасці для літары «Д». Таму некаторыя літары атрымаліся няроўнымі. Скрыншоты з маршрутам былі ўманцйраваныя ў віншавальнае відэа», — расказвае аўтар пашлання. Ён разбіў пашланне на часткі, у выніку слова «Выходзь» заняло 9,7 кіламетра, «за» — 2,8 кіламетра, «мяне» — 0,8 кіламетра. На прапанову дзяўчына адказала згодай.

Яшчарка пасялілася ў вуху

З вуха жыхара кітайскага горада Гуанчжоу (правінцыя Гуандун) вынялі жывую яшчарку, паведамляе выданне Daily Mail.

Мужчына паскардзіўся на непрыемныя адчуванні ў вуху. Яму паказалася, што ўнутры галавы хтосьці поўзае, і выказаў меркаванне, што падчас сну ў вуха забраўся прусак. Пры аглядзе ўрач выявіў у вонкавым слыхавым праходзе жывога гекона. Калі ён паспрабаваў падчапіць яшчарку пінцэтам, тая пачала круціцца. Каб пазбавіць жывёлу руху, яму прыйшлося звярнуцца да заспакойлівага сродку. Урачы занепакоеныя адсутнасцю ў гекона хваста. Адсутная частка цела магла застацца ў вуху пацыента, аднак адшукаць яе так і не атрымалася.

Геконы — сямейства невялікіх яшчарак, якія жывуць у тропіках і субтропіках. Іх лапы пакрытыя мікраскапічнымі валасінкамі, якія скапляюцца з апорнай паверхняй і дазваляюць жывёлам перамяшчацца па сценах і столі.

Іван КУПАРВАС.

72-ГАДОВАЯ БРЫТАНКА ЗНАЙШЛА Ё НІГЕРЫІ 27-ГАДОВАГА МУЖА

Брытанскія СМІ на ўсю моц тыражуюць гісторыю 72-гадовай пенсіянеркі з Дарчэстэра, якая на працягу двух гадоў не можа ўз'яднацца са сваім 27-гадовым мужам з Нігерыі з-за нежадання ўладаў выдаць яму візу. Пра гэта піша The Sun.

Анджэла Нвачукву, бабуля шасці ўнукаў, выдаткавала ўвогуле 20 тысяч фунтаў стэрлінгаў (больш за 25 тысяч долараў) на паездкі ў Нігерыю і спробы перавезці каханага з Афрыкі ў Злучанае Каралеўства. «Я ўсур'ёз мела намер дамагачыся выдачы яму візы, наймала адвакатаў», — расказала бабуля, запэўніўшы, што яе муж — Сіджэй Нвачукву — кампенсавалі ёй палову выдаткаў. Жанчына паведаміла, што з Сіджэем яна пазнаёмілася ў Фэйсбуку ў 2015 годзе. Малады чалавек першым напісаў ёй і дадаў у сябры. Паміж імі завязалася гутарка, з часам зносіны перараслі ў закаханасць. «Ён на шэсць гадоў маладзейшы за майго старэйшага ўнука, але я не магла з сабой нічога зрабіць. (...) Калі мы размаўлялі па скайпе, у мяне матылі лёталі ў жываце», — успамінае Анджэла.

Праз месяц зносін Сіджэй прызнаўся брытанцы ў каханні і зрабіў ёй прапанову рукі і сэрца, на якую тая з радасцю адказала згодай. Закаханыя пажаніліся ў Лагосе праз тры месяцы пасля знаёмства, у дзень вяселля яны ўпершыню ўбачылі адно аднаго ў твар. Затым пенсіянерка паспрабавала аформіць брытанскую візу для наваспечанага мужа, аднак ёй адмовілі. Улады матывавалі сваё рашэнне тым, што жанчына на пенсіі і наўрад ці зможа забяспечыць нігерыйцу фінансавую падтрымку. «Потым я спрабавала аспрэчыць гэтае рашэнне, але кожны раз атрымлівала адмову. Яму нават не дазвалялі прыехаць да мяне па турыстычнай візе», — наракае пенсіянерка.

Пасля вяселля жанчына двойчы ездзіла да мужа ў Нігерыю. Цяпер яна спадзяецца, што Сіджэй зможа ў наступным годзе атрымаць студэнцкую візу і нарэшце прыехаць да яе.

КРОНПРЫНЦА НЕ ПУСЦІЛІ Ё БАР

Наследны прынц Даніі Фрэдэрык не змог з першага разу трапіць у бар у аўстралійскім горадзе Брысбен, штат Квінслэнд.

49-гадовы кронпрынец, які наведваў штат для ўдзелу ў яхтавай рэзаче, паспрабаваў прайсці ў бар, аднак супрацоўнікі адмовіліся прапусьцаць мужчыну. Паводле мясцовых законаў пасля 22.00 усе наведвальнікі ўстаноў, дзе прадаюцца алкагольныя напоі, павінны ў абавязковым парадку прад'яўляць дакументы. The Telegraph адзначае, што спадчынніка дацкага трона ў выніку прапусцілі: супрацоўнікі ўстановаў зверылі яго асобу, адшukaўшы інфармацыю ў Гугле. Пасля з'яўлення гісторыі ў СМІ ўрад штата Квінслэнд адзначыў, што работнікі бара прымянілі закон аднолькава да ўсіх наведвальнікаў, а «прынец відавочна не пакрыўдзіўся на гэта, паколькі неўзабаве вярнуўся і яму дазволілі ўвайсці»

12 ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Нядзеля, 10 верасня

1 Беларусь 1

7.00, 15.30 Меладрама «Вясельная сукенка» (12+). 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.10 «Арсенал» (12+). 9.45 Каробка перадач (12+). 10.25 Народная раница (6+). 11.00 «50 рэцэптаў першага» (12+). 12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён. 12.35 Меладрама «Рака памяці» (12+). 14.15 Вакол планеты. 15.15 Твой горад. 17.20 Меладрама «3 Сібіры з любоўю». 1—4-я серыі (12+). 20.35 Навіны надвор'я. 21.00 Галоўны эфір. 22.10 Меладрама «Камуналка». 1—4-я серыі (12+).

2 Беларусь 2

6.55 Камедыя «Апошнія святы» (12+). 8.40, 20.30 Тэлебарометр. 8.45 «Свет навыварат». Трэвел-шоу. (16+). 9.30 Серыял «Шчаслівыя разам-5». (16+). 10.35, 21.00 «Паненка-сялянка». (16+). 11.40 М/с «Пінгвіны з Магаскара». (0+). 13.50 «Кона стылю». (16+). 14.55 Два рублі. (12+). 15.15 Прыводы «Піраты Карыбскага мора: праклён Чорнай жамчужыны». (12+). 17.40 Камень, нажніцы, папера. (16+). 18.20 «Бітва экстрасэнсаў. 14-ы сезон». (16+). 22.05 Спортлаго 5 з 36, КЕНО. 22.10 Драма «Экіпаж». (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі». 8.00, 13.20, 20.20 «Калейдаскоп». Навіны культуры.

ВТВ ВТВ

6.00, 1.50 «Турбаміксер». (16+). 7.00 Скетч-шоу «6 кадраў». (16+). 8.00 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+). 9.00, 3.00 М/ф «Смяшарыкі». (0+). 9.20, 3.20 М/ф «Дуда і Дада». (0+). 9.45, 3.45 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+). 10.00 М/ф «Аліса ведае, што рабіць!» (6+). 10.30, 0.30 «Сэрцы за каханне». (16+). 11.00 «Проста кухня». (12+). 11.30 «Містар і місіс Z» (12+). 12.00 «Паспець за 24 гадзіны». (16+). 13.00 Баявік «Місія невыканальная-3». (12+). 15.30 Баявік «Місія невыканальная: пратакол фантом». (12+). 18.10 Анімацыйны фільм «Шрэк-2». (0+). 20.00 «Уральскія пельмені». (16+). 21.30 Трылер «Ілюзія падману-2». (12+). 0.00 Скетч-шоу «Валера-ТБ» (16+). 1.00 «Кіно ў дэталях» (16+). 2.30 «Ералаш». (6+). 4.00 «Лаві момант». (16+). 5.00 «Дурні і дарогі». (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Святыні хрысціянскага свету». «Ноеў каўчэг». 7.05 «Трактарысты». Маст. фільм. 8.35 «Два клёны». М/ф. 9.10 «Перадзвіжнікі. Іван Крамской». Дак. фільм. 9.40 «Звычайны канцэрт». 10.10 «Вялікая сям'я». Маст. фільм. 11.55 «Што рабіць?». 12.40 Краіна птушак. «Адзінота казодзя». Дак. фільм.

8.15, 13.35, 23.40 «Гэты дзень». 8.20 «Дом, у якім я живу». Драма (12+). 10.00 «Наперад у мінулае». 10.30 «Нацыянальны хіт-парад». 11.25 «Міколка-паравоз». Маст. фільм (6+). 12.55 «Дзень беларускага пісьменства. Полацк-2017». 13.40 «Славянскі базар — 2009». Ансамбль «Харошкі». 14.40 «Беларусь як песня». Ансамбль «Песняры». 15.05 «Артыстка з Грыбава». Меладрама (12+). 17.25 «Майстры і куміры». Заслужаная артыстка Рэспублікі Беларусь Ніна Казлова. 18.20 «Вечары Вялікага тэатра ў замку Радзівілаў». Галаканцэрт «Радзівілаўскі бал» з удзелам салістаў Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі. 19.55 «Тэатр у дэталях». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы Беларусі «Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл». 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Апошні дзень». Надзея Румянцава (12+). 21.40 «Чатыры танкісты і сабака». Маст. фільм (12+). 23.45 «Уцекачы». Камедыя (12+).

5 Беларусь 5

8.00 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Крумкачы» (Мінск). 9.50, 12.20, 14.00 Лёгкае атлетыка. Мінскі паўмарафон. 11.00 Гандбол. СЕНА-Газпрам ліга. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь). 12.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс. 13.15 Вялікі спорт. Ток-шоу. 14.30 «Нашы трэнеры. Уладзімір Шантаровіч». 14.50 Гульні «навыраст». 15.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Бернлі» — «Крыстал Пэлас». 17.20 Піт-стоп.

13.20 «Тры суперзоркі ў Берліне. Ганна Нятрэбка, Пласіда Дамінга, Раланда Вільясон». 15.25 «Прагноз надвор'я для эпохі пераменаў». Дак. фільм. 16.55 «Шукальнікі». «Тайна горнага аэрадрома». 17.40 «Пешшу...» Масква балетная. 18.15 «За двума зайцамі». Маст. фільм. 19.30 Навіны культуры. 20.10 Да 95-годдзя з дня нараджэння Кірыла Малчанава. «Рамантыка раманса». 21.05 Сярэбраны леў Венецыянскага МКФ — 2016. «Рай». Маст. фільм.*** 23.10 «18 секунд. Вера Абаленская». Дак. фільм. 23.55 «Архітэктары ад прыроды». Дак. фільм. 0.45 «Волга-Волга». Маст. фільм. 2.30 «Неразумная...» «Дождж зверху ўніз». М/ф для дарослых.

НОВАЎГІЯ Настальгія

6.00, 12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1991. 2008 год (18+). 7.10, 8.45, 9.40, 11.00, 13.15, 14.45, 15.50, 17.20, 19.35, 23.25, 0.55, 2.40, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+). 7.20 Тэлеспектакль «Ліка». 1978 год (16+). 9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 10.00 «Колба часу» (16+). 13.30 Маст. фільм «Арызэль». (18+). 15.00 «Быў час». 2009 год (16+). 16.00 Маст. фільм «Мой пяшчотна каханы дэтэктыў». (16+). 18.00 Фільм-спектакль «Таблетку пад язык». 1978 год (12+). 19.55 Фільм-канцэрт «Рыкі э Поверы». 1986 год (12+). 21.00 Маст. фільм «Позняе каханне». 1-я серыя. (16+). 0.00 «Эліта Краіны Саветаў».

17.50 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Суонсі» — «Ньюкасл». (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 19.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Брэст) — «Іслач» (Мінскі р-н). (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 21.55 Пра спорт. Вынікі тыдня. 22.40 Змяшаныя адзінаборствы. UFC 215.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны. 7.05 Серыял «Яўлампія Раманава-2. Следства вядзе дылетант». (16+). 9.05 «Нядзельная прапаведзь» (з субцітрамі). 9.20 М/с «Смяшарыкі. ПІН-код» (0+). 9.40 «Бесталковыя нататкі» (12+). 10.00 «Слова гонару» (12+). 10.40 «Фазэнда» (12+). 11.15 «Галоўны коцік краіны» (12+). 12.00 «Ералаш» (6+). 12.15 Маст. фільм «На ростанях» (16+). 14.00 «Міфы пра Расію» (12+). 16.15 Навіны спорту (з субцітрамі). 16.20 Міжнародны музычны фестываль «Спёка». Канцэрт Алы Пугачовай (16+). 18.30 «Найлепш за ўсіх!» (6+). 20.00 Контурсы. 21.05 «Клуб Вясёлых і Знаходлівых». Летні Кубак — 2017 у Астане (16+). 23.35 Меладрама «Я крочу па Маскве» (6+).

ТВ РЕН СТБ

6.00, 7.15 Меладрама «Трамвай у Парыж». (12+). 6.55 «Скардзіцца дазваляецца». 8.10, 9.30, 11.40, 22.45 «Дзень загадкавых гісторый» (16+).

Аляксандр Зацэпін. 2007 год (16+). 1.20 Маст. фільм «Цыган». 4-я серыя. (16+). 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

EUROSPORT EuroSport 1

4.00, 8.00, 11.00 Тэніс. US Open. Жанчыны. Фінал. 5.30, 9.30, 12.30, 14.30, 17.45 Веласпорт. «Вуэльта». 6.30, 13.30, 21.45 Тэніс. US Open. 15.15 Веласпорт. «Чэлендж». 17.30, 21.30 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра. 22.45, 2.30 Тэніс. «Гейм, Шэт і Матс». 23.00 Тэніс. US Open. Мужчыны. Фінал. 2.45 Watts.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.30 Меладрама «Джэк і Джыл: каханне на чамада-нах». (12+). 2.00 Меладрама «Разумнікі». (16+). 3.40 Камедыя «Наша Russia. Яйкі лёсу». (16+). 5.10 Камедыя «Былыя: найлепшыя сябры!» (16+). 6.55 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусіць усіх цябе ненавідзець». (16+).

8.50 Камедыя «Вельмі моцна закаханы». (16+). 10.35 Камедыя «Як па масле». (16+). 12.10 Камедыя «Шлюб італьянску». (0+). 14.10 Камедыя «Піжон». (16+). 16.00 Камедыя «Паслявясельны разгром». (18+).

9.05, 16.00 «Аўтапанарама» (12+). 11.00 «Вялікае снеданне» (12+). 13.30, 16.30 «24 гадзіны». 13.45 «Залатая калекцыя беларускай песні» у Полацку. 16.50 «Цэнтральны рэгіён». 17.20 «Ваенная тайна» (16+). 19.30 «Тыдзень». 20.25 Маст. фільм «Белыя Росы. Вяртанне». (12+). 22.15 «Тыдзень спорту». 0.25 Камедыя «ДМБ». (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+). 6.10, 7.00, 8.10, 9.20 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+). 6.30 «Такія дзіўныя» (16+). 7.20 «Ведаем рускую» (6+). 8.20 «Беларусь сёння» (12+). 8.50 «Яшчэ танней» (12+). 9.30 «Культ/Турызм» (16+). 10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок). 10.10 Серыял «Агурковае каханне». (12+). 13.40 Маст. фільм «У стылі джаз» (16+). 15.30 «Любімыя акцёры» (12+). 16.15, 20.00 Серыял «Мар'ін гай». (16+). 19.00 «Разам». 0.35 Серыял «Я прыйду сама». (16+). 5.20 М/ф (6+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+). 7.30 Маст. фільм «Сем нявест яфрэйтара Збруева». (12+). 9.15 Маст. фільм «Не ў хлопцах шчасце». (12+). 11.00, 14.00, 20.00 Весткі. 11.20 «Сам сабе рэжысёр». (16+). 12.15 «Ранішняя пошта». (16+). 13.00 «Пакуль усе дома». (12+). 14.15 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна». (16+). 14.45 «Смяцця дазваляецца». (16+). 16.40 Камедыя «Паласаты рэйс». (12+).

17.40 Камедыя «Кухня ў Парыжы». (16+). 19.30 Камедыя «Каханне і іншыя катастрофы». (12+). 21.10 Камедыя «Шпіён па суседстве». (12+). 22.50 Камедыя «Халасцякі ў адрыве». (16+).

ТВ ТБЗ

6.00 М/ф (6+). 10.00 «Паненка і кулінар» (12+). 10.30, 0.50 «Сіндром дракона». Серыял (16+). 14.35 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+). 15.55, 16.55, 17.55, 19.00 «Рэвізора» (16+). 20.05 «Без падману» (16+). 21.00 «Прывідны гоншчык». Баявік (16+). 22.55 «Асцярожна, махляры!» (16+). 23.25 «Звышнатуральнае». Серыял (16+). 4.40 «Знакі лёсу» (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 14.40 Рэальнае каханне (16+). 8.45 Планета 51 (12+). 10.30 Хоць раз у жыцці (16+). 12.30 Іншапланецянін (6+). 17.15 Адступнікі (16+). 20.10 Усё магу! (16+). 22.00 Сёстры Магдаліны (16+). 0.20 Яна яго абажае (16+). 2.20 Матч Пойнт (16+). 4.35 Зімовае спаўня (12+).

РУССКОЕ КИНО ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Стылягі(16+). 8.50 Масква, я люблю цябе! (16+). 11.00 Іван (6+). 12.55 Водпуск у верасні. Серыя 2 (12+). 14.30 Ваўкалакі (16+). 16.15 Дзень выбараў-2 (12+). 18.30 Калектар (16+). 20.20 Трымай удар, дзетка (12+).

18.15 Маст. фільм «Гэта мой сабака». (12+). 21.30 Ток-шоу «Што адбываецца». 22.30 Маст. фільм «Расплата за шчасце». (12+). 1.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз». 6.05 «Ты супер!» Да і пасля (6+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «Двайныя стандарты. Тут вам не там!» (16+). 9.20 «Аднойчы...» (16+). 10.25 «Першая перадача». (16+). 11.05 «Цуд тэхнікі». (12+). 12.00 «Дачны адказ». (0+). 13.05 «НашСпажыўНагляд». (16+). 14.10 Серыял «Марскія д'яблы» (16+). 16.20 «Следства вялі...» (16+). 18.05 «Новыя рускія сенсачыі». (16+). 19.00 «Вынікі тыдня». 20.05 Серыял «Куба». (16+). 23.20 «Ты не паверыш!» (16+).

3 мой 8 канал

9.00, 15.40, 19.00, 20.50, 23.55 «Надвор'е». 9.05 «Сябры дзядулі Марка». 9.45 «Адшукваецца адпачынак» (0+). 10.15 «Мой любімы гадаванец» (0+). 10.45 Серыял «Англіскае забойства» (0+). 12.25 Камедыя «Мама Мія». 14.10 Камедыя «Вулкан страстей». 15.45 «Глядзім усёй сям'ёй». Фільм-казка «Стары Хатабыч». 17.10 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+). 19.05 Маст. фільм «Зямля Саннікава». 20.40 «Вечарніца». 20.55 Драма «Права на памяланне».

22.30 Пра каханне (16+). 0.30 Уцёкі за марай (16+). 2.15 Пячорын (0+). 4.20 Ведзьма (16+).

NATIONAL Geographic

6.00 Займальная навука. (12+). 6.50, 14.15, 3.50, 5.05 Навуковыя недарэчнасці. (12+). 8.00 Цуды інжынерыі. (12+). 10.25 Непаражальныя канструкцыі. (12+). 11.10 Навука будучыні. (12+). 11.55 Пачатак. (12+). 12.45 Гульні розуму. (12+). 13.30 Папулярная навука. (12+). 15.00 Аўта-SOS. (12+). 15.45 Шаша праз пекла. (12+). 16.25 Ледзяная дарога. (12+). 17.10, 21.45 Панарама 360° Аб'ект сусветнай спадчыны. (12+). 18.00, 21.00 Астана: горад будучыні. (12+). 18.45, 22.30, 2.20 9/11: спецыяльны праект. (16+). 3.05 Расследаванні авіякатастроф. (12+).

Discovery

8.00 Чыгунка Аўстраліі. (16+). 11.00, 7.10 Паляўнічы на цуды. (16+). 12.00, 23.00 Зроблена з другаснай сыравіны. (6+). 13.00, 0.00 Вулічная навука. (16+). 14.00 Гандляры космасам. (12+). 15.00 Востраў. (16+). 16.00, 2.00 Каралі аўкцыёнаў. (12+). 18.00 Залатая ліхаманка. (16+). 19.00 Заваёўванне новых земляў. (12+). 20.00 Балтфлот. (12+). 22.30 Як гэта ўстроена? (12+). 1.00 Зніклае золата. (12+). 4.40 Механізмы Да Вінчы. (12+).

1. **Организатор рекламной игры.**
Общество с ограниченной ответственностью «Минт филд», далее именуемое «Организатор», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, д. 12А, пом. 6, каб. 5, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192465627, свидетельство о государственной регистрации выдано 16.02.2016 г.
Заинтересованные лица рекламной игры.
1. Иностранное унитарное производственно-коммерческое предприятие «БелВиллесден», г. Минск, пер. Асаналиева,3;
2. ОАО «Галантэя», г. Минск, ул. К. Цеткин, д. 18;
3. ООО «Новита», г. Минск, пр-т Победителей, 89, комн. 3а;
4. ИП Тиханович Марина Сергеевна, г. Минск, ул. Шишкина 20/3-19;
5. ЧТУП «Пронтомода», пос. Лесной, ул. Н. Н. Александрова, 17, кв. 239;
6. ООО «Формэль», г. Старые Дороги, ул. Комсомольская, 50-12.
2. **Наименование рекламной игры** – «Модное лото».
3. **Территория проведения** – ТЦ «МОМО», расположенный по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Партизанский, 150А.
4. **Срок начала рекламной игры** – 2 сентября 2017 года, срок окончания – 15 декабря 2017 года.
5. **Состав комиссии по проведению рекламной игры:**
Председатель: Щербакова Светлана Владиславовна – управляющий ТЦ «МОМО».
Члены комиссии:
Мудрая Ольга Анатольевна – ведущий специалист Управления торговыми Центрами иностранного унитарного производственно-коммерческого предприятия «БелВиллесден»;
Аверина Ольга Леонидовна, ассистент руководителя проекта ООО «Минт филд»;
Жалкович Виталий Олегович, супервайзер ООО «Минт филд»;
Волощук Ирина Евгеньевна, директор ООО «Минт филд»;
Алексееенко Татьяна Владимировна, коммерческий директор ООО «Минт филд»;
Чернова Селина Александровна, промоутер ООО «Минт филд».
6. **Цель игры.**
Рекламная игра «Модное лото» проводится в целях продвижения товаров и услуг, реализуемых в магазинах со следующими названиями, расположенных на территории торгового центра «МОМО» (далее – ТЦ «МОМО»):

1	Concept club	31	Проспорт	61	Tom Far
2	7 KAPAT	32	Эникейс	62	Adidas
3	Colin's	33	NYX	63	Skechers
4	Silver&Silver	34	Сухофрукты и орехи	64	Соко бар
5	LC Waikiki	35	ЧАЙ КОФЕ	65	Спортмастер
6	ЭЛЕКТРО-СИЛА	36	Специи OrGer	66	Valeon
7	Цифровой Фото Экс- пресс	37	Hand Made	67	Franchesko Marconi
8	Рыболов	38	SELA	68	Galanteya
9	Party Mixx	39	Marko	69	Eliz
10	MILE	40	Rylko	70	Respect
11	Yves Rocher	41	TBOE	71	Sister's
12	Ювелирный магазин «585»	42	FAER&YUMAN	72	O'stin men
13	Ziko	43	MONTRE	73	Laufer
14	OODJI	44	Артмода	74	Hunkemoller
15	JK beauty style	45	Meratop	75	Mothercare
16	Merci Beauty Bar	46	Mark Formele	76	Westerly
17	Букваешка	47	Bag Street	77	Ассадики
18	Стильный дом	48	Ачоса	78	Гуляндия
19	Островок	49	Rieker	79	Арт-территория
20	H&B	50	Буслик	80	Ostyn women
21	Flormar	51	Kapika	81	Головные уборы
22	Оптика WDL	52	TOM	82	Milavitsa
23	Планета косметики	53	Shagovita	83	by o la la
24	MINA	54	Калинка	84	Anna-Victoria
25	Цветы «ИРИС»	55	Jas	85	Кондитерская «Тьерри» (кроме алкогольных, сла- боалкогольных напитков, пива, табачных изделий)
26	Diva	56	Provokator	86	Кафе «Гараж» (кроме алкогольных, сла- боалкогольных напитков, пива, табачных изделий)
27	Элитная парфюмерия	57	Episodes	87	Cinnabon (кроме алкогольных, сла- боалкогольных напитков, пива, табачных изделий)
28	OLIVER WEBER	58	LUBAWA	88	Кофейня «Pronto» (кроме алкогольных, сла- боалкогольных напитков, пива, табачных изделий)
29	Goodok.by	59	Sconti outlet	89	Салон связи «МТС» (кроме оплат сотовой связи)
30	Планета подарков	60	Джакетта		
90	Салон связи «НА СВЯЗИ»	кроме оплат сотовой связи			
91	Салон связи «Velcom»	кроме оплат сотовой связи			
92	Аптека	кроме лекарственных средств			
93	Доктор Вет	кроме лекарственных средств			
94	Евросеть	кроме оплат сотовой связи			
95	Пицца Темпо	кроме алкогольных, слабоалкогольных напитков, пива, табачных изделий			
96	Vegans BY	кроме алкогольных, слабоалкогольных напитков, пива, табачных изделий			

7. **Условия участия и порядок отбора участников рекламной игры.**
К участию в рекламной игре допускаются граждане, постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, достигшие 18 лет.
Участниками игры не могут быть члены Комиссии, а также лица, состоящие в трудовых отношениях с организатором, их супруги, близкие родственники и лица, находящиеся с ними в отношениях. Для участия в рекламной игре потребитель должен с 9.00 2 сентября 2017 года по 21.00 24 ноября 2017 года совершить покупки или оплатить услуги на сумму не менее 100 (сто) белорусских рублей 00 копеек в участвующих в игре торговых объектах ТЦ «МОМО» (чеки из разных магазинов ТЦ «МОМО»,

ИНФАРМБЮРО

13

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«МОДНОЕ ЛОТО»

датированные одним днем, суммируются), зарегистрировать чек (чеки) на промо-стойке рекламной игры в ТЦ «МОМО» на первом этаже красного атриума и заполнить специальную карточку участника рекламной игры. Карточка участника рекламной игры состоит из двух частей и содержит следующие обязательные для заполнения поля: «Фамилия», «Имя», «Отчество», «Адрес проживания», «Контактный телефон», «Адрес электронной почты», «Дата заполнения», «Подпись». Порядковый номер участника рекламной игры содержится на двух отрывных частях карточки участника. Одна часть карточки с порядковым номером передается участнику рекламной игры, вторая часть с таким же порядковым номером и с заполненными участником личными данными забрасывается в лототрон для участия в розыгрышах рекламной игры. Промо-стойка работает в период с 2 сентября 2017 года по 24 ноября 2017 года ежедневно по будним дням с 12.00 до 20.00, по выходным дням с 11.00 до 20.00. Чек, на который уже оформлена карточка участника, не может быть использован повторно, на обратной стороне чека делается пометка с номером карточки участника и ставится штамп «Модное лото».

Количество карточек участника, предоставляемых к заполнению, соответствует количеству полных сотен в чеке (сумме чеков), предъявленных к регистрации. Один участник в период с 2 сентября 2017 года по 24 ноября 2017 года может заполнять неограниченное количество карточек. Участник обязан сохранять чеки вместе с купонами до окончания рекламной игры. Участник в момент розыгрыша имеет право находиться в ТЦ «МОМО» и наблюдать за розыгрышем, а также принимать в нем участие.

Список торговых объектов, участвующих в рекламной игре, указан в п. 6 настоящих Правил.

8. **Состав и размер призового фонда.**
Сумма призового фонда составляет 9 147,13 (девять тысяч сто сорок семь) рублей 13 копеек.
Призовой фонд сформирован за счет средств заинтересованных лиц:

Наименование приза	Заинтересованное лицо, предоставившее приз	Стоимость с НДС за единицу, бел. руб.	Количество	Итого стоимость с НДС, бел.руб.	Даты розыгрышей
Денежный приз в размере 5000,00 рублей (далее – Главный приз)	Иностранное унитарное предприятие «БелВиллесден»	5 000,00	1	5 000,00	25.11.2017 г.
Денежное вознаграждение		747,13		747,13	
Сертификаты номинальной стоимостью 100 рублей (комплект 10 шт. номинальной стоимостью 10 рублей) для реализации в магазине ОАО «Галантэя» по адресу: г. Минск, пр-т Партизанский, 150а (срок действия сертификатов – до 31.12.2017 г.)	ОАО «Галантэя»	100,00	4	400,00	30.09.2017 г. – 1 шт.; 28.10.2017 г. – 1 шт.; 25.11.2017 г. – 2 шт.
Подарочный сертификат номинальной стоимостью 100 рублей для реализации в ресторане «Пицца Темпо» (г. Минск, пр-т Партизанский, 150а) (срок действия сертификатов – до 31.12.2017 г.)	ООО «Новита»	100,00	9	900,00	30.09.2017 г. – 3 шт.; 28.10.2017 г. – 3 шт.; 25.11.2017 г. – 3 шт.
Подарочный сертификат номинальной стоимостью 100 рублей для реализации в магазине «Артмода» по адресу: г. Минск, пр-т Партизанский, 150а, (срок действия сертификатов – в течение 3 месяцев с момента вручения)	ИП Тиханович М. С.	100,00	9	900,00	30.09.2017 г. – 3 шт.; 28.10.2017 г. – 3 шт.; 25.11.2017 г. – 3 шт.
Подарочный сертификат номинальной стоимостью 100 рублей для реализации в магазинах «Марк Формель» (срок действия сертификатов – №1 до 23.12.2017 г., №2 до 23.01.2018 г., №3 до 23.02.2018 г.)	ООО «Формэль»	100,00	3	300,00	сертификат №1 – 30.09.2017 г.; сертификат №2 – 28.10.2017 г.; сертификат №3 – 25.11.2017 г.
Подарочный сертификат номинальной стоимостью 100 рублей для реализации в магазинах «Sisters» (срок действия сертификатов – до 31.12.2017 г.)	ЧТУП «Пронтомода»	100,00	9	900,00	30.09.2017 г. – 3 шт.; 28.10.2017 г. – 3 шт.; 25.11.2017 г. – 3 шт.
ИТОГО			35	9 147,13	

9. **Место, дата, время и порядок розыгрышей призов, порядок определения победителей рекламной игры «Модное лото».**
Розыгрыши призов проводятся в ТЦ «МОМО» (Минск, проспект Партизанский, 150а) по следующему графику:
Розыгрыш 1 — 30 сентября 2017 года в 12.00, принимают участие карточки, зарегистрированные в период с 11.00 2 сентября 2017 года до 20.00 29 сентября 2017 года, разыгрывается 11 сертификатов;
Розыгрыш 2 — 28 октября 2017 года в 12.00, принимают участие карточки, зарегистрированные в период с 11.00 30 сентября 2017 года до 20.00 27 октября 2017 года, разыгрывается 11 сертификатов;
Розыгрыш 3 — 25 ноября 2017 года в 12.00, принимают участие карточки, зарегистрированные в период с 11.00 28 октября 2017 года до 20.00 24 ноября 2017 года, разыгрывается 12 сертификатов;
Розыгрыш 4 — 25 ноября 2017 года в 13.00, принимают участие все карточки, зарегистрированные в период с 11.00 2 сентября 2017 года до 20.00 24 ноября 2017 года, разыгрывается 1 денежный приз (главный приз рекламной игры).
Механика розыгрышей:
Розыгрыш №№1, 2 и 3 осуществляется в 2 этапа путем вращения лототрона.
Этап №1 розыгрышей №№1, 2, 3: в лототрон №1 загружаются 5 шаров с названиями разыгрываемых призов. Членами Комиссии из присутствующих на розыгрыше посетителей торгового центра приглашается любой желающий вытянуть шар из лототрона №1. Путем случайного выбора

из лототрона вытягивается шар с названием первого разыгрываемого приза. Далее определяются победители розыгрыша по каждой категории Приза.
Этап №2 розыгрышей №1, 2, 3: все карточки участников, находящиеся в лототроне №2, в присутствии членов Комиссии перемешиваются, затем членами Комиссии выбирается любой желающий вытянуть карточку участника из лототрона №2 (из присутствующих на розыгрыше посетителей торгового центра), и поочередно путем случайного выбора достаются из лототрона карточки Участников — так определяются Победители розыгрыша по данной категории Приза. Если количество карточек в лототроне меньше 3 (трех), то Победителями розыгрыша признаются все Участники розыгрыша, а оставшейся призовой фонд розыгрыша считается неразыгранным и переходит в распоряжение Организатора. Далее Этапы №1 и №2 повторяются по каждой категории Призов.
Розыгрыш №4 осуществляется с использованием лототрона и набора шаров от 0 до 9. Определение выигрышного номера карточки участника происходит путем его формирования слева направо из номеров шаров, поочередно загружаемых и извлекаемых из лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.
Первый разряд номера карточки участника определяется следующим образом: в лототрон загружаются шары с номерами от 0 по цифру, соответствующую первому разряду последней зарегистрированной карточки участника. Шары перемешиваются и из лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного номера карточки участника. Номер шара вносится в протокол. Далее в лототрон загружаются те номера шаров, которые существуют по сверенному списку зарегистрированных карточек участника в соответствующем разряде. Шары перемешиваются и из лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного номера карточки участника. Номер шара вносится в протокол.
Для определения последующих разрядов выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.
Выигравшим главный приз является номер карточки участника, определенный согласно вышеуказанной механике розыгрыша №4.
При проведении розыгрыша №4 Организатор дополнительно определяет 1 (одного) резервного победителя главного приза рекламной игры. Резервным победителем становится обладатель номера карточки участника, следующий за выигрышным.
10. **Место, порядок и сроки выдачи призов и уведомления победителей.**
Победители рекламной игры извещаются о выигрыше письмом, отправленным на адрес проживания, указанный участником при регистрации карточки участника рекламной игры, а также посредством звонка по телефону на номер, указанный при регистрации карточки участника в течение 5 рабочих дней после проведения розыгрыша.
Если в момент проведения розыгрышей 1–3 победитель присутствует на розыгрыше, то вручение приза может осуществляться в день проведения розыгрыша сразу после проведения розыгрыша по адресу: г. Минск, Партизанский проспект, 150а до 20.00. Призы вручаются по предъявлению победителем паспорта, карточки участника рекламной игры с выигравшим номером и чека (чеков), подтверждающего покупку. Если в момент проведения розыгрыша победитель не присутствует на розыгрыше, он сможет получить приз по адресу: г. Минск, Партизанский проспект, 150а с 2 октября по 3 декабря 2017 года включительно по будним дням с 15.00 до 20.00, по выходным дням с 11.00 до 20.00 или с 4 по 8 декабря 2017 г. включительно по будним дням с 9.00 до 13.00 в офисе Организатора по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 12 А, пом. 6, каб. 5. Денежная компенсация стоимости призов не производится.
Главный приз рекламной игры победитель сможет получить в офисе Организатора по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 12А, пом. 6, каб. 5 с 28 ноября по 8 декабря 2017 года в любой будний день с 09.00 до 17.00, предварительно созвонившись с Организатором по телефону +375 44 514 57 75. При себе иметь паспорт, карточку участника рекламной игры с выигравшим номером и чек (чеки), подтверждающие покупку.
В случае если Победитель не явился за получением Главного приза до 8 декабря 2017 г. включительно согласно п. 9 настоящих Правил, то право на получение Главного приза переходит к резервному победителю, определенному при розыгрыше Главного приза. Резервный победитель извещается о выигрыше в течение 3 (трех) дней со дня признания его Победителем письмом, отправленным на адрес проживания, указанный им при регистрации карточки участника рекламной игры, а также посредством звонка по телефону на номер, указанный при регистрации карточки участника. Главный приз рекламной игры резервный победитель сможет получить в офисе Организатора по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 12А, пом. 6, каб. 5 с 9 декабря по 15 декабря 2017 года в любой будний день с 09.00 до 17.00, предварительно созвонившись с Организатором по телефону +375 44 514 57 75. При себе иметь паспорт, карточку участника рекламной игры с выигравшим номером и чек (чеки), подтверждающие покупку.
Организатор при выдаче Главного приза Победителям Рекламной игры признается налоговым агентом и несет ответственность за соблюдение действующего налогового законодательства Республики Беларусь. Выдача Главного приза производится путем передачи Главного приза Победителю за минусом возмещения подоходного налога, удержанного из денежного вознаграждения. Подоходный налог перечисляется в бюджет РБ в соответствии с законодательством.
11. **Порядок информирования об условиях и результатах игры.**
Правила рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала рекламной игры, а также на сайте momo-center.by. Результаты розыгрыша призов будут опубликованы в газете «Звезда» не позднее 8 декабря 2017 года, а также на сайте momo-center.by.
12. **Общие условия рекламной игры.**
Участвуя в рекламной игре, ее участники соглашаются с тем, что их имена, фамилии, отчества, фотографии могут быть использованы в рекламных целях Организатора без уплаты какого-либо вознаграждения участникам в рамках данной рекламной игры. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в рекламной игре.
В случае отказа участника от получения приза или неполучения приза в установленные в настоящих правилах сроки приз остиается у Организатора и используется им по своему усмотрению.
Результаты игры будут являться окончательными и не могут быть оспорены.
Участники рекламной игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые организатором рекламной игры для получения призов.
Все возможные претензии участников в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы непосредственно Организатору рекламной игры по адресу: 220073, г. Минск, а/я 39.
Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза.
Приз получает участник розыгрыша, имя которого указано в карточке участника, который оказался выигрышным. Участник вправе распорядиться полученным призом по своему усмотрению.
Участие в рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими правилами рекламной игры.
Телефон информационной линии: +375 44 514 57 75.
Время работы информационной линии: с 2 сентября по 15 декабря 2017 года с 13.00 до 16.00 по будним дням и с 10.00 до 12.00 по выходным.

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» по поручению Минского районного исполнительного комитета проводит повторный открытый аукцион по продаже **единого предмета аукциона** в составе:

Право заключения договора аренды земельного участка для строительства автозаправочной станции с комплексом дорожного сервиса с кадастровым номером 623680601601000837 площадью **3,9305 га**, расположенного по адресу: Минский район, Боровлянский с/с, **д. Валерьяново**. Земельный участок для строительства автозаправочной станции с комплексом дорожного сервиса будет передан в аренду сроком **на 30 лет**.

Не завершенное строительство незаконсервированное капитальное строение (торгово-офисное здание), общей площадью 20 664,9 кв. м., расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623680601601000837 по адресу: Минский район, Боровлянский с/с, д. Валерьяново.

Начальная цена единого предмета аукциона – 3 737 027,19 бел. руб. (три миллиона семьсот тридцать семь тысяч двадцать семь белорусских рублей 19 копеек) (стоимость снижена на 50%).

Задаток 10% от начальной цены – 373 702,00 бел. руб. (триста семьдесят три тысячи семьсот два белорусских рубля 00 копеек).

Расходы, связанные с формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка составляют **69,00 бел. руб. (шестьдесят девять белорусских рублей 00 копеек).**

Продавец – Минский районный исполнительный комитет, контактный телефон (017) 204 35 25.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение единого предмета аукциона, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, **в течение 10 рабочих дней** со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, до обращения за государственной регистрацией договора аренды земельного участка и возникновения основанного на нем права **обязан:**

- внести плату за право заключения договора аренды земельного участка;
- возместить Минскому райисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;
- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.

После совершения названных действий и представления организатору аукциона и в Минский районный исполнительный комитет копий платежных документов, но **не позднее 2 рабочих дней**, между победителем (единственным участником) аукциона и Минским районным исполнительным комитетом **заключается договор купли-продажи не завершенного строительством незаконсервированного объекта.**

В тот же срок Минский районный исполнительный комитет передает победителю (единственному участнику) аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и выдает экземпляр протокола для **заключения договора аренды земельного участка с Боровлянским сельским исполнительным комитетом.**

Оплата по договору купли-продажи за **не завершенное строительство незаконсервированное капитальное строение** производится в **течение 30 дней** с момента заключения договора купли-продажи.

Условия аукциона в отношении продажи не завершенного строительством незаконсервированного капитального строения:

победитель (единственный участник) аукциона **в течение 2 месяцев** с момента заключения договора купли-продажи **обязан** обеспечить приведение в надлежащее состояние территории (ограждение, уборка мусора, окос травы и др.);

строительство осуществляется в соответствии с разработанной проектно-сметной документацией и в пределах установленных нормативных сроков строительства;

победитель (единственный участник) аукциона **в течение 30 дней** с момента заключения договора купли-продажи **обязан** заключить инвестиционный договор с Минским областным исполнительным комитетом.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.05.2016 № 370.

Аукцион состоится 15.09.2017 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 320, 324, по 12.09.2017 г. включительно в рабочие дни с 08.30 до 17.00.

Контактные телефоны организатора аукциона: + 375 (17) 205-46-61, +375 (17) 207-71-34.

Задатки перечисляются не позднее 12.09.2017 г. на р/с BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, IBAN BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток (задатки) не позднее 12.09.2017 г.; представить в Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» – организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение единого предмета аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 %, **обязан** возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

дополнительно представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансово-хозяйственной деятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансово-хозяйственной деятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Извещение о проведении 13 сентября 2017 года
повторных торгов с условиями по продаже имущества,
принадлежащего ОАО «Минскремстрой»

Предмет торгов №1
«В 1/к Здание административно-хозяйственное» общей площадью 71,9 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 500/С-41417; «Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ Литер Г1/к» общей площадью 34,8 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 500/С-41418; электросети (инв. № 26/3); покрытие площадки асфальтобетонное (инв. № 27/10); забор ж/б с воротами металлическими (инв. № 27/9); кран-балка (инв. № 27/8)
Площадь земельного участка – 0,1108 га, кадастровый номер 500000000002000714
Местонахождение – г. Минск, ул. Бехтерева, 11, 11/1
Начальная цена – 116 626,94 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка – 11 600,00 бел. руб.
Предмет торгов №2
«Здание административно-хозяйственное, литер А 1/к» общей площадью 472,1 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 500/С-11335; «Б 1-2/к Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ» общей площадью 762,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 500/С-11333; навес каркасный шиферный (инв. №27/2); навес-пристройка каркасный шиферный (инв. №27/3); электросети (инв. № 2604); сеть водопроводная (инв. №2603); покрытие площадки асфальтобетонное (инв. №26/2); забор ж/б с воротами металлическими (инв. № 26/1); автоматическая установка пожарной сигнализации и оповещения о пожаре (инв. №42795); котел КЧЖ-7-90 «Полымя» (инв. № 620/1); котел КВГТ-100 (ТЭМ-100) (инв. №420898); котел TIS UNI 75 (инв. № 4000125); забор металлический (инв. №203266); резервуар для хранения нефтепродуктов (инв. №469); стеллажи складские (инв. № 27/5); кран-балка (инв. №315)
Площадь земельного участка – 0,3237 га, кадастровый номер 500000000002000713
Местонахождение – г.Минск, ул. Бехтерева, 12, 12/1
Начальная цена – 715 931,87 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка – 71 500,00 белорусских рублей

Продавец имущества – ОАО «Минскремстрой», ул. Интернациональная, 5, 220030, г. Минск.

Организатор торгов – государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов – победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 2 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Минскремстрой», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна расписка платежа.

Торги проводятся 13 сентября 2017 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 01.09.2017 по 11.09.2017 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 226-41-14, (017) 200-04-11, (029) 688-61-94
(ОАО «Минскремстрой»)

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о повторном открытом аукционе
по продаже здания цеха колец, Минская обл., г. Слуцк, пер. Толстого 1-й, 5/15

Лот №1. Цех колец с инв. №640/С-88786. Назначение: здание специализированное энергетики. Составные части – одноэтажный, панельный, цех колец А1/п; г. п. – 1984; этажность – 1; общая площадь – 562,7 кв. м.

Начальная цена продажи – 79 995,60 бел. руб. Задаток – 7 990,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5%

СВЕДЕНИЯ О ЗЕМЕЛЬНОМ УЧАСТКЕ
Земельный участок с кадастровым номером 624650100001007257, расположенный по адресу: Минская обл., Слуцкий район, г. Слуцк, пер. Толстого 1-й, 5, пл. 4,4698 га. Назначение – земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений завода железобетонных изделий. На земельном участке расположены иные объекты, не выставляемые на аукцион. Право постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав в использовании земель, находящихся в охранных зонах магистральных трубопроводов, систем газоснабжения и других линейных инженерных сооружений, охранный зона тепловых сетей, площадь 0,0997 га
ОБРЕМЕНЕНИЯ
При перерегистрации права собственности на объект аукциона Победитель аукциона (Претендент на покупку) в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь должен обратиться в РУП «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» с заявлением на изменение адреса объекта
УСЛОВИЯ
1. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. 2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. 3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь. 4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона
Аукцион состоится 28.09.2017 г. в 14.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4. Шаг аукциона – 5%
Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, ВИС банка BPSBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в открытом аукционе по продаже имущества (Цех колец) (Лот №1), проводимом 28.09.2017 (Слуцкий МРО). Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 26.09.2017 в 11.00. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Шкурский Александр Владимирович 8-(0179)-55-31-45; +375-(29)-691-36-99
Контакты организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

■ Так ці не?

Вадзіць можна дзіця — за ручку, а машынай лепш кіраваць

«Мой брат працуе ў тралейбусным парку», — гэта я кажу смела, а вось далей — губляюся, бо не ведаю кім? Расстлумачце, як паводзіць беларускаму ладу беларускай мовы ніколі не супярэчаць і прадаўніца з прадавачкай.

З гэтага ж разраду і такія словы, як аўтарка, паэтка, акцёрка...

Часам можна пачуць, што яны выражаюць знявагу, аднак гэта — беспадстаўнае меркаванне, і ўзнікла яно, хутчэй за ўсё, па аналогіі з рускімі адпаведнікамі *авторша, поэтша, актерша*, якія і сапраўды маюць трохі зневажальнае адценне, могуць служыць паказчыкам панібрацкага стаўлення.

У беларускай мове гэтыя формы ў стылістычных адносінах нейтральныя. Напрыклад, слова *аўтарка* Якуб Колас ужываў у сваёй кнізе «Методыка роднае мовы» (1926). Гэтае ж слова як адпаведнік жаночага роду да назойніка *аўтар* без аніякіх абмежавальных памет падае «Расійска-беларускі слоўнік» С. Некрашэвіча і М. Байкова (1928).

Слова *паэтка* таксама ўжываюць аўтарытэтныя пісьменнікі, даўно ім карыстаюцца і журналісты «Звязды».

Зазначым, што ад слова мужчынскага роду ўтварыць назойнік на -ка не заўсёды і можна, і трэба. Такія словы, як **міністр, пасол** — асабліва ў тэкстах афіцыйна-справавога і навуковага стыляў — трэба ўжываць у іх першапачатковых мужчынскіх формах.

3. Што датычыцца слоў **бескаштоўны і бескаштоўна**, то тут хутчэй за ўсё ўплыву украінскай мовы (*безкоштовний, безкоштовно*). Аднак гэта запазычанне зусім неабгрунтаванае. Беларусы, у тым ліку класікі нашай літаратуры, здаўна карыстаюцца словамі **бясplatны, бясplatна**: гэта значыць, атрымліваем нешта, не даючы за гэта платы... Калі ж вы перакладаеце рускае «бесценный», то тут, у залежнасці ад сэнсу, можа быць некалькі варыянтаў: вельмі каштоўны, бясплатны, неацэнны.

Сінонімам да слова *бясplatны* выступае прыметнік **дармавы (дармовы)**

На пытанні чытачоў адказваюць стыльрэдактары «Звязды» **Алесь Саламевіч і Леў Глушыцкі**.

1. Выбар варыянта слова для спецыяліста, які кіруе транспартным сродкам, у нашай літаратурнай мове пакуль не завершаны. Магчыма таму, што на народныя гаворкі тут, на жаль, не абапрэшы: у іх самым распаўсюджаным варыянтам было слова **шафёр** (ці яго формы **шофер, шахвір**). Але ім, згадзіцеся, ужо не назавеш чалавека, які кіруе тралейбусам, трамваем, нават уласным аўто.

Доўгі час у літаратурнай мове ўжываўся назойнік **вадзіцель**, той, хто (паводле Тлумачальнага слоўніка беларускай мовы) кіруе (звернем увагу на гэтае слова) самаходнай машынай, аўтамабілем, танкам, катарам і пад. Таму не дзіва, што ў апошнія гады (і, магчыма, не без уплыву польскай мовы) усё шырэйшае распаўсюджанне набывае назойнік **кіроўца**. Ён добра ўпісваецца ў сістэму нашай мовы, бо тут ёсць шмат падобных: *знаўца, выканаўца, збаўца*. Да таго ж у дачыненні да аўтамабіляў, аўтобусаў, тралейбусаў сёння ўсё часцей ужываецца і дзеяслоў **кіраваць**. Таму варыянт *кіроўца* варта выкарыстоўваць як аснованы, што мы і робім у публікацыях «Звязды».

2. Што да работніц гандлю, то на сучасным этапе асноўным варыянтам з'яўляецца назойнік **прадаўшчыца**. Менавіта яе пісьменнік, перакладчык і педагог Анатоль Клышка падае ў сваім «Самавучку беларускай мовы» як жаночы адпаведнік

■ Чалавек — чалавеку

...**Вольга Мікалаеўна выйшла з аўтобуса і як не ап'янела ад водару кветак: чырвоныя, белыя, жоўтыя, ружовыя — яны ўпрыгожвалі ўсё мястэчка.**

І да школы тут вяла алея з роўных дубкоў. Прыгажосць! Не тое, што ў горадзе...

Дырэктар Аляксандр Іванавіч, прыгожы малады мужчына ў белай кашулі, новую настаўніцу сустрэў прыязна, паказаў нешматлікія, але вельмі дагледжаныя кабінеты, спытаў:

— А чаму ж гэта з горада і раптам сюды? Тут і школа неперспектыўная, і дабірацца вам будзе цяжка.

— Ды так, розныя прычыны, — уздыхнула Вольга Мікалаеўна.

Дырэктар далікатна прамачуаў. Пачаліся звычайныя школьныя будні. Сярод тых класаў, дзе выкладала «Гарадская настаўніца», быў восьмы, і за першай партай там сядзеў Вадзім, якога дзеці не без падстаў называлі Вадзьякам-задавакам. Па тым, як паводзіў сябе гэты хлопчак, няцяжка было здагадацца, чый ён сын: прозвішча ды «пахо-

назойніку *прадавец*. (Цікава таксама, што гэтым словам карыстаўся і польскі беларускі пісьменнік Сакрат Яновіч.) Аднак граматычнаму і фанетычнаму ладу беларускай мовы ніколі не супярэчаць і **прадаўніца з прадавачкай**.

З гэтага ж разраду і такія словы, як аўтарка, паэтка, акцёрка...

Часам можна пачуць, што яны выражаюць знявагу, аднак гэта — беспадстаўнае меркаванне, і ўзнікла яно, хутчэй за ўсё, па аналогіі з рускімі адпаведнікамі *авторша, поэтша, актерша*, якія і сапраўды маюць трохі зневажальнае адценне, могуць служыць паказчыкам панібрацкага стаўлення.

У беларускай мове гэтыя формы ў стылістычных адносінах нейтральныя. Напрыклад, слова *аўтарка* Якуб Колас ужываў у сваёй кнізе «Методыка роднае мовы» (1926). Гэтае ж слова як адпаведнік жаночага роду да назойніка *аўтар* без аніякіх абмежавальных памет падае «Расійска-беларускі слоўнік» С. Некрашэвіча і М. Байкова (1928).

Слова *паэтка* таксама ўжываюць аўтарытэтныя пісьменнікі, даўно ім карыстаюцца і журналісты «Звязды».

Зазначым, што ад слова мужчынскага роду ўтварыць назойнік на -ка не заўсёды і можна, і трэба. Такія словы, як **міністр, пасол** — асабліва ў тэкстах афіцыйна-справавога і навуковага стыляў — трэба ўжываць у іх першапачатковых мужчынскіх формах.

3. Што датычыцца слоў **бескаштоўны і бескаштоўна**, то тут хутчэй за ўсё ўплыву украінскай мовы (*безкоштовний, безкоштовно*). Аднак гэта запазычанне зусім неабгрунтаванае. Беларусы, у тым ліку класікі нашай літаратуры, здаўна карыстаюцца словамі **бясplatны, бясplatна**: гэта значыць, атрымліваем нешта, не даючы за гэта платы... Калі ж вы перакладаеце рускае «бесценный», то тут, у залежнасці ад сэнсу, можа быць некалькі варыянтаў: вельмі каштоўны, бясплатны, неацэнны.

Сінонімам да слова *бясplatны* выступае прыметнік **дармавы (дармовы)**

■

■ Што бачу...

Доўгі ланцужок

Панядзелак. Раніца. Дзед з чатырохгадовым унукам старанна мыюць бутэлькі, маўчаць.

— Дзядуля, а калі мы здадзім больш бутэлек, грошай выручым больш? — раптам пытае малы.

— Ну вядома ж, — згаджаецца той. Унук пра нешта думае і выбудоўвае сапраўдны лагічны ланцужок:

— Дык значыць, чым больш ты будзеш піць, — робіць выснову ён, — тым больш у нас будзе бутэлек, чым больш будзе бутэлек, тым больш грошай... І ты, нарэшце, купіш мне шакаладку?..

Хацелася б напісаць, што дзеду стала сорамна перад унукам, і што ён замест бутэлькі віна купіў малому прысмакаў, але...

Многія дзяды (ды і бабулі, на жаль) даўно прапілі свой сорам.

Дзіна Дубадзелава, в. Леніна, Добрушскі раён

■

■ Спыніцца, азірнуцца

У атмасферы павагі...

Дата: 55 гадоў таму, 1 верасня 1962 года, адкрылася школа №2 г. Стоўбцы.

Пра яе, сваю школу, я магу расказаць шмат. Там працавалі цудоўныя педагогі: настаўніца рускай мовы і літаратуры Галіна Міхайлаўна Булынка, беларускай мовы і літаратуры — Мікалай Сцяпанавіч Багданкевіч, нямецкай мовы — Роза Сулейманаўна Віткун, географіі — Любоў Давыдаўна Ткачова... Два педагогі — матэматык Мікалай Якаўлевіч Лазук і хімік Леанід Іосіфавіч Сіткевіч — сталі заслужанымі настаўнікамі Беларусі.

На жаль, зусім нядаўна пайшла з жыцця біёлаг Анастасія Максімаўна Сіткевіч, яшчэ раней не стала незабыўнага настаўніка фізікі Усевалада Мікалаевіча Прахога — любімца ўсіх вучняў...

Яны, гэтыя вучні, перамагалі ў раённых і абласных алімпіядах, праводзілі дыспуты, займаліся ў гуртках, ігралі ў духавым і струнным аркестрах, спявалі ў хоры, рыхтавалі тэматычныя вечары і канцэрты. Вучыцца ў нашай школе ў атмасферы ўзаемнай павагі паміж настаўнікамі і дзецьмі было вельмі цікава!

А таму хочацца шчыра павіншаваць усіх настаўнікаў (былых і цяперашніх), усіх выпускнікоў, усіх супрацоўнікаў з прыгожай датай, з пачаткам навучальнага года і папрасіць цяперашніх вучняў жыць так, каб школа імі толькі ганарылася!

Т. А. Сухая,

г. Мінск

■

ЧАС ПРЫЙДЗЕ

— Аляксандр Іванавіч, навошта вы гэтак робіце? Гэта ж падман... Дзеці ў класе ўсё разумеюць...

«Дзяжурны», ветлівы выраз твару дырэктара тут жа змяняў на калючы і непрывабны.

— Вольга Мікалаеўна, — строга прамовіў ён. — Вы сваіх дзяцей не маеце, дык не трэба чапляцца да чужых. З маім сынам ёсць каму разбірацца, а вы... Усё справядлівасці шукаеце? Думаеце, я не ведаю, за што ў вёску вас «выслалі»? Глядзіце, а то зусім без працы будзеце.

Настаўніца выбегла з кабінета.

У калідоры яе сустрэла завуч. — Супакойцеся, — сказала ціха. — Жыццё такое: яно ўсё расставіць на месцы. Вадзім калі-небудзь атрымае сваё. І Аляксандр Іванавіч яшчэ паплача з-за такога сынака... Усяму свой час. А зараз — давайце ўсталюйку. Трэба жыць і працаваць — па магчымасці, не звяртаючы ўвагі на такіх вась бацькоў і дзяцей.

Вера Ф., г. Камянец

■

■ Неасабісты суб'екты

ДЗЕНЬ ВЕДАЎ

Чаго вартыя

дзіцячыя ўспаміны

«Ці памятаеце вы свой першы дзень у школе?» — ужо каторы вечар па некалькі разоў настойліва пытае ў сваіх бацькоў «рэкламны» хлопчык з тэлевізара. Тыя робяць вялікія вочы, намагаючыся штосьці ўспомніць, і скрушна хітаюць галовамі: не, маўляў, нічога ў памяці не адклалася. Сын задаволены: відэакамеру па адмысловай крэдытнай карце бацькі яму купяць. Яны ж не хочучь, каб у дзіцяці таксама не засталася ніякіх успамінаў аб першым школьным дні...

Гэта рэкламны ролік можна лічыць удалым, але мне ён здаецца не вельмі праўдападобным. Цяжка ўявіць, што ў дарослых людзей, якім сёння за трыццаць, не засталася ніводнага ўспаміну аб тым, як яны пайшлі ў школу. А калі сапраўды не засталася — дык іх варта толькі шкадаваць...

ПАХОД у школу — гэта спраўджанае прадчуванне незвычайнага свята. Наша школа знаходзілася ў суседняй вёсцы на высокай гары побач з касцёлам у былым ксяндзоўскім доме. Самога яе прыземістага аднапавярховага будынка відаць здалёк не было, а вось шэрыя сцены драўлянага касцёла праглядаліся адусюль. У сваё перадшкольнае лета я кожную раніцу выбягала за гумны і зачаравана глядзела на іх: бабуля расказала, што восенню я туды пайду вучыцца. А ў шафе ўжо з сярэдзіны лета вісеў дзівосны строй: карычневая сукенка з белым карункавым каўнерыкам і два фартухі — чорны і белы. Чорны быў звычайны, а белы — з крыльцамі, бліскучы, з фіялетавым адлівам — здаваўся часткай сукенкі казанчай прынцэсы, якая падзялілася гэтай атласнай раскошай, каб у школе я была самая прыгожая. У шуфлядзе пісьмовага стала былі складзеныя сшыткі ў «касю» лінейку і ў клетку, пачак каляровых алоўкаў і галоўная спакуса — чырвоны пенал, прывезены сястрой з Мінска, напоўнены рознымі ручкамі. Дастанавць усё гэта багацце не дазвалялася, можна было толькі стаяць над высунутай шуфлядкай, сцішыўшы дыханне, і ўяўляць, што вось ужо зусім хутка стану яго паўнапраўнай гаспадыняй і сама буду складаць яго ў новенькі цёмна-барвовы ранец з сунічкай на кішэньчы...

І вось — нарэшце! Белы фартух пераліваецца пры кожным кроку, на нагах новыя сандалі, на галаве — вялізны бант, у руцэ — тоўстыя сцябліны белых і чырвоных гладыёлусаў. За другую руку вядзе мама. Мы ідзём па нашай вясковай вуліцы, раз-пораз з-за плота паказваецца здзіўлены твар якой-ці цёткі: «Як, гэта Алёнка ўжо ў школу ідзе?» (Хаця ўсім гэта ўжо даўно вядома, а дзеці некаторых ідуць са мной у адзін клас. І мама ведае, што яны ведаюць, але кожны раз з гонарам адказвае: «Так, ужо і малодшая — школьніца».) І ад гэтага ўрачыстага звання распаўляеш плечы і прыспешваеш хаду, бо сёння — твой дзень, і гэта толькі для цябе свеціць яшчэ цёплае, але ўжо крыху засмужанае сонца, красуюць у гародчыках астры і сярод пранізлівай ранішняй цішыні гупаюць у траву спелыя крамяныя яблыкі...

У першы клас нас прыйшло з навакольных вёсак дваццаць чатыры чалавекі — апошні такі вялікі клас, пасля будзе толькі меншаць, меншаць, сёлета ў школе ўсіх вучняў не нашмат больш набярэцца. Познія малодшыя дзеці немаладых бацькоў, мы былі распешчаныя і дзікія, як афрыканскае племя, бо ні адзін з нас дагэтуль ні дня не быў у дзіцячым садку (па банальнай прычыне — садка не было). Прымусіць гэту араву без якога-кольвек досведу існавання ў калектыве не тое што слухаць штосьці — спакойна сядзець за партай, каштавала настаўніцы вялікіх намаганняў. Тым больш парты былі надзвычай цікавыя — з падножккамі, з адкіднымі вечкамі, якія так здорава гучна ляпалі, і з адтулінамі для чарнільніц — за імі вучыліся яшчэ нашы бацькі, якія пісалі пёрамі, — слізка-бліскучыя ад шматлікіх слаёў фарбы... У першы дзень мы біліся, штурхалі адно аднаго, крычалі, плакалі — знаёміліся і ўліваліся ў навучальны працэс.

ДЛЯ мяне дагэтуль застаецца загадкай, як наша маленькая Ганна Еўдакімаўна ўжо праз некалькі гадзін дала нам рады. Пэўна, на гэта сапраўды трэба мець талент і прызвание — працаваць менавіта настаўнікам малодшых класаў. Многія спачатку памыляліся і звалі яе не па імені (тым больш імя па бацьку было складана вымавіць), а проста «мама». І ўжо назаўтра і ва ўсё астатнія дні мы старанна лічылі пластыкавыя рознакаляровыя палачкі, выводзілі загагуліны ў пропісах, складалі ў словы літары («Тата ту-ту»). Праз месяц мы былі ўжо сапраўднай невялікай грамадой са сваімі лідарамі і аўтсайдарамі, са сваімі законамі і правіламі суіснавання. Але ўсе тры гады, што вучыліся ў пачатковых класах, яна, наша першая настаўніца, была гэткай трывалай надбудовай, якая вырашала ўсе спрэчкі, мірыла ўсе сваркі, яе вердыкт аб тым, правільна штосьці або не, успрымаўся ўсімі як канчатковы і абмеркаванню не падлягаў. Яна была нашай бясспрэчнай дарадчыцай і суддзёй і ў тым, што яна мае рацыю, ніколі не было ніякіх сумненняў. Праз гады я думаю: можа, гэта адбывалася таму, што яна не ішла ўзімку з класа (хоць дома, як і ў кожнага вяскоўца, хапала клопатаў па гаспадарцы), пакуль не пераконвалася, што ў кожнага з дваццаці чатырох добра зашпіленыя паліто, завязаныя шалікі, зашнураваныя чаравікі? Таму што яна не ставіла двойку непадрыхтаванаму вучню, бо ведала, што той учора хадзіў дапамагаць маці на ферму або, што п'яны бацька загнаў яго сям'ю на гарышча, дзе яны і праседзелі да ночы. Яна не імкнулася рабіць з нас выдатнікаў, ударнікаў камуністычнай ці якой іншай працы — яна проста вучыла нас чытаць і пісаць, стараючыся пры гэтым заклаасці ў нас пачатак таго, што завецца чалавечнасцю, маральнасцю, сумленнем... І ў той наш першы дзень яна, пэўна, глядзела на нас, як і на дзясяткі нашых папярэднікаў, і бачыла нас ужо дарослымі, самастойнымі, харошымі людзьмі, якіх ёй належала спачатку проста навучыць спакойна сядзець за партамі...

З таго часу мінула шмат гадоў. Перасялілася ў новы адмысловы будынак школа, касцёл спачатку разбурылі, пасля адбудавалі, у ксяндзоўскім доме, як і належыць, жыве пробашч. Няма ўжо нават краіны, у якой мы радасна сустракалі сваё 1 верасня. Нашай першай настаўніцы ў гэтым месяцы будзе восемдзесят пяць. Дый некаторыя нашы аднакласніцы ўжо маладыя бабулі...

А першы дзень у школе помніцца дагэтуль ва ўсіх дэталях: гукі, пахі, нават адчуванне таго цяжкага букета гладыёлусаў у руках...

...Можа, таму, што аб існаванні відэакамеры і крэдытнай карткай мы ведалі тады вельмі прыблізна, а калі шчыра, — дык і зусім нічога?..

Алена ЛЯЎКОВІЧ. alena@vziazda.by

■

«МОЙ ЧАРОЎНЫ БЕЛАРУСКІ КРАЙ»

Прысвячаецца гораду Оршы

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. «... мінулых гадоў». Летапіс, складзены манахам Нестарам, дзе г. Орша ўпершыню ўпамінаецца пад 1067 годам. 4. Прадпрыемства па друкаванні кніг і іншых выданняў; у Куцеінскім манастыры, што пад Оршай, ... заснаваў у 1630 годзе беларускі асветнік і друкар Спірыдон Собаль. 8. Эмблема горада; Магдэбургскае права і ... старажытная Орша атрымала 13 снежня 1620 года. 11. Рака, левы прыток Нёмана. 12. «Аршанскае ...». Беларускі рукапісны помнік, пісаны на якасным пергаменце, канца XII — пачатку XIII стагоддзя, выяўлены ў Оршы ў 1812 годзе. 16. Перавернуты пласт зямлі. 17. Мемарыяльны запаведнік у Аршанскім раёне, дзе ў 1935—41 гадах жыў і працаваў народны паэт Беларусі Я. Купала. 18. «Мой чароўны беларускі ...», // Бацькаўшчына светлая мая». З верша «Орша» беларускага пісьменніка, ураджэнца г. Оршы У. Караткевіча. 19. Тое, што трэба ажыццявіць. 22. Адно ... яшчэ не лес (прык.). 23. Народная назва ліпавага мёду. 28. Міхась ... . Прозвішча геадэзіста, географа, генерал—маёра XIX стагоддзя, ураджэнца г. Копысі, які першым пераклаў на рускую мову трагедыі У. Шэкспіра, І. В. Гётэ, Дж. Байрана, а таксама які выконваў тапаграфічныя здымкі ў многіх краінах свету. 30. ... і Леў; знакі задзяка ў ліпені. 31. На Яна ... п'яна, а на Пятро (12 ліпеня) — у жыцце ядро (прык.). 34. Вядомы французскі пісьменнік («Чырвонае і чорнае» і інш.), які ў час вайны 1812 года быў у г. Оршы генеральным інтэндантам. 35. Віцебска-Аршанская ... . Каардынаваныя ваенныя дзеянні, у выніку якіх войскамі 3-га Беларускага фронту г. Орша быў вызвалены 27 чэрвеня 1944 года ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. Тое, што і вохра. 3. Літара ў царкоўна-і стараславянскім алфавіце. 5. Літара ліцінскага алфавіта. 6. Старажытная назва г. Оршы. 7. Старажытнаскандынаўскае народнае эпічнае сказанне. 8. «Дняпроўскія ...». Літаратурнае аб'яднанне пры «раёнцы» «Аршанская газета». 9. Месца злучэння частак чаго-небудзь. 10. Лясны жаваранак. 13. Філон ...-Чарнабыльскі. Прозвішча ваеннага і палітычнага дзеяча ВКЛ, аўтара эпістлярных твораў, які за мужнасць і адвагу атрымаў у 1565 годзе Аршанскае староства. 14. Гарадскі пасёлак у Аршанскім раёне, дзе знаходзіцца Аршанскі авіярамонтны завод. 15. Тое, што і арэшнік. 20. ... Вялікай Айчыннай вайны І ступені; асобы ганаровы знак, якім быў узнагароджаны г. Орша ў чэрвені 1984 года. 21. Мемарыяльны комплекс, створаны ў г. Оршы ў 1960 годзе; упершыню рэактыўныя ўстаноўкі «...» былі выпрабаваныя пад Оршай у ліпені 1941 года пад кіраўніцтвам

капітана Чырвонай Арміі І. Флёрава. 24. «... танкісты», «Спяць курганы цёмныя», «Марш танкістаў». Вядомыя песні, аўтарам слоў якіх быў паэт-песеннік, драматург, прэзій, ураджэнец г. Оршы Б. Ласкін. 25. Прадмет старажытнай ручной зброі. 26. Зямельная плошча ў некаторых краінах. 27. Невялікі рэстаран. 29. Тое, што і шанс. 32. Спіртавы настой хімічнага элемента, які ўжываецца ў медыцыне. 33. Круты бераг, роў.

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Аповесць. 4. Друкарня. 8. Герб. 11. Уша. 12. Бягун. 16. Аўта. 17. «Ляўкі». 18. Край. 19. Мэта. 22. Дрэва. 23. Ліней. 28. Врошчана. 30. Рак. 31. Ба-
ПА ВЕРТЫКАЛІ: 2. Охра. 3. Ера. 5. Ку. 6. Рыша. 7. Сага. 8. Галасы. 9. Шво. 10. Юла. 13. Кміта. 14. Батасва. 15. 6а. 34. Стэнды. 35. Аперачы.
ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:
26. Акр. 27. Кафа. 29. Шанц. 32. Ед. 33. Рр.
Літэратурны: 20. Ордэ. 21. «Капоша». 24. Тры. 25. Шчыт.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ. г. Дзяржынск.

СЁННЯ

Месяц

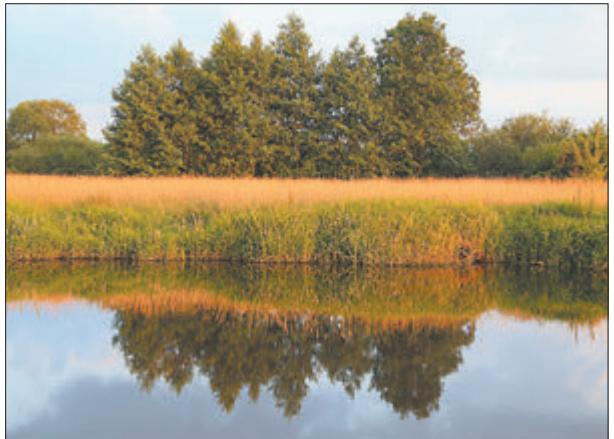
Першая квадра 29 жніўня.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.05	19.52	13.47
Віцебск —	6.05	19.52	13.47
Магілёў —	6.08	19.50	13.42
Гомель —	6.07	19.44	13.37
Гродна —	6.33	20.14	13.41
Брэст —	6.37	20.12	13.35

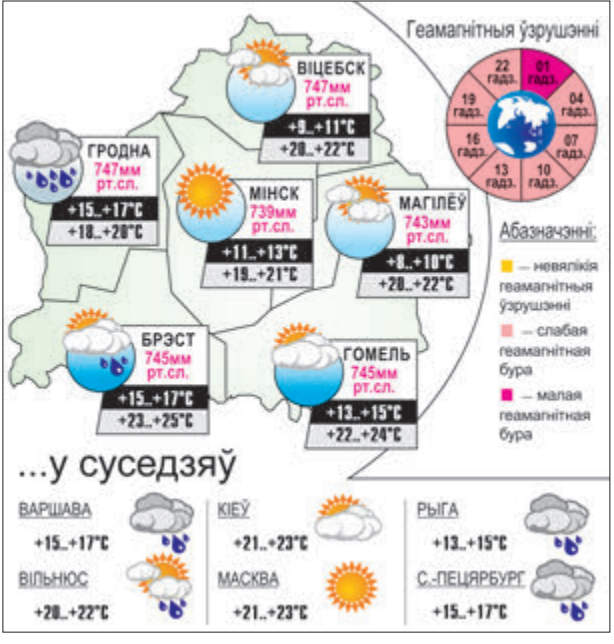
Імяніны

Пр. Фёклы, Андрэя,
Мікалая, Цімафея.
К. Браніславы.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

1 ВЕРАСНЯ

1900 год — нарадзіўся (в. Рудкова Уздзенскага раёна) Сымон Баранавіч (сапр. Баранаў Сямён Якаўлевіч), беларускі пісьменнік. Аўтар зборніка прозы «Злосць», раманаў і апо-весцяў «Межы», «Калі ўзыходзіла сонца», «Новая дарога», а таксама твораў для дзяцей. Асноўная тэма творчасці — класавая барацьба ў беларускай вёсцы ў першыя гады савецкай улады, калектывізацыя. У 1936 годзе быў арыштаваны і асуджаны на 10 гадоў пазбаўлення волі. Памёр у 1942 годзе. Рэабілітаваны пасмяротна ў 1954-м.

1939 год — адбылася так званая Глейвіцкая правакацыя, якая паслужыла падставай да нападу Германіі на Польшчу. Яна была арганізавана Рэйнхардам Гейдрыхам і яго падначаленым — начальнікам дыверсійнай групы штурмбанфюрерам СС Альфрэдам Наўэксам па ўка-

занні Гітлера. Ідэя аперацыі «Кансервы» нарадзілася ў Гейдрыху яшчэ ў 1938 годзе, падчас Судэцкага крызісу, але тады яна не знайшла прымянення, бо Вялікабрытанія і Францыя пайшлі на саступкі Гітлеру, падпісавшы Мюнхенскае пагадненне. Роля «загінулых падчас нападу» прызначалася зняволеным канцлагера, якія былі забіты з дапамогай ін'екцый і ўжо пасля гэтага дастаўлены на месцы падзей. На эсэ-саўскім жаргоне яны называліся «кансервамі», адсюль і назва аперацыі. Так пачалася Другая сусветная вайна.

1942 год — нарадзіўся (в. Гаравічы Навагрудскага раёна) Іван Аляксандравіч Басюк, беларускі гісторык, доктар гістарычных навук, прафесар. З 1987 года працуе ў Гродзенскім універсітэце. Аўтар навуковых прац па гісторыі пачатковага перыяду Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Беларусі, гісторыі беларускай дзяржаўнасці, гісторыі палітычнай і прававой думкі Беларусі.

1945 год — у Беларусі пачалі дзейнічаць 22 адноўленыя вышэйшыя навучальныя ўстановы, у якіх прыступілі да вучобы пяць тысяч студэнтаў, навучанне вялі больш як 600 выкладчыкаў.

1945 год — савецкія войскі завяршылі раззбраенне японскай Квантунскай арміі.

1969 год — вакальна-інструментальны ансамбль «Лявоны» стаў выступаць пад назвай «Песняры» на чале з Уладзімірам Мулявіным. Гісторыя «Песняроў» пачалася ў 1965 годзе, калі вайсковая служба ў Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акрузе звяла чатырох музыкаў — Уладзіміра Мулявіна, Леаніда Тышко, Уладзіслава Місевича і Валерыя Яшкіна. Але днём нараджэння калектыву лічыцца менавіта 1 верасня 1969 года, калі рашэннем мастацкага савета мінскай філармоніі гурт «Лявоны» атрымаў права называцца вакальна-інструментальным ансамблем, які першапачаткова пазіцыянаваўся як фальклорны.

Было сказана

Пімен ПАНЧАНКА, народны паэт Беларусі: «Дрэннаму — не пакарыцца, Добрае — не праяваць. З дробнай хлуснёй не мірыцца, З буйнай хлуснёй ваяваць».

УСМІХНЕМСЯ

У жаночым атрадзе.
— Па парадку нумароў
разлічыся!
— Першая!
— Другая!
— Трэцяя!
— Чацвёртая!
— Адзіная!

— Ну, тады я таксама
гном.

Самага ўдачлівага чала-
века ў свеце забіў «Бэнтлі»,
які зваліўся з нябёсаў.

— Калегі, давайце будзем
сумленнымі адно перад ад-
ным!
— Давай, тупы дураны!

Сёння канчаткова зра-
зумей, што я дарослы і не-
залежны. З'еў усе цукеркі
не баючыся, што бабуля
пакарае.

Гном ліхаманкава пад-
копвае кусты ў садзе, калі
да яго падыходзіць гаспа-
дарская кошка.
— Хто ты? — пытаецца
кошка.
— Я гном, — адказвае
ён. — Я краду ў людзей ежу,
знішчаю іх пасадкі, на чым
заводжу жалівую музыку,
якая прымушае іх страч-
ваць розум. Але больш за
ўсё я люблю абрываць шпа-
леры і гарэзнічаюць. А хто,
калі не сакрэт, ты?

calcutura.ru

БЕЛАРУСКАЯ
ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: ліснамаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўдаюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3233.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Нумар падпісаны ў 19.30
31 жніўня 2017 года.